

SAN MATEO OKIJKUILOJ YIN KUALE TLAJTOLE DE JESUCRISTO

*Iweyitajwan Jesucristo katlej oyekajya wejkaw-itl
(Lc. 3:23-38)*

¹ Yinmej yejwan katlej oyajkej ya wejkawitl iweyitajwan in Jesucristo, katlej walajtok nelwatl de David, iwan noijki walajtok nelwatl de Abraham.

² Abraham oyáj tepapan de Isaac. Isaac oyáj tepapan de Jacob. Jacob oyáj tepapan de Judá iwan oksekimej ikniwan. ³ Judá iwan isiwa Tamar okinpixkej inpilwan katlej intoka Fares iwan Zara. Iwan Fares oyáj tepapan de Esrom. Esrom oyáj tepapan de Aram. ⁴ Aram oyáj tepapan de Aminadab. Aminadab oyáj tepapan de Naasón. Naasón oyáj tepapan de Salomón. ⁵ Salomón iwan isiwa Rahab okipixkej inkone itoka Booz. Booz iwan isiwa Rut okipixkej inkone itoka Obed. Obed oyáj tepapan de Isaí. ⁶ Iwan Isaí oyáj tepapan de yen rey David.

In rey David oyáj tepapan de Salomón. Imanan in Salomón yen katlej oyeka isiwa in Urías. ⁷ Salomón oyáj tepapan de Roboam. Roboam oyáj tepapan de Abías. Abías oyáj tepapan de Asa. ⁸ Asa oyáj tepapan de Josafat. Josafat oyáj tepapan de Joram. Joram oyáj tepapan de Uzías. ⁹ Uzías oyáj tepapan de Jotam. Jotam oyáj tepapan de Acaz.

Acaz oyáj tepapan de Ezequías. ¹⁰ Ezequías oyáj tepapan de Manasés. Manasés oyáj tepapan de Amón. Amón oyáj tepapan de Josías. ¹¹ Josías oyáj tepapan de Jeconías iwan noijki okinpixke oksekimej ipilwan, itech nekatej tonaltin nijuak in judiojtín okinwikakej presojtin para itech país de Babilonia.

¹² Ompa itech país de Babilonia, Jeconías okipixke se ikone itoka Salatiel. Salatiel oyáj tepapan de Zorobabel. ¹³ Zorobabel oyáj tepapan de Abiud. Abiud oyáj tepapan de Eliaquim. Eliaquim oyáj tepapan de Azor. ¹⁴ Azor oyáj tepapan de Sadoc. Sadoc oyáj tepapan de Aquim. Aquim oyáj tepapan de Eliud. ¹⁵ Eliud oyáj tepapan de Eleazar. Eleazar oyáj tepapan de Matán. Matán oyáj tepapan de Jacob. ¹⁶ Jacob oyáj tepapan de José. Yon José yen katlej oyeka iokich in María. Iwan yon María okitlakatilij in Jesús katlej tikixmatij yen Cristo.

¹⁷ Opanokej majtlakte iwan nawi tetajmej desde Abraham asta David. Noijki opanokej majtlakte iwan nawi tetajmej desde David asta ikuak okinwikakej itech país de Babilonia. Iwan noijki opanokej majtlakte iwan nawi tetajmej desde ikuak okinwikakej itech país de Babilonia asta ikuak otlakatiko in Cristo.

*Ijkín nik otlakatke in Jesucristo
(Lc. 2:1-7)*

¹⁸ Ijkín nik otlakatke in Jesucristo. María yokichixtoka ma ajsi tonale para monamiktis iwan José. Pero antes de mosetiliskej, María okiwal-machilij ya kipia ikone ijtk itlalax ika ipoder in

Espíritu Santo. ¹⁹ Iwan José, katlej yoyeka para monamiktis iwan María, yej oyeka kuale tlakatl, iwan mach okinekke kipijpinatis in María. Por yonik okiyejyekoj kikawas ichtaka. ²⁰ Nijuak ijkón okiyejyekoj kichiwas, owalaj se ángel katlej okualtitlanke in Señor. Yon ángel okimonextilij itech ikochteemikilis in José, iwan okilwij:

—José, tekone de David, amo ximomawti timosetilis iwan María para yetos mosiwa. Porke por yen ipoder in Espíritu Santo okichij ma kipia yon konetl. ²¹ María kipias ikone, iwan tiktokayotis JESÚS, porke Yej kimakixtis ipueblo de itlajtlakol.

²² Nochi in yin otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in toSeñor por medio de yen profeta Isaías:

²³ In ichpochtle kipias se ikone,
iwan ikone yetos itoka Emanuel,
Emanuel kijtosneki: Dios towan kajki.

²⁴ Nijuak José ojsak, okichij ijkón ken okilwij iángel in Señor, iwan omonamiktij iwan María. ²⁵ Pero in José mach semi okochke iwan María asta ikuak otlakatke ikone, iwan José okitokayotij in konetl Jesús.

2

Nijuak oyeka konetl in Jesús okitlajpalotoj sekimej ixtlamatkej de sitlaltin

¹ Jesús otlakatke itech pueblo de Belén, itech estado de Judea, iwan nijuak Herodes oyeka rey. Ikuak ówalajkej ik ikisayan tonale sekimej ixtlamatkej de sitlaltin iwan oejkokej itech weyikan de Jerusalén. ² Tlajtlantiwitzej:

—¿Kanin kajki in konetl katlej otlakatke para yetos Rey de yen judiojtin? Porke isitlal otikitakej desde ik ikisayan tonale, iwan otiwalajkej otikweyikixtikoj.

³ In rey Herodes okimakak tlapololistle nijuak ijkón okikakke, iwan nochtin tlakaj de Jerusalén noijki okinmakak tlapololistle. ⁴ Herodes okinnotzke nochtin tlayekankej tiopixkej iwan noijki in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés. Iwan okintlajtlanij kanin tlakatis in Cristo. ⁵ Iwan yejwan okilwijkej:

—Tlakatis itech pueblo de Belén itech estado de Judea. Porke ijkón okijkuij in profeta:

⁶ Tej, Belén, katlej tikaj itech tlale de Judea, maski titzikitzin, tej okachi tiweyikistok (tiweyititok).

Porke motech kissas se tlayekanke, katlej kinyekanas nopilwan judiojtin.

⁷ Ijkuakón Herodes okinnotzke ichtaka in ixtlamatkej de sitlaltin, iwan okintlajtlanij itech tlan tonale meroj omonextij in sitlale. ⁸ Satepan okintilanke itech pueblo de Belén, iwan okinmilwíj:

—Ompa xiwian, iwan kuale xitlajtlanikan de yon konetl. Iwan nijuak ankajsiskej, annechilwiskej, para nej noijki nias nikweyikixtiti.

⁹ Nijuak otlanke okintlapowij in rey, yejwan oyajkej. Iwan sitlale katlej okitakej ik ikisayan in tonale, okinyekanaya asta ijkuaq oajsitoj Belén, iwan sitlale omoketzato kan oyeka in konetl. ¹⁰ Iwan nijuak okitakej in sitlale sa tekitl opakej. ¹¹ Satepan okalakej kalijtik, iwan okitakej in konetl iwan María katlej imaman.

Omotlankuaketzkej iwan okiweyikixtijkej. Okintlapojkej inkajajwan iwan okitlatliokolijkej ika oro, ika kopale, iwan ika ajwiakayotl katlej itoka mirra. ¹² Satepan, itech inkochteemikilis, Dios okinmilwij mach ok ma wian inawak Herodes. Toneses, oyajkej para inchan itech oksé ojtle.

Okiwikakej in konetl Jesús itech país de Egipto

¹³ Nijuak oyajkej in ixtlamatkej de sitlaltin, ikuakón, ovalaj se ángel de toSeñor iwan okimonextilij itech ikochteemikilis in José. Okilwíj:

—Ximewa, iwan xikwika in konetl iwan imaman asta itech país de Egipto. Ompa ximokawakan asta ikuak Nej nimitznawatis xikisakan. Porke Herodes kitemos in konetl para kimiktis.

¹⁴ Iwan niman yon yuak nijuak oisak in José, okiwikak in konetl iwan imaman para Egipto.

¹⁵ Iwan ompa omokajkej asta ikuak omikke in Herodes. Ijkón otlananok para ma mochiwa tlan okijtoj in toSeñor por medio de yen profeta nijuak okijtoj: “Oniknotzke in noKone ma kisa de Egipto.”

Herodes otlanawatij ma kinmiktikan in kone-mej

¹⁶ Nijuak in Herodes okimomakak kuenta nik okikajkayajkej in nekatej ixtlamatkej de sitlaltin, sa tekitl okualanke, iwan otlanawatij ma kinmiktikan nochtin in chochokotzitzintin de ome xiwitl para ik tlani katlej chantij itech pueblo de Belén, iwan nochtin in pueblojtin katlej katej ik ompa. Porke in ixtlamatkej de sitlaltin okilwijkaj

in Herodes nik ya kipia kej ome xiwitl nijuak yakinika okinmonextilij in yon sitlale. ¹⁷ Ijkón otlamochij ken okijtoj in profeta Jeremías:

¹⁸ Itech pueblo de Ramá mokaki tzajtzilistle de tekokojkayotl,

iwan chokilistle de neyolkokole.

Yen Raquel kinchokilia ipilwan,

iwan mach kineki moyolosewis, porke yokinmiktilijkej.

¹⁹ Iwan nijuak omikke in Herodes, se ángel de toSeñor okimonextilij in José itech ikochteemikilis ompa Egipto. ²⁰ Okilwij:

—Ximewa, iwan ximokuepa xikwika in konetl iwan imaman para mopaís de Israel. Porke yomikkej katlej okinekiaj kimiktianij in konetl.

²¹ Ijkuakón José omejke iwan omokuepke iwan konetl iwan imaman para itech país de Israel.

²² Pero nijuak José okimatke nik itech estado de Judea, mach ok yen Herodes oyeka rey sino yen itelpoch katlej itoka Arquelao, tonses omomawtij yas ompa. ToTajzin Dios okilwij in José itech ikochteemikilis, ma wia itech estado de Galilea.

²³ Tonses, oyáj itech yon estado iwan omochantij itech se pueblo itoka Nazaret. Ijkón otlapanok ken okijtojkej in profetajtin, nik in Cristo kitokay-otiskej nazareno.

3

*In Juan Tlakuateekij otlamachiaya kan tlawaki
(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9,15-17; Jn. 1:19-28)*

¹ Itech nekatej tonaltin in Juan Tlakuateekij owalaj kan tlawaki de estado de Judea, iwan

okinmachtij in tlakaj katlej owalajkej inawak.

² Okinmilwiaya:

—Ximoyolkuepakan inawak toTajtzin Dios, porke yoajsiko in tonale para Dios tlanawatis amonawak.

³ Yen yin Juan de akin otlajtoj in profeta Isaías, nijuak okijtoj:

Se tlajtole mokaki tetzajtzilia kan tlawaki, iwan kijta:

“Xikyektlalikan iwan xikmelawakan iojwi in Señor.”

⁴ Itzotzol in Juan oyeka de itzojmio kameyo iwan omotlajkoilpiaya ika se kuettlaxtle. Okinkuaya chapulimej (xolinmej) iwan okikuaya nektle. ⁵ Miekej tlakaj owalayaj inawak Juan, owalayaj de weyikan de Jerusalén, de nochti in estado de Judea iwan de nochtin in tlalmej katlej katej ik weyatl Jordán. ⁶ Nijuak omoyolkuitiayaj de intlajtlakol, in Juan okinkuateekiaya ijtk in weyatl Jordán.

⁷ Iwan nijuak in Juan okinmitak miekej fariseos iwan saduceos owalayaj inawak para mokuateekiskej, okinmilwij:

—¡Namejwan kej ankoamej! ¿Akin oamechilwij ke tla anmokuateekiskej welis ancholoskej de itech ikualanilis in Dios katlej amopan witz?

⁸ Xikchiwakan tlan kuale para ma mota nik ya anmoyolkuepkej. ⁹ Iwan amo xikmolwikan ke ankatej kuale porke antepilwan de Abraham. Ipan melajka namechilwia, ke asta yinmej temej in Dios welis kinkuepas ipilwan in Abraham.

¹⁰ Namejwan ankatej ken tlatokkuanmej katlej mach tlakij. Nochtin in tlatokkuanmej katlej

mach tlakij motzontekiskej iwan kintlamotlaskej ijtitl. In acha sa mochixtok para kintzon-tekis asta itech innelwayo in tlatokkuamej katlej mach tlakij. ¹¹ Nej melawak namechkuateekia ika atl kej se señas nik melawak anmoyolkuep-kej. Pero satepan de nej witz oksé katlej okachi nechpanawilia, porke okachi weyikistok (weyititok) iwan amo ken nej, iwan mach notech powi nion para nikkakkixtis. Yej amechkuateekis ika Espíritu Santo iwan ika tlitl. ¹² Yej ejkos kej se tlakatl katlej pewas kichipawas in trigo. Iwan trigo katlej ya chipawak kitlaatis ijtitk kueskomatl, pero itlajsolo kitlamotlas ijtitk tlitl katlej mach ke-man sewis.

*Juan okikuateekij in Jesús
(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)*

¹³ Jesús okiske de estado de Galilea iwan oejkok itech weyatl Jordán kan oyeka in Juan Tlakuateekij, ompa ovalaj para ma kikuateeki in Juan. ¹⁴ Pero in Juan mach okinekia kikuateekis. Okij-toj:

—Moneki yen tejwatzin xinechkuateeki. ¿Seja yej tejwatzin tikneki ma nimitzkuateeki?

¹⁵ Jesús okinankilij:

—Axan ijkón moneki tikchiwaskej, porke in Dios ijkón kineki ma tikchiwakan nochí tlan kuale.

Juan mach ok itlaj okijtoj iwan okikuateekij in Jesús. ¹⁶ Nijkuak Jesús omokuateekij iwan nijkuak ovalmej de ijtitk atl, in ilwikak otlapowik iwan okitak in Espíritu Santo ovaltemok ipan Jesús kej se paloma. ¹⁷ Iwan omokakke se tlajtole de ilwikak. Okijtoj:

—Yen yin notlasojKone, katlej inawak nipaki.

4

In Amo Kuale Tlakatl okinekia kitlajtlakol-mayawini in Jesús

(*Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13*)

¹ Satepan, in Espíritu Santo okiwikak in Jesús kan tlawaki kan diablo okinekia kitlajtlakolmayawini in Jesús.

² Okixikoj mach otlakuaj omenpoale tonale iwan omenpoale yuale, iwan satepan otiojsij.

³ Ijkuakón, in tetlajtlakolmayaj owalaj inawak Jesús para kitlajtlakolmayawis, iwan okilwij:

—Tla melawak Tej titeKone de Dios, xikchiwa ma mokuepa pan in yinmej temej.

⁴ Jesús okinankilij:

—In tiotlajkuilole kijta: “In tlakatl mach welis yolitos san ika tlakuale, sino noijki ika nochí tlajtole katlej Dios kijta.”

⁵ Satepan, in diablo okiwikak in Jesús itech iweyikan in toTajzin Dios, yen weyikan de Jerusalén, iwan okitlejkoltij ipan weyi tiopan.

⁶ Iwan okilwij:

—Tla melawak Tej titeKone de Dios, ximotlam-otla asta ipan tlale. Porke in tiotlajkuilole kijta: Dios kinwaltitlanis iangelwan ma mitzpalewikan. Mitzajkokuiskej ika inma, para amo tikmomagati itlaj tetl itech mokxi.

⁷ Jesús okilwij:

—Noijki in tiotlajkuilole kijta: “Amo xikyejyeko in Señor moDios para tikitás tlanon kichiwas.”

⁸ Satepan, in diablo okiwikak in Jesús ipan se tepetl wejkapan, iwan okinmititij nochtin paismej de ixko yin tlaltikpak, iwan nochti tlan kipiaj.

⁹ Iwan okilwij:

—Nochi in yin nimitzmakas, tla timotlankuaketzas iwan tinechweyikixtis.

¹⁰ Toneses, Jesús okinankilij:

—Xitzinkisa, Satanás, porke in tiotlajkuilole kitja: “Xikweyikixti in Señor moDios, iwan sanwel Yej xiktekipano.”

¹¹ Ijkuakón in diablo okikajtej in Jesús, iwan ovalajkej sekimej angelestin iwan okimonekuitlawijkej in Jesús.

*Jesús opéj tekipanoa itech estado de Galilea
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)*

¹² Nijuak Jesús okimatke nik in Juan Tlakuateekij okitzakej telpiloyan, ijkuakón Yej okiske de estado de Judea iwan oyáj itech estado de Galilea itech ipueblo Nazaret. ¹³ Pero mach omokaj itech ipueblo Nazaret, sino yej oyáj ochantito itech oksé pueblo itoka Capernaum, katlej kajki itempan lago, iwan kajki itech región de Zabulón iwan de Neftalí. ¹⁴ Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okikuiloj in profeta Isaías:

¹⁵ Tlale de Zabulón iwan tlale de Neftalí,
ojtle katlej panotok itempan lago, ik ne lado de yen
weyatl Jordán,

tlale de Galilea kan chantij katlej mach judiojtin.

¹⁶ Nochtin yonmej tlakaj katlej oyekaj ijlik tlatleyualotl okitakej se weyi tlanextle.

Opelланке in tlanextle para katlej
oyekaj itech iekawilo in mikilistle.

17 Desde ijkuakón in Jesús opéj tetlapowia, iwan okijtoaya:

—Ximoyolpejpenakan (ximoyolkuepakan) de amotlajtlakol, porke yoajsiko in tonale para tlanawatis in Dios amonawak.

*Jesús okinnotzke nawi michmajkej
(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)*

18 Jesús onejnentiaya itempan lago de Galilea. Okinmitak omen iknimej: Se itoka Simón, noijki kinotzaj Pedro, iwan oksé itoka Andrés. Okintlam-otlatokaj inmichmatlawan ijtik atl, porke yejwan oyekaj michmajkej. **19** Jesús okimilwij:

—Namejwan anmichmajkej. Pero axan xi-wikikan nowan, para ankintlapowiskej in tlakaj de notlajtol para ma momakixtikan kej yeskia ankinkitzkiskej michimej.

20 San niman okinkajtejkej inmichmatlawan iwan oyajkej iwan Jesús.

21 Ok achitzin tlayakapan, Jesús okinmitak ok omen iknimej: Se itoka Santiago iwan oksé itoka Juan, itelpokawan in Zebedeo, katlej oyekaj iwan intaj itech se barko okintilichojojtokaj inmichmatlawan. Iwan Jesús okinnotzke. **22** Yejwan san niman okajtejkej inbarko iwan intaj, iwan oyajkej iwan Jesús.

*Jesús okinmachtij miekej tlakaj
(Lc. 6:17-19)*

23 Jesús onemia itech nochí in estado de Galilea, otlamachtiaya itech intiopanwan in judiojtin. Otetlapowiaya de yen kuale tlajtole katlej temakixtia de kenik in Dios tlanawatia. Iwan okinpajtiaya in tlakaj de nochí kokolistle iwan de nochí

kualolistle. ²⁴ Otlapoayaj de Jesús asta ik nowian (nian nepa) país de Siria. Iwan tlakaj okinwalwikeliliyaj nochtin katlej okipiayaj nochti tlamantle de kualolistle iwan de kokolistle, katlej okipiayaj mach kuale ejekatl, katlej mimikij, iwan katlej wilanmej (temetlamej). Iwan Jesús okinpajtij nochtin. ²⁵ Oyayaj iwan Jesús miekej tlakaj de estado de Galilea iwan de se región kan oyekaj majt-lakte pueblojtin katlej okitokayotiyaj Decápolis. Noijki oyayaj miekej de weyikan de Jerusalén, de estado de Judea, iwan de ik ne lado de yen weyatl Jordán.

5

Jesús otlamachtij ipan tepetl

¹ Nijuak in Jesús okinmitak miekej tlakaj, otlekok ipan se tepetl, iwan ompa omotlalij. Imomachtijkawan omikuaniijkej inawak. ² Iwan Yej opéj kinmachtia ijkín:

Akinmej moneki ma pakikan (Lc. 6:20-23)

³ —Ma pakikan katlej momachiliaj pobrestin ipan inyolo, porke yejwan kipiaj parte itech il-wikak kan Dios tlanawatia.

⁴ 'Ma pakikan katlej chokaj, porke yejwan moyoloseiskej.

⁵ 'Ma pakikan katlej mach moweyinekij, porke yejwan kimoaxkatiskej in tlale katlej Dios okinkakitij kinmakas.

⁶ 'Ma pakikan katlej melawak kinekij yeskej yolchipawakej, ken nikuak akaj tiojsiwi iwan amiki. Porke yejwan ixwiskej.

7 'Ma pakikan katlej teiknomatij, porke Dios noijki kinmiknomatis.

8 'Ma pakikan katlej yolchipawakej, porke yejwan kitaskej in Dios.

9 'Ma pakikan katlej kichiwaj ma yeto yolosewilistle, porke Dios kinnotzas kej ikonewan.

10 'Ma pakikan katlej kintlatlalochtiaj por kichiwaj tlan Dios kineki, porke yejwan kipiaskej parte itech ilwikak kan Dios tlanawatia.

11 'Xipakikan namejwan nikuak in tlakaj amechwikaltiskej, nikuak amechtlatlalochtiskej, iwan nikuak amechtlajtoltatlaliliskej por annechneltokaj. **12** Xipakikan, porke namejwan ankiresibiroskej se weyi tlaxtlawile ompa ilwikak. Xikelnamikikan nik in ya wejkawitl profetajtin noijki okintlatlalochtijkej.

Namejwan ankatej ken istatl iwan ken tlanextle ixko yin tlaltikpak

(*Mr. 9:50; Lc. 14:34-35*)

13 'Namejwan ankatej ken istatl ixko yin tlaltikpak. Pero tla in istatl kipolos ipuyeka, ¿kenik oksemi puyeyas? Mach ok kuale, sa se kitlamotla ipan ojtle iwan in tlakaj sa ipan tlajtlaksaj.

14 'Namejwan ankatej ken tlanextle ixko yin tlaltikpak, ken se weyikan katlej kajki ipan se tepetl iwan mach weli motlaatia. **15** Nion amakaj kitlikuitia se tlanextle para se kitlaatis itlampa se chikiwitl. Sino se kitlalia ajkopan para ma kintlawili nochtin katlej katej kalijtik. **16** Namejwan no ijkón, ma tlawi namotlanex inmixpan nochtin in tlakaj, para ma kitakan tlan kuale ankichiwaj,

iwan ijkón ma kiweyikixtikan namoPapan Dios katlej kajki ilwikak.

Jesús otlamachtij de yen itlanawatil in Moisés

¹⁷ 'Amo xikyejyekokan ke oniwalañ onikpopoloko itlanawatil in Moisés o noso tlan okikuilojkej in profetajtin. Mach oniwalañ para nikpojpolos, sino oniwalañ para nikchiwas nochí tlan kijta. ¹⁸ Pero ipan melajka namechilwia, mientras yetos in ilwikak iwan tlaltikpak, mach polewis nion se letra, iwan nion se punto katlej ikuilitok itech itlanawatil in Moisés, asta ma mochiwa nochí tlan omijkuijol. ¹⁹ Por yonik, tla akaj amo kichiwas kuenta kanaj se tlanawatile de Moisés, maski wel tzikitzin ma yeto, iwan tla akaj tlamachtis amo ma kichiwakan kuenta in yon tlanawatile, yon tlakatl sa tekitl tzikitzin yetos ompa ilwikak kan Dios tlanawatia. Pero tla akaj kichiwas iwan tlamachtis tlan kijta in yon tlanawatile, yetos sa tekitl weyi ompa ilwikak kan Dios tlanawatia. ²⁰ Por yonik namechilwia nik mach ankakakiskej ompa ilwikak kan Dios tlanawatia, in tla amo ankichiwaskej tlan kuale ixpan Dios okachi ke tlan kichiwaj in tlamachtijkej de itech itlanawatil in Moisés iwan fariseos.

Tlajtlakole de kualanilistle

(Lc. 12:57-59)

²¹ 'Namejwan ya ankikakej ke ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: "Amo xitemiki, porke akin temiktis kipia de kitemaktiskej (kitemaktiliskej) innawak tekiwajkej para kitlajtlakoltiskej." ²² Pero Nej namechilwia, ke tla akaj kualanis inawak ikni, kipia de

wetziti kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj) para kitlajtlakoltiskej. Iwan akin kilwis in ikni tonto, kipia de kixkomakaskej itech se junta para kitlajtlakoltiskej. Iwan akin kiwikaltis in ikni, yetos tlajtlakolej iwan welis yas ijtk tliko.

²³'Por yonik, tla ikuak ya tikitki moofrenda kan kajki in artal iwan ikuakón tikwalelnamiki nik in mokni mitzkualanijtok, ²⁴ okachi kuale xikajtewa moofrenda ompa itech artal, iwan xiwia ximotlapojpolwiti iwan mokni. Iwan ikuakón ya welis timokuepas kan artal iwan xiktemaka moofrenda.

²⁵ 'Tla akaj mitztilwia kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj), xajsikan san se tlajtole achtój mientras tiweli, para amo ma mitztemakti (mitztemaktili) inawak in jueś. Porke in tla amo, in jueś mitztemaktis inmak in mayoltin iwan mitztzakuaskej telpiloyan. ²⁶ Ipan melajka nimitzilwia, nik amo tikisas de ompa asta amo xiktlaxtlawa in salúltimo sentabo para tikisas.

Tlajtlakole tla se momekatis

²⁷ 'Namejwan ya ankikakej nik ya wejkawtl okinmilwijkej namoweyitajwan: "Amo ximomekatikan." ²⁸ Pero Nej namechilwia, tla akaj kixelewia se siwatl, kijtosneki ya kimomekatia ipan iyolo.

²⁹ 'Por yonik, tla moyekixtololo mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale xikmokixtili iwan xiktlamotla wejka. Porke okachi kuale xikpolo se parte de motlalnakayo, ke nochí motlalnakayo ma kitlamotlakan ijtk tliko. ³⁰ Iwan tla moyekma mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole,

okachi kuale xikmotzontekili iwan xiktlamotla wejka. Porke okachi kuale xikpolo se parte de motlalnakayo, ke nochí motlalnakayo ma kitlam-otlakan ijlik tlíko.

*Jesús otlamachtij amo ma mosiwakawakan
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)*

³¹ 'Namejwan noijki ya ankikakej nik ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: "Akin kikajkawas isiwa, kipia de kimakas se amatl kan kijtojtos nik mokajkawa iwan isiwa." ³² Pero Nej namechilwia, tla se tlakatl mokajkawa iwan isiwa, maski isiwa mach momekatia, yon tlakatl kijtosneki kimaka parte isiwa ma momekati iwan akaj tlakatl. Iwan tla akaj monamiktis iwan yon siwatl, kijtosneki iwan momekatia.

Amo xikijtokan Dios tlachixtok

³³ 'Namejwan noijki ya ankikakej nik ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: "Tla tej tikipta tikchiwas itlaj tlamantle iwan asta tikipta Dios tlachixtok, tones moneki xikchiwa." ³⁴ Pero Nej namechilwia, amo xikijtokan Dios tlachixtok, iwan nion amo xikijtokan tlachixtok in ilwikak nik melawak tlan ankijtaj, porke in Dios ompa ewatok tlanawatijtok. ³⁵ Nion amo xikijtokan tlachixtok in tlaltikpak nik melawak tlan ankijtaj, porke ompa tlaksatokej ikxiwan in to-Tajtzin Dios. Nion amo xikijtokan tlachixtok in weyikan de Jerusalén nik melawak tlan ankijtaj, porke in toweyi Rey Dios yen yon iweyikan. ³⁶ Nion amo xikijtokan tlachixtok namotzontekon nik melawak tlan ankijtaj, porke mach welis an-kihiwaskej se amotzonkal ma istaya o noso ma

tliliwia. ³⁷ Amo ijkón xikchiwakan. Okachi kuale xikijtokan “kuale kaj” o noso “amo”, porke tla ankijtoskej Dios tlachixtok, kijtosneki ankichiwiwaj tlan amo kuale, iwan Amo Kuale Tlakatl yen yon kineki xikchiwakan.

Jesús okijtoj amo ma tikinkuepaltikan tla itlaj techtoktiaj
(Lc. 6:29-30)

³⁸ 'Namejwan ya ankikakej nik ya wejkawitl omijtoj: “Tla akaj teixkopina, ma kixkopinakan yej noiiki. Tla akaj tetlanmayawi, ma kitlanmayawikan yej noiiki.” ³⁹ Pero Nej namechilwia, tla akaj anmechtoktia itlaj amo kuale, amo xikkuepaltikan. Sino, tla akaj amechixtlatzinia se lado, xikkawili noiiki ma mitzixtlatzini in oksé lado. ⁴⁰ Tla akaj kineki mitzwikas kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj) para mitzkixtilis motzotzol, xikmaka noiiki mokoton. ⁴¹ Tla akaj mitznekatoktia xitlamama se kilómetro, tej xitlamama ome kilómetro. ⁴² Tla akaj mitztlajtlanilia itlaj tlamantle, tej xikmaka. Iwan tla akaj itlaj mitzlanewilia, xiktlaneti.

Xikintlasojtlakan akinmej amechkokoliaj
(Lc. 6:27-28, 32-36)

⁴³ 'Noiiki ya ankikakej nik ya wejkawitl omijtoj: “Xikintlasojtla mokni, iwan xikkokoli akin mitzkokolia.” ⁴⁴ Pero Nej namechilwia, xikintlasojtlakan akinmej amechkokoliaj, iwan ximotiotzajtzilikan por yen akinmej amechtlatlalochtiaj. ⁴⁵ Ijkón namejwan anyeskej antekonewan de namoPapan Dios katlej kajki ilwikak. Porke Yej kichiwa in tonale ma kisa

para katlej mach kualtin iwan para katlej kualtin, iwan kichiwa ma kiawi para katlej kichiwaj tlan kuale iwan para katlej kichiwaj tlan amo kuale. ⁴⁶ Porke in tla namejwan ankintlasojojtaj sanwel katlej amechtlasojojtaj, ¿tlan welis ankitlaniskej? Asta katlej tlakobraroaj ika impuestos no ijkón kichiwaj. ⁴⁷ Iwan tla ankintlajpaloaj san yen namokniwan, ¿ankichiwaj itlaj tlan oksekimej mach welij kichiwaj? Asta katlej mach kixmatij Dios no ijkón kichiwaj. ⁴⁸ Xiekan namejwan ipan melajka ankualtin tlakaj, ken namoPapan Dios katlej kajki ilwikak Yej ipan melajka kuale tlakatl.

6

Kenamij se kichiwas ixpan Dios nijuak se kitemakas itlaj

¹ 'Xikpiakan kuidado nijuak ankichiwaskej tlan kuale, amo xikchiwakan inmixpan tlakaj san para ma kitakan tlan ankichiwaj. Tla ijkón ankichiwaskej, mach welis ankiresibiroskej in tlaxtlawile katlej kitemakas namoPapan Dios katlej kajki ilwikak.

² 'Por yonik, nijuak itlaj ankitetliokoliskej amo xiktematiltikan nian nepa, ken kichiwaj in tlakaj katlej ome inmixko. Porke yejwan ijkón kichiwaj itech tiopanmej iwan ipan ojtle, para ma kinmitakan iwan ma tlapoakan kuale de yejwan. Ipan melajka namechilwia, nik in yonmej tlakaj mach ok itlaj tlaxtlawile kiresibiroskej. ³ Nijuak in tej itlaj tiktetliokolis, amakaj ma kimati nion yen moamigo katlej okachi iwan timuika. ⁴ Tla itlaj

tiktemakas xiktemaka san ichtaka. Iwan moPapan Dios katlej kita noch i tlan tikchiwa ichtaka, Yej mitzmakas motlaxtlawil.

*Jesús otechmachtij kenik timotiotzajtziliskej
(Lc. 11:2-4)*

⁵ 'Nikuak amejwan anmotiotzajtziliskej, amo xikchiwakan ken kichiwaj in tlakaj katlej ome inmixko, katlej kiwelitaj motiotzajtziliskej mokejketokej itech tiopanmej iwan itech eskinajtin de yen ojmez para ma kinmitakan. Ipan melajka namechilwia, nik in yonmej tlakaj mach ok itlaj tlaxtlawile kiresibiroskej. ⁶ Pero tej, nikuak timotiotzajtzilis, xikalaki mokalijtik, ximokaltzakua iwan ximotiotzajtzili ompa ichtaka inawak moPapan Dios. Iwan moPapan Dios katlej kita tlan tikchiwa ichtaka, Yej mitzmakas motlaxtlawil.

⁷ 'Iwan nikuak anmotiotzajtziliskej amo san ompa xikkueptokan in tlajtole, ken kichiwaj in tlakaj katlej mach kixmatij Dios, porke yejwan kiyeyekoaj tla san ompa kikueptoskej in tlajtole okachi kinkakilis in Dios. ⁸ Amo xikchiwakan ken yejwan, porke namoPapan Dios ya kimati tlan namechpoloa antes de ankitlajtlaniliskej.

⁹ Namejwan moneki ximotiotzajtzilikan ijkín:
ToPapan Dios katlej tejwatzin tikaj ilwikak,
Ma nochtin in tlakaj ma mitzyektenewakan.

¹⁰ Ma ajsiki in tonale nikuak tikinnawatis nochtin in tlakaj.
Ma mochiwa tlan tkmonekiltia ixko yin tlaltik-pak,
ijkón ken tlan tkmonekiltia ma mochiwa ompa ilwikak.

11 Xitechmaka axan tlan tikkuaskej katlej nochipa ika tipanoskej.

12 Iwan xitechtlapojojpolwi de totlajtlakol, ken tejwan noijki tikintlapojpolwiaj akinmej techtoktiaj tlan amo kuale.

13 Iwan amo xitechmotekawili ma techtlajtlakolmayawi in Amo Kuale Tlakatl, sino xitechmakixti de inawak.

Timitztlajtlaniliaj in yin porke tejwatzin tiknawatia nochi, tikpia poder, iwan tikpia mawisotlanextle iktlanke (ik tlami). Ijkón ma yeto.

14 'Porke tla namejwan antetlapojpolwiaj de nochi tlan amechtoktiaj, namoPapan Dios katlej kajki ilwikak noijki amechtlapojojpolwis. **15** Pero in tla namejwan amo antetlapojpolwiskej, noijki namoPapan Dios mach amechtlapojojpolwis.

Jesús otlamachtij kenik se mosawas (ayunaros)

16 'Nikuak amejwan anmosawaskej, amo xi-moiknotlachaltikan ken kichiwaj in tlakaj katlej ome inmixko, porke yejwan moiknotlachaltiaj para ma kinmitakan nik mosawtokej. Ipan melajka namechilwia, nik mach ok itlaj tlaxtlawile kiresibiroskej. **17** Tej nikuak timosawas, ximixami iwan kuale ximotzitzikui. **18** Ijkón, mach akaj kimatis kox timosawtok, sanwel kimatis moPapan Dios katlej yetos mowan, iwan moPapan Dios katlej kimati tlan tikchiwa ichtaka, Yej mitzmakas motlaxtlawil.

Ma se kololo rikojyotl itech ilwikak (Lc. 12:33-34)

19 'Amo xikololokan rikojyotl ixko yin tlaltikpak, kan tlakuakualo iwan tlapalani, iwan tlachtekij.

20 Sino xikololokan rikojyotl ompa ilwikak, kan mach tlakuakualo, iwan mach tlapalani, iwan nion mach tlachtekij. **21** Porke kan yetos namorikojyo, ompa yetos noiiki namoyolo.

Itlanex in totlanakayo

(Lc. 11:34-36)

22 'Namoixtololowan ankinpiaj kej se tlanextle para namoanima, iwan tla namoixtololowan kualemej, namoanima kipias tlanextle. **23** Pero in tla namoixtololowan mach kualemej por yen tlajtlakole, nochi namoanima yetos ijtk tlatleyualotl. Ijkón kiné, tla namotlanex yomokuepké tlatleyualotl itech namoanima por yen tlajtlakole, kijtosneki ankatej itech se weyi tlatleyualotl iwan mach onkaj oksé tlatleyualotl ijkón.

In toTajzin Dios iwan rikojyotl

(Lc. 16:13)

24 'Mach akaj tlakatl welis kinpias ome itekowan, porke welis kitlasojtlas in se iwan oksé mach kitlasojtlas, o noso welis kitlakitas in se iwan oksé mach kitlakitas. Mach welis ankitekipanoskej in Dios mientras amechyoltilantok in rikojyotl.

Amo se ma motlanemililti

(Lc. 12:22-31)

25 'Por yonik namechilwia, amo ximotlanemililtikan por tlan ankikuaskej o noso tlan ankoniskej para anyolitoskej, nion amo ximotlanemililtikan por tlan ankonakiskej. ¿Amo ankimatij nik in tonemilis okachi ipatij

ke totlakual? ¿Amo ankimatij noijski nik in totlalnakayo okachi ipatij ke tlan tikonaKiaj?
26 Xikinmitakan in totomej katlej patlantinemij. Mach tookaj, mach pixkaj, iwan nion mach itlaj kitlaatiaj ijtk kueskomatl. Pero namoPapan katlej kajki ilwikak Yej kintlamaka. Iwan namejwan okachi amopatij iwan amo ken totomej. **27** Tla akaj de amejwan sa tekitl tlanemilia porke kineki moskaltis ok tlajko metro, ¿kox welis moskaltis?

28'¿Tlanik namejwan wel anmotlanemililtiaj por tlan ankonakiskej? Xikitakan kenik moskaltiaj in xochimej ipan tepetl. Mach tekipanoaj iwan nion mach tlajtzomaj. **29** Pero Nej namechilwia ke nion rey Salomón mach semi omotzotzoltij ken se de yon xochitl maski omotzotzoltiaya ika katlej okachi kuale itzotzol. **30** Iwan tla Dios ijkón kit-lakentia in xochitl katlej axan kajki ipan tepetl iwan mostla wiptla mochichinos ijtk titl, ¿kenik amo ma amechtzotzolti namejwan? ¡Namejwan wel tzikitzin namotlaneltokalis! **31** Amo ximot-lanemililtikan kiné, amo xikmolwikan: “¿Tlan tikkusakej? o noso ¿tlan tikonisakej? o noso ¿tlan tikonaKisakej?” **32** Nochi in yin tlamantle ika mot-lanemililtiaj in tlakaj katlej mach kixmatij Dios. Pero namejwan ankipiaj namoPapan katlej kajki ilwikak katlej ya kimati tlan amechpoloa. **33** Por yonik, namejwan achtoj xikchiwakan tlan Dios amechnawatia ipan namoyolo para xikchiwakan ken Yej kineki. Iwan ijkón Dios amechmakas noijski noch yon tlamantle. **34** Ijkón kiné, amo ximotlanemililtikan por yen mostla, porke mostla welis oksemi anmotlanemililtiskej. Kada tonale

yipa ankipiaskej tlan ika anmotlanemililtiskej.

7

*Amo ma se tepojpoa
(Lc. 6:37-38, 41-42)*

¹ 'Amo xikinpojpoakan oksekimej, para namejwan noijki amo ma amechpojpoakan. ² Porke tla antepojpoaskej namejwan noijki amechpojpoaskej. Porke Dios amechtuktis ijkón ken namejwan antetoktiaj. ³ ¿Kenik in tej weli tikistlakawia in mokni por yen tlajtlakole tlan kichiwa, iwan tej mach timota nik tikaj okachi titlajtlakolej? ⁴ Iwan, ¿kenik weli tikilwia in mokni: "Mach ok xitlajtlako", iwan tej tikchijtok miek tlajtlakole? ⁵ ¡Teixkajkayaj! Achtoj tej xikkawa in tlajtlakole katlej miek tikchijtok, iwan ijkón welis tikilwis in mokni mach ok ma tlajtlako.

⁶ 'Itlajtol in Dios katlej chipawak amo xikinmakakan in tlakaj katlej kipiaj mach kuale inyolo. Porke yon kej yeskia ankinmakaj in chichimej ma kikuakan tlan Dios iaxka, iwan noijki kej yeskia ankinmakaj in pitzomej ma kikuakan se tlaman-
tle katlej sa tekitl patíoj. Porke yejwan san ipan tlajtlaksaskej iwan welis mokuepaskej amotech iwan amechkuaskej.

*Dios techmakas tlan tiktlatlaniiskej
(Lc. 11:9-13; 6:31)*

⁷ 'Xiktlajtlanikan Dios tlan amechpoloa, iwan Yej amechmakas. Xiktemokan tlan amechpoloa, iwan ankajsiskej. Xiktatalatzakan puerta, iwan Dios amechtlatlapolis. ⁸ Porke akin itlaj kitlajtlani,

kiresibiroa. Iwan akin itlaj kitemoa, kajsi. Iwan akin kitatalatza in puerta, kitlatlapoliaj.

⁹ '¿Welis tikmakas mokone se tetl nikuak mitztlajtlanilis se pan? ¹⁰ ¿O noso welis tikmakas se koatl nikuak mitztlajtlanilis se michin? ¹¹ Iwan tla namejwan katlej mach ankualtin ankimatij ankinmakaj namopilwan tlan kuale, ¿amo ankineltokaj nik in namoPapan katlej kajki ilwikak welis kinmakas itlaj tlan kuale akinmej kitlajtlaniliskej?

¹² 'Ijkón kiné, namejwan xikinchiwilikan oksekimej ijkón ken namejwan ankinekij ma amechchiwilikan. Nochi in tlanawatile de Moisés iwan nochí tlan okijkuijolkej in profetajtin yen yon tlan kijtaj xikchiwakan.

Puerta katlej kopichtik

(Lc. 13:24)

¹³ 'Xikalakikan itech puerta kopichtik katlej yawi ilwikak. Porke in puerta katlej kuyawak iwan ojtle katlej patlaktik tewikaj kan tlaixpolojkan, iwan miekej tlakaj yawij ipan yon ojtle. ¹⁴ Pero sa tekitl kopichtik in puerta iwan sa tekitl pitzaktzin in ojtle katlej tewikaj itech nemilistle, iwan mach miekej kajsij.

Se kuawitl mixmati por yen itlakilo

(Lc. 6:43-44)

¹⁵ 'Xikpiakan kuidado de nekatej tlakaj teixkajkayajkej katlej mochiwaj tlapoaj de Dios. Yejwan motaj kej kualtin tlakaj, pero mach melawak, motaj kej ichkamej pero yejwan katej kej koyomej. ¹⁶ Namejwan welis ankinmixmatiskej kuale por yen tlan kichiwaj. Porke mach moteki uvas itech

witztle, iwan nion mach moteki igos itech nojpale. ¹⁷ Nochi tlatoktle kuale kitemaka kuale itlakilo, pero in tlatoktle katlej mach kuale noiiki kitemaka itlakilo mach kuale. ¹⁸ Se tlatoktle kuale mach kitemaka itlakilo mach kuale, iwan se tlatoktle katlej mach kuale mach weli kitemaka itlakilo kuale. ¹⁹ Nochi tlatoktle katlej mach kitemaka kuale itlakilo, se kitzonteki iwan se kitlamotla ijlik tlilt. ²⁰ Ijkón kiné, namejwan welis ankinmixmatiskej kuale por yen tlan kichiwaj.

*Mach nochtin kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia
(Lc. 13:25-27)*

²¹ 'Miekej tlakaj nechilwiaj: "Señor, Señor", pero mach nochtin kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia. Sino kalakiskej san yejwan katlej kichiwaj tlan kimonekiltia in noPapan katlej kajki ilwikak. ²² Miekej nechilwiskej itech nekáj tonale: "Señor, Señor, ¿amo tikelnamiki nik in tejwan otitetlapowijkej ika motoka, iwan ika motoka otikinkixtijkej demoniojtin, iwan ika motoka otikinchijkej miekej milagrostin?" ²³ Ijkuakón Nej nikinmilwis: "Mach semi onamechixmatke. Ximachiwakan de Nej, tlajtlakolejkej."

*Omen tlakaj okichijkej inkalwan
(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)*

²⁴ Ijkón kiné, akin kikaki iwan kichiwa tlan nikitja, yon ken se tlakatl ixtlamatke katlej okichij ikal ipan tepejxitl. ²⁵ Owalaj se tlamawisolkiawatl, iwan otlatlawitonke ik nian nepa, iwan chikawak oehekak, iwan mach owetzke in yon kale porke kajki ipan tepejxitl. ²⁶ Pero akin nechkaki iwan

amo kichiwa tlan nikijta, yon ken se tlakatl katlej mach kimati tlakaki iwan okichij ikal ijtk xale. ²⁷ Ovalaj se tlamawisolkiawatl, otlatlawitonke ik nian nepa, iwan chikawak oejakak, iwan kale owetzke iwan nochi oxitinke.

²⁸ Nijuak Jesús otlanke okintlapowij, nochtin in tlakaj sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) de kenik okinmachtiaya. ²⁹ Porke otlamachtiaya ika chikawak tlanawatile, iwan amo ken otlamachtiaya in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés.

8

*Jesús okipajtij se tlakatl katlej opalania inakayo
(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)*

¹ Nijuak Jesús otemok de ipan tepetl, miekej tlakaj oyajkej Iwan. ² Ikuakón omijkuanij inawak Jesús se tlakatl katlej opalania inakayo, omotlankuaketzke iyakapan iwan okilwij:

—Señor, tla tkmonekiltiani, welini tinechpajtiani.

³ Jesús okitlalij ima ipan yon tlakatl iwan okilwij:

—Nej nikneki xipajti.

Iwan san niman opajtik de ikokolis. ⁴ Iwan Jesús okilwij:

—Xikkaki, amakaj itlaj xikilwi. San xiwia inawak in tiopixke, iwan xiktemaka moofrenda tlan Moisés otlanawatij ma motemaka, para ijkón nochtin ma kimatikan nik in Dios yomitzpajtij de mokokolis.

*Jesús okipajtij itekipanoj se kapitan
(Lc. 7:1-10)*

⁵ Nijuak Jesús okalakke itech pueblo de Capernaum, ijkuakón se kapitan omijkuanij inawak Jesús, iwan okitlatlawtij. ⁶ Okilwij:

—Señor, notekipanoj kajki nokalijtik mokokoa, owijwilantik iwan sa tekitl wapawiswilo.

⁷ Jesús okinankilij:

—Ompa niawi nikpajtiti.

⁸ In kapitan okilwij:

—Señor, mach notech powi xikalaki nokalijtik. Iwan mach moneki xiwia asta ompa, san nian xikijto ma pajti iwan notekipanoj pajtis. ⁹ Yon nej kuale nikmati. Porke nej noijki nimomatok nikintlakita notlayekankej. Iwan noijki nikinpia soldadojtin katlej nechtlakitaj. Iwan tla nikilwis se de yejwan: “Xiwia ne”, in yej yawi. Iwan tla nikilwis oksé: “Xiwiki”, in yej witz. Iwan tla nikilwis in notekipanoj: “Xikchiwa yin tekitl”, in yej kichiwa.

¹⁰ Nijuak ijkón okikakke in Jesús, sa otlajtlachixke (omomajmawtij), iwan okinmilwij in tlakaj katlej Iwan oyayaj:

—Ipan melajka namechilwia, nik mach nikassi nion se judío katlej kipia weyi itlaneltokalisken yin tlakatl. ¹¹ Iwan namechilwia nik witzej miekej tlakaj de ik ikisayan tonale iwan de ik ipolitwian tonale, iwan motlaliskej tlakuaskej iwan Abraham, iwan Isaac, iwan Jacob, ompa ilwikak kan Dios tlanawatia. ¹² Pero miekej judiojtin katlej Dios okinekia ma kalakikan ompa kan Yej tlanawatia, yeskej kalan ijtik tlatleyualotl. Ompa chokaskej iwan motlanteteyitzaskej.

¹³ Ijkuakón Jesús okilwij in kapitan:

—Xiwia mochan, iwan ma mochiwa ijkón ken tej tikneltoka.

Iwan san niman ijkuakón opajtik itekipanoj in kapitan.

*Jesús okipajtij imonan in Pedro
(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)*

¹⁴ Jesús oyáj ichan Pedro, iwan okitajsik imonan in Pedro wetok ipan itlapech kipia totonik.

¹⁵ Jesús okimakitzkij imonan in Pedro, iwan in totonik okiske. Imonan Pedro omejke iwan okintlamakak.

*Jesús okinpajtij miekej kokoxkej
(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)*

¹⁶ Nijuak owaltlatleyuak okinwikilijkej in Jesús miekej tlakaj katlej okipiayaj ejekamej mach kualtin. Iwan san ika se tlajtole okinkixtij in yonmej ejekamej, iwan noijki okinpajtij nochtin katlej omokokoayah. ¹⁷ Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta Isaías, nijuak okijtoj: “Yej otechpajtij de tokokolis iwan otechpojpolilij in tokualolis.”

*Katlej kinekij nemiskej iwan Jesús
(Lc. 9:57-62)*

¹⁸ Nijuak Jesús okitak opéj kiyawaloaj miekej tlakaj, ijkuakón okinnawatij imomachtijkawan ma panokan oksé lado de yen lago. ¹⁹ Iwan ijkuakón omijkuanij inawak Jesús se tlamachtij itech tlanawatile de Moisés, iwan okilwij:

—Tlamachtij, nikneki nimitzwikas san kan Tej tias.

²⁰ Jesús okinankilij:

—In ostomej kipiaj inkuyok, iwan totomej kipiaj intepajsol, pero Nej katlej onimochij nitlakatl mach nikpia kan nimosewis.

²¹ Oksé de yen imomachtijkawan noijki okilwij:

—Señor, xinechkawili achtoj ma niktookati nopapan.

²² Jesús okinankilij:

—Xiliki nowan, xikinkawa katlej mach nech-neltokaj yejwan ma kintookakan inmikkawan.

Jesús okiketzaltij in ejekatl iwan atl

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ Jesús otlejkok itech se barko, iwan imomachtijkawan oyajkej Iwan. ²⁴ Ijkuakón opéj ejeka chikawak iwan atl opéj motlatlamotla ipan barko iwan oatemiaj. Pero Jesús okochtoka.

²⁵ Tones imomachtijkawan okijxitijkej, iwan okilwijkej:

—¡Señor, xitechmakixti! ¡Tiapolakij!

²⁶ Yej okinnankilij:

—¿Tlanik wel anmomawtiaj? Namejwan wel tzikitzin namotlaneltokalis.

Ijkuakón, omoketzke, okajwak in ejekatl iwan atl, iwan san niman omokaj sa tlamantok.

²⁷ Imomachtijkawan sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej). Iwan okijtojkej:

—¿Akin yin tlakatl, porke asta yen ejekatl iwan atl kitlakitaj?

In gadarenostlakaj katlej okipiayaj ejekamej mach kualtin

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Nijuak Jesús oajsito oksé lado de yen lago, itech tlale de pueblo de Gadara, ijkuakón omen

tlakaj katlej okipiayaj ejekamej mach kualtin owalkiskej de kan mikkakuyoktin iwan omikuaniijkej inawak Jesús. Oyekaj sa tekitl temaj-mawtijkej iwan mach akaj owelia opanoaya ipan yon ojtle. ²⁹ Nikuak okitakej in Jesús, otzajtzikej, iwan okijtojkej:

—¡Amo ximokalaki towan, Jesús, teKone de Dios! ¿Otiwalaj nian para titechtlajyowiltis antes de ajsiki in tonale?

³⁰ Iwan mach wejka de ompa, oyekaj miekej pitzomej otlakuajtokaj. ³¹ Iwan ejekamej mach kualtin okitlatlawtijkej in Jesús:

—Tla titechkixtis de intech yinmej tlakaj, tones xitechkawili ma tikalakikan intech nekatej pitzomej.

³² Jesús okinmilwij:

—Xiwian kiné.

In ejekamej mach kualtin okiskej de intech yonmej tlakaj iwan okalakej intech nekatej pitzomej. Iwan san niman ijkuakón nochtin in pitzomej omotlalojkej iwan omotepejxiwitoj asta ijtik atl, iwan ompa omoatlanwijkej iwan omikkej.

³³ In tlajpixkej de yonmej pitzomej ocholojkej. Iwan nikuak oajsikej itech pueblo opéj kitematilitiaj nochti tlan otlapanok iwan de yen tlakaj katlej okipiayaj ejekamej mach kualtin. ³⁴ Satepan nochtin in tlakaj de yon pueblo oyajkej kan oyeka in Jesús, iwan nikuak okitakej okitlatlawtijkej ma wia de ompa de itech intlal.

9

*Jesús okipajtij se tlakatl katlej owijwilantik
(otemetlatik)*
(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ Jesú斯 otlejkok itech se barko, opanok oksé lado de yen lago, iwan oajsito itech pueblo de Caper-naum kan Yej ochantia. ² Ompa oajsikoj sekimej tlakaj katlej okualwikiliayaj in Jesú斯 se tlakatl ipan itlapech katlej owijwilantik. Iwan nikuak Jesú斯 okitak intlaneltokalis in yonmej tlakaj, ikuakón okilwij in kokoxke:

—Ximoyolojchikawa, nokone. Nimitzlapojpolwia de nochí motlajtlakol.

³ Pero sekimej tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés okiyejyekojej: “Yin tlakatl tlajtoa biero de Dios.” ⁴ Pero Jesú斯 okimomakak kuenta de tlan okiyejyekoayaj, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik namejwan mach kuale tlan ankiyejyekoaj? ⁵ ¿Katlij yen okachi mach owij nikilwis in kokoxke: “Nimitzlapojpolwia de nochí motlajtlakol”, o noso nikilwis: “Ximewa, iwan xinejnemi”? ⁶ Pero xikmatikan nik in Nej katlej onimochij nitlakatl, nikpia poder ixko yin tlaltikpak para nitetlapojpolwis itech tlajtlakole.

Iwan ikuakón okilwij in tlakatl katlej owijwilantik:

—Ximewa, xikajkokui motlapech iwan xiwia mochan.

⁷ Tones in yej omoketzke iwan oyáj para ichan.

⁸ In tlakajtin nikuak ijkón okitakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) iwan okiweyikixti-
jkej in toTajtzin Dios por okinmakak in tlakaj ipoder ijkón ken Jesú斯 okimakak.

*Jesús okinotzke in Mateo
(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)*

⁹ Jesú斯 okiske de ompa, okitak se tlakatl itoka Mateo oewatoka kan yej otlakobrarojtoka ika impuestos. Iwan Jesúś okilwij:

—Xiwiki nowan.

Toneses in Mateo omoketzke iwan oyáj iwan Jesúś.

¹⁰ Itech se tonale, Jesúś otlakuajtoka ichan Mateo inwan miekej katlej tlakobraroaj ika impuestos, iwan sekimej tlajtlakolejkej. Nochtin yejwan ovalajkej omotlalijkej san sekan iwan Jesúś iwan imomachtijkawan. ¹¹ Nijuak in fariseos ijkón okitakej, okinmilwijkej in momachtijkej:

—¿Tlanik namotlamachtij tlakua inwan tlakaj tlajtlakolejkej iwan noiji tlakua inwan tlakaj katlej tlakobraroaj ika impuestos?

¹² Jesúś okikakke iwan okinmilwij:

—In tlakaj katlej mach mokokoaj mach intech moneki tepajtij, sino intech moneki yen katlej mokokoaj. ¹³ Ximomachtikan tlan kijtosneki in tlajtole katlej ijkuitlak itech tiotlajkuilole: “Nikneki xiteiknomatikan, mach nikneki xinechimiktikan yolkamej para ika annechweiyikixtiskej.” Nej mach oniwalaj onikinnotzako katlej yolchipawakej, sino oniwalaj onikinnotzako katlej tlajtlakolejkej para ma moyolkuepakan inawak Dios.

*Jesús okitlajtlanijkej tlanik san sekimej mosawaj iwan oksekimej amo
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)*

14 Imomachtijkawan in Juan Tlakuateekij omijkuanijkej inawak Jesús iwan okitlajtlanijkej:

—Tejwan iwan fariseos timosawaj (tiayunaroaj) miekpa, ¿tlanik momomachtijkawan mach mosawaj?

15 Jesús okinnankilij:

—¿Kox welis moyolkokoskej iinbitadoswan in novio nijuak yej inwan yetos? Pero ajsis tonale nijuak in yej mach ok inwan yetos, iwan ijkuakón welis moyolkokoskej iwan mosawaskej.

16 'Mach akaj kiyektlalia se tzotzole katlej ya tlajtlantok iwan kitilicho ika se pedaso tzotzole yankuik, porke in tzotzole yankuik mololoa iwan kitzayana in tzotzole katlej ya tlajtlantok, iwan okachi tzayani. **17** Nion mach se kitlalia vino yankuik ijlik kulambre katlej ya tlajtlantok. In vino yankuik kitzomonia in kulambre katlej ya tlajtlantok, iwan vino iwan kulambre parejo ijtlakawij. Por yonik, in vino yankuik moneki motlalis ijlik kulambre yankuik, para ijkón san ken omen ma tlaxikokan.

*Ichpoch in Jairo iwan siwatl katlej oestlapowik
(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)*

18 Iwan nijuak Jesús okintlapowijtoka in tlakaj de yon tlajtole, ijkuakón owalaj se tlayekanke judío, omotlankuaketzke iyakapan Jesús iwan okilwij:

—Nochpoch yakin tlami omikke. Pero tla tejwatzin tias iwan tla ipan tikintlalis momawan, moyolkuis (moyolitis).

19 Jesús omoketzke, oyáj iwan yon tlakatl iwan imomachtijkawan. **20** Ijkuakón se siwatl katlej

yokipiaya majtlakte iwan ome xiwitl de oestlapowik, omijkuanij ik ikuitlapan in Jesús iwan okitzkiliij itzotzol san itempantzín. ²¹ Porke okimolwij: “Tla siera najsis niktlakenkitzkis, welis nipajtis.” ²² Pero Jesús omokuepke, okitlatak in siwatl iwan okilwij:

—Ximoyolojchikawa, nokone, yotipajtik porke otinechneltokak.

Iwan san niman ijkuakón opajtik in siwatl.

²³ Nijuak Jesús oajsito ichan tlayekanke judío, okinmitak in tlapitzkej yomoyektlalijkej para kitookatiwej in ichpochtle, iwan in tlakaj okuawtzatziaj ika chokilistle. ²⁴ Jesús okinmilwij:

—Xikisakan de nian, yin ichpochtle mach ya miki, sino yej kochi.

In tlakaj okiwewetzkiliijkej in Jesús. ²⁵ Pero Yej okinkixtij. Ijkuakón okalakke iwan okimakitzkij in ichpochtle, iwan ichpochtle omejke. ²⁶ Iwan itech nochí nekáj país okimatkej de tlan otlapapanok.

Jesús okinpajtij omen tlakaj katlej mach tlachiaj

²⁷ Nijuak Jesús okiske de ompa, omen tlakaj katlej mach tlachiaj ikuitlapan oyajkej tzajtzitewej:

—¡Xitechiknomati tejwatzin, tekone de David!

²⁸ Nijuak Jesús okalakke kalijtik, in tlakaj katlej mach tlachiaj omijkuanijkej inawak Jesús, iwan Jesús okintlajtlanij:

—¿Ankineltokaj namejwan nik welis namechpatjis?

Yejwan okijtojkej:

—Tikneltokaj, Señor.

²⁹ Toneses Jesús okintlalij imawan ipan inmixtololowan, iwan okinmilwij:

—Ma mochiwa ijkón ken namejwan ankineltokaj.

³⁰ Iwan san niman ya kuale otlachixkej. Iwan Jesús okinnawatij:

—Amakaj ma kimati de kenik anpajtikej.

³¹ Pero niman nijuak okiskej, opéj tetlapowiaj itech nochí in yon régión de tlan Jesús okichij.

Jesús okipajtij se tlakatl nontzin

³² Nijuak okiskej in yonmej tlakaj katlej mach otlachiayaj, ikuakón oksekimej tlakaj okiwikiliijkej in Jesús se tlakatl nontzin katlej okipiaya se ejekatl mach kuale. ³³ Nijuak Jesús okikixtij in ejekatl mach kuale, in tlakatl nontzin opéj tlajtoa. In tlakaj sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej), iwan okijoayaj:

—¡Mach semi otikitayaj yin tlamantle itech yin país de Israel!

³⁴ Pero in fariseos okijoayaj:

—Yin tlakatl kinkixtia mach kualtin ejekamej ika ipoder in tlayekanke demonio.

Onkaj miek pixkale

³⁵ Jesús onemia itech nochtin weyikantin iwan pueblobjtin, iwan otlamachtiaya itech intiopanwan in judiojtin de kada lugar. Okitematiltiaya in kuale tlajtole katlej temakixtia de kenik in Dios tlanawatia, iwan okinpajtiaya de nochí kokolistle iwan de nochí kualolistle. ³⁶ Nijuak okinmitak in tlakaj, okinmiknomaj, porke oyekaj kej iknamej iwan mach okimatiaj tlan kichiwaskej, oyekaj kej

ichkamej katlej mach kipiaj tlajpixke. ³⁷ Ijkuakón okinmilwij imomachtijkawan:

—Katej miekej tlakaj katlej moneki kikakiskej notlajtol, pero mach katej miekej katlej kitematiltiaj notlajtol. Kej yeskia onkaj miek tek-
itl itech pixkale iwan tekipanojkej mach miekej katej. ³⁸ Por yonik, xiktlajtlanilikan in Dios katlej iteko yon pixkale ma kintitlani okachi tekipanojkej para ma pixkatij.

10

Jesús okinpejpenke majtlaktele iwan ome itlatitlanilwan

(*Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16*)

¹ Jesús okinpejpenke majtlaktele iwan ome imomachtijkawan, okinmakak poder para kinkixtiskej ejekamej mach kualtin iwan para tepajtiskej de nochí kokolistle iwan de nochí kualolistle. ² Yinmej yejwan in majtlaktele iwan ome itlatitlanilwan katlej okinpejpenke: Achtój in Simón, katlej noijki kinotzaj Pedro, iwan noijki okipejpenke in ikni itoka Andrés. Noijki okinpejpenke in Jacobo iwan ikni Juan, katlej itelpokawan in Zebedeo. ³ Noijki okinpejpenke in Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo katlej okololoaya impuestos. Jacobo itelpoch in Alfeo, iwan Tadeo. ⁴ Simón katlej onemia iwan cananistas, iwan Judas Iscariote katlej satepan okitemaktij (okitemaktij) in Jesús.

Jesús okintitlanke majtlaktele iwan omen imomachtijkawan para ma tetlapowitij

(*Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6*)

⁵ Jesús okintitlanke majtlakte iwan omen imo-machtijkawan iwan ijkín okinnajnawatij:

—Amo xiwian kan katej katlej mach judiojtin, nion amo xikalakikan itech pueblojtin de Samaria. ⁶ Sino xiwian kan katej in tokniwan judiojtin katlej mopolojtinemij kej ichkamej. ⁷ Xiwian, iwan xikinmatiltikan nik yoajsiko in tonale para Dios tlanawatis ipan inyolo in tlakaj. ⁸ Xikinpajtikan in kokoxkej, xikinyolitikan in mikkamej, xikinpajtikan katlej nakayopalani, iwan xikinkixtikan in ejekamej mach kualtin. Namejwan Dios oamechtiokolij ipoder, tones moneki no amo xitlakobrarokan por ankitekipanoltiskej in yon poder.

⁹ 'Amo xikitkikan itlaj tomin, ¹⁰ nion amo xikitkikan amotlaxkal para ankikuaskej ipan ojtle, nion amo xikitkikan ome amotzotzol, nion ome pares amokak, nion amokarrotij. Porke akinmej ankinpaleewiskej yejwan kipiaj de amechmakaskej tlan amechpolos, porke namejwan ankitekipanoaj in Dios.

¹¹ Níkuak anmajsiskej itech se weyikan o itech se pueblo, xiktemokan se katlej kuale tlakatl iwan ompa ximokawakan ichan asta ikuak ankisaskej de yon lugar. ¹² Níkuak ankalakiskej kalijtik, xitetlajpalokan. ¹³ Tla in chanejkej kuale amechresibiroaj, Dios kintiochiwas ika yolosewilistle. Pero tla amo amechresibiroaj kuale, Dios mach kinmakas yolosewilistle. ¹⁴ Iwan tla amo amechresibiroaj iwan nion amo kinekij amechkakiliskej, xikisakan de yon kalijtik o noso de yon pueblo, iwan ximokxitlaltzejzelokan kej

yeskia se señas nik okixpanawijkej in Dios. ¹⁵ Ipan melajka namechilwia, ke itech nekáj tonale de tlaiixkomakalistle (tlatzonmanalos), intlajyowilis in yonmej tlakaj yetos okachi weyi ke para nekatej tlakaj de Sodoma iwan de Gomorra.

Amechtlatlalochtiskej

¹⁶ '¡Kuale xikkakikan! Nej namechtitlani kej amichkamej kan katej koyomej. Xiekan anlistojtin ken koamej, pero xiekan anpasensiajtin ken palomastin iwan amo xitetotktikan tlan amo kuale. ¹⁷ Xikpiakan kuidado, porke amechtemaktiskej (omechtemaktiliskej) inmak tekiwajkej, iwan amechwitekiskej itech tiopanmej. ¹⁸ Iwan asta amechtemaktiskej inmak gobernadortin iwan inmak reytin por annechneltokaj. Ijkuakón namejwan moneki antlajtoskej de notlajtol inmixpan yonmej tekiwajkej, iwan inmixpan in tlakaj katlej mach judiojtin. ¹⁹ Pero nikuak amechtemaktiskej inmak tekiwajkej, amo xitlanemilikan por kenik antlajtoskej o noso tlan ankijtoskej. Porke itech yon ora Dios amechmakas tlajtole tlan ankijtoskej. ²⁰ Porke mach amejwan antlajtoskej, sino yen iEspíritu namoPapan Dios katlej tlajtos por amejwan.

²¹ 'In teikni kitemaktis (kitemaktilis) in ikni ma kimiktikan, in tetaj kitemaktis ikone ma kimiktikan, in tepilwan inpan mokuepaskej in teta-jmej iwan kintemaktiskej para ma kinmiktikan. ²² Nochtin amechkokoliskej por annechneltokaj. Pero akin kixikos noch iwan panos, Dios kimakixtis. ²³ Nikuak amechtlatlalochtiskej itech se

pueblo, xicholokan xiwian itech oksé pueblo. Ipan melajka namechilwia, nik in Nej katlej on-imochij nitlakatl niwitz oksemi antes de ant-lamiskej anyaskej itech nochtin pueblotjin de Israel.

²⁴ 'Se katlej momachtij mach kipanawilia itlamachtij, iwan se katlej san tekipanoj mach kipanawilia iteko. ²⁵ Se katlej momachtij ma paki tla ajsiti ken itlamachtij, iwan se katlej tekipanoj ma paki tla ajsiti ken iteko. Iwan tla Nej, akin nikaj kej nitepapan de familia nechtokayotiaj niBeelzebú, namejwan noijki amechtokayotiskej san tlan amo.

Akin moneki tikimakasiskej

(Lc. 12:2-9)

²⁶ 'Amo xikinmiimakasikan in tlakaj. Porke nochí tlan tlatitok kipia de nesis, iwan nochí tlan amo momati kipia de momatis. ²⁷ Tlan Nej namechilwia san yen namejwan, xikijtakan inmixpan nochtin. Iwan tlan namechilwia ichtaka, xiktematiltikan kan nochtin kuale ma kikakikan. ²⁸ Amo xikinmiimakasikan in tlakaj katlej kinekij amechmiktiskej, porke mach itlaj welis kitoktiskej namoanima. Xikimakasikan in Dios katlej kipia poder para kixpolos namotlalnakayo iwan para kixpolos namoanima ijlik tliko.

²⁹ '¿Amo monamakaj ome tototzitzintin por se sentabo? Pero nion se de yejwan mach mikis tla namoPapan Dios mach kimonekiltia. ³⁰ Iwan Nej namechilwia namejwan nik in Dios kimati asta keski namotzonkal ankipiaj. ³¹ Ijkón kiné, amo ximomawtikan. Namejwan okachi anpatiojkej iwan amo ken inpatij miekej tototzitzintin.

*Ma se tlajto de Cristo teixpan
(Lc. 12:8-9)*

³² 'Tla akaj kijtos inmixpan tlakaj nik kineltoka nik in Nej nitemakixtij de yej, Nej noijki nikijtos ixpan noPapan katlej kajki ilwikak nik in yej noaxka. ³³ Iwan tla akaj kijtos mach nechixmati inmixpan tlakaj, Nej noijki nikijtos mach nikixmati ixpan noPapan katlej kajki ilwikak.

*In tlakaj moxexeloskej por yen Cristo
(Lc. 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ 'Amo xikyejyekokan ke Nej oniwalaj para ma yeto yolosewilistle ixko yin tlaltikpak. Mach oniwalaj para namechmakas yolosewilistle, sino in tlakaj moxexeloskej por Nej. ³⁵ Oniwalaj para nikinxixinis in tlakaj. In tlakatl mach motlajtolnamikis iwan ipapan, iwan ichpochtle mach motlajtolnamikis iwan imaman. In siwamontle mach motlajtolnamikis iwan imonan. ³⁶ Se tlakatl welis yeskej ikontraswan mismo yejwan ifamiliareswan.

³⁷ 'Akin kitlasojtla ipapan o noso imaman okachi ke Nej, mach yetos noaxka. Iwan akin kitlasojtlas itelpoch o noso ichpoch okachi ke Nej, mach yetos noaxka. ³⁸ Iwan akin amo kinekis witz nowan iwan amo kinekis trabajojanos asta como para ma kimiktikan itech krus, mach powis noaxka. ³⁹ Akin kinekis kipalewis inemilis, kipolos, pero tla akaj kipoloa inemilis por Nej, kajsis inemilis katlej mach keman tlamis.

*Tlatliokoliltin
(Mr. 9:41)*

40 Akin namejwan amechresibiroa, Nej nechresibiroa. Iwan akin Nej nechresibiroa, noiiki kiresibiroaj akin onechhwaltitlanke. **41** Akin kiresibiroa se profeta porke in profeta kitekipanoa in Dios, kimakaskej itlaxtlawil ijkón ken kimakaj se profeta. Iwan akin kiresibiroa se katlej kuale tlakatl, kimakaskej itlaxtlawil ijkón ken kimakaj se katlej kuale tlakatl. **42** Iwan akin kintliokolis siera se xikale atl sesek se de yinmej nomomachti-jkawan, ipan melajka namechilwia nik kipias itlaxtlawil.

11

*In Juan Tlakuateekij okintitlanke omen imomachtijkawan inawak Jesús
(Lc. 7:18-35)*

1 Nijuak Jesús otlanke okinnajnawatij in majtlakte iwan ome imomachtijkawan, ikuakón oyáj de ompa para tlamachtis iwan kitematiltis itlajtol in Dios itech pueblojtin de yon región.

2 In Juan Tlakuateekij otzaktoka telpiloyan, iwan nikuak okimatke tlan okichiwaya in Cristo Jesús, ikuakón okintitlanke omen imomachtijkawan inawak Jesús. **3** Iwan imomachtijkawan in Juan okitlajtlanjkej in Jesús:

—¿Yen tejwatzin tiCristo katlej Dios techilwijtitwitz kipia de witz o noso ok moneki tikchiaskej ma wiki?

4 Jesús okinnankilij:

—Xiwian iwan xikilwikan in Juan nochí tlan namejwan ankitakej iwan ankikakej. **5** Xikilwikan ke katlej mach otlachiayaj axan ya tlachiaj, in koxomej ya kuale nejnemij, katlej opalania innakayo

yopajtikej de inkokolis, katlej mach otlakakiaj axan ya tlakakij, in mikkamej moyolkuij, iwan pobrestin kikakij in kuale tlajtole katlej temakixtia. ⁶ Ma paki akin amo kipoloa itlaneltokalis nonawak.

⁷ Nijuak imomachtijkawan in Juan oyajkej, ikuakón Jesús opéj kintlapowia in tlakaj de yen Juan Tlakuateekij. Okinmilwij:

—¿Akin anyajkej ankitatoj ne kan tlawaki? ¿Ankitatoj se tlakatl katlej itlaneltokalis kiitki in ejekatl no ken nijuak in ejekatl kiitki se akatl? ⁸ ¿Akin kiné ankitatoj? ¿Ankitatoj se tlakatl katlej omotzotzoltiaya ika kuale itzotzol? Namejwan kuale ankimatiж ke katlej kuale motzotzoltiaj katej ichan reytin. ⁹ Pero, ¿akin ankiskej ankitatoj? ¿Se profeta? Melawak, yej okachi kipanawilia ke se profeta. ¹⁰ In tiotlajkuilole tlapoa de yen Juan, kijta:

Nej niktitlani notlatematiltij moyakapan,
ma mitzyektlalili in ojtle.

¹¹ Ipan melajka namechilwia, ke asta axan mach onkaj nion se tlakatl katlej okachi kipanawilia in Juan Tlakuateekij. Pero akin okachi tzikitzin de itech ilwikak kan Dios tlanawatia yen okachi weyi ke Juan.

¹²’Desde ikuak in Juan Tlakuateekij opéj kitematiltia itlajtol in Dios iwan opéj tlakuateekia, in tlakaj mochikawaj kinekij kalakiskej kan Dios tlanawatia. Iwan kalakij sanwel katlej melawak mochijchikawaj. ¹³ Asta axan nochtin in profetajtin iwan tlanawatile de Moisés otlapojkej de Cristo asta ikuak ovalaj in Juan. ¹⁴ Iwan tla namejwan ankinekij ankineltokaskej, Juan yen

profeta Elías katlej okipiaya de witz. ¹⁵ Akin kipia itlakakilis, ma kikaki.

¹⁶ ’¿Tlan ika welis nikinkompararos in tlakaj de yin tiempo? Yejwan katej ken telpokamej katlej motlaliaj mawiltiaj itech tiankistle iwan kintza-jziliaj immamigoswan, ¹⁷ kinmilwiaj: “Mach ijkón nik anmawiltiaj. Tejwan otamechtlapichili-jkej para ximijtotikan, pero mach anmijtotijkej. Otamechtlakuikilijkej se tlakuikale teyolkokoj, pero mach ankinekej anchokakej.” ¹⁸ Pues, owalaj in Juan, katlej omosawaya (oayunaroaya) iwan mach itlaj vino okonia. Iwan namejwan ankij-tojkej ke kipia se ejekatl mach kuale. ¹⁹ Satepan oniwalaj Nej katlej onimochij nitlakatl, iwan nit-lakua iwan nikoni. Iwan namejwan ankijtaj ke nitlakuani iwan nitlawanke, iwan ankijtaj inwan nimuika in tlajtlakolejkej iwan katlej tlakobraroaj ika impuestos. Pero nikuak in Dios akaj kimaka tlalnamikiliste, kimomaka kuenta nik melawak tlan nikchiwa.

*Pueblojtin katlej mach tetlakitakej
(Lc. 10:13-15)*

²⁰ Toneses Jesús opéj kinmistlakawia in tlakaj itech pueblojtin kan okinchij okachi miekej milagrostín, porke in yonmej tlakaj mach omoyolkue-payaj de intlajtlakol. Okijtoj:

²¹ —¡Pobre de tej, pueblo de Corazín! ¡Pobre de tej, pueblo de Betsaida! Porke tla itech weyikan de Tiro iwan itech weyikan de Sidón kitanij in milagrostín katlej amejwan ya ankitakej, ya ke tiempo yeskia yomoyolkuepkej. Iwan motzotzoltianiij de luto iwan motlikonexwianij, para kiteititianij nik yomoyolkuepkej de intlajtlakol. ²² Pero Nej

namechilwia, nik itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), namejwan ankipi-askej okachi weyi tlajyowilistle ke in tlakaj de weyikan de Tiro iwan de Sidón.²³ Iwan namejwan de pueblo de Capernaum, ¿ankiyejyekoaj anyaskej ilwikak? ¡Pues amo! Namejwan anyaskej asta tliko. Porke tla in tlakaj de weyikan de Sodoma kitanij in milagrostin katlej amejwan ya ankitakej, yon weyikan yeni asta axan.²⁴ Pero Nej namechilwia, nik itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), namejwan ankipi-askej okachi weyi tlajyowilistle ke nekatej tlakaj de región de Sodoma.

*Xiwikikan nonawak iwan ximosewikan
(Lc. 10:21-22)*

²⁵ Itech yon tonale, Jesús okijtoj:

—Nimitzonweyikixtia Papan, tejwatzin titlanawatia itech ilwikak iwan ixko yin tlaltikpak. Nimitzweyikixtia porke otikchij amo ma kimomakakan kuenta tlan kijta motlajtol katlej momachiliaj wel kimatij iwan momachiliaj wel kuale intzontekon, iwan otikinmajsikamatiltij in tlakaj katlej mach moweyinekij.²⁶ Ijkón otikchij, Papan, porke ijkón otikmonekiltij.

²⁷ 'NoPapan onechmaktilij nochí tlamantle. Iwan Nej niiKone mach akaj nechixmati, sino san yej noPapan nechixmati. Iwan mach akaj kixmati noPapan, sino san yen Nej niiKone nikixmati iwan noijsi nekatej tlakaj katlej Nej nikneki ma kixmatikan noPapan.²⁸ Xiwikikan nonawak, aminochtin namejwan katlej antekipan ojtokej

iwan antlamamajtokej itech tlajyowilistle de tlajtlakole, iwan Nej namechmakas nesewile. ²⁹ Xinechmokawilikan ma namechpalewi, iwan xinechmokawilikan ma namechmachti, porke Nej nipasensia iwan mach nimoweyinekke. Ijkón namejwan ankipiaskej nesewile ipan amoanima. ³⁰ Porke in tekitl katlej namechmaka mach tesotlaj. Iwan in tlamachtile katlej moneki xikchiwakan yon kej se tlamamale katlej mach etik.

12

Jesús imomachtijkawan okitekej trigo itech weyi tonale

(*Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5*)

¹ Itech nekatej tonaltin Jesús onejnentiaya kan toktok trigo itech weyi tonale. Imomachtijkawan Jesús opéj tiojsiwij iwan opéj kitekij trigo iwan opéj kikuaj. ² Nijuak in fariseos ijkón okitakej, okilwijkej in Jesús:

—Xikita, momomachtijkawan kitekij in trigo iwan axan weyi tonale, iwan tlanawatile de Moisés kijta mach se ma kichiwa yon itech weyi tonale.

³ Pero Jesús okinmilwij:

—¿Amo keman ankilerroaj tlan okichij in rey David nijuak in yej iwan ikompañeroswan otiojsijkej? ⁴ David okalakke ikalijtik in Dios iwan okikuaj in pan katlej tlatiochiwaloj, katlej mach oyeka para kikuani in David iwan ikompañeroswan, sino san yejwan tiopixkej welis kikuaskej. ⁵ ¿O noso amo keman ankilerroaj tlan kijta itlanawatil in Moisés, nik in tiopixkej

tekipanoaj itech weyi tiopan iwan amo mosewiaj itech weyi tonale, iwan yon mach tlajtlakole? ⁶ Pero Nej namechilwia nik in Nej akin axan nian nikaj okachi niweyikistok (niweyititok) ke yon weyi tiopan. ⁷ Namejwan mach ankimomakaj kuenta tlan kijta in tiotlajkuilole: “Nikneki xiteiknomatikan, mach nikneki xinechinmiktilikan yolkamej para ika annechweyikixtiskej.” Tla amejwan ankimomakanij kuenta, mach ankintlajtlakolmakanij in tlakaj katlej mach kipiaj tlajtlakole. ⁸ Porke Nej katlej onimochij nitlakatl, Nej nikpia de nikijtos tlanon moneki se kichiwas itech weyi tonale.

*Jesús okipajtij se tlakatl katlej omawakke
(Mr 3:1-6; Lc. 6:6-11)*

⁹ Satepan, Jesús oyáj de ompa iwan okalakke itech se tiopan de yen judiojtin. ¹⁰ Iwan ompa oyeka se tlakatl katlej omawakke. In fariseos okitemoliayaq in Jesús itlaj tlan ika welis kitil-wiskej, iwan okitlajtlanjkej:

—¿Kox techkawilia itlanawatil in Moisés ma tik-pajtikan se kokoxke itech weyi tonale?

¹¹ Jesús okinnankilij:

—Tla se de amejwan kipia se ichka iwan mote-pejxiwia ijtk kuyoktle itech weyi tonale, ¿amo anyaskej ankikixtiwej? ¹² Pues, ¿amo okachi ipatij se tlakatl ke se ichka? Por yonik, welis tikchiwaskej itlaj tlan kuale itech weyi tonale.

¹³ Tonses in Jesús okilwij in tlakatl katlej omawakke:

—Xikmelawa moma.

Iwan níkuak okimelaj, opajtik ima iwan omokaj ya kuale ken oksé ima. ¹⁴ In fariseos

okiskej de itech intiopan, iwan opéj motlatlalwiaj para kimiktiskej in Jesús.

Jesús okinnawatij in tlakaj amakaj itlaj ma kil-wikan akin Yej

¹⁵ Nijuak Jesús okimatke, oyáj de ompa, iwan miekej tlakaj oyajkej Iwan. Jesús okinpajtiaya nochtin in kokoxkej. ¹⁶ Iwan okinnawatiaya amakaj itlaj ma kilwikan akin Yej. ¹⁷ Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta Isaías, nikuak okijtoj:

¹⁸ Yin yej notekipanoj, katlej Nej onikpejpenke, katlej Nej niktlasojtla iwan nipaki por Yej.

Niktlalis noEspíritu itech Yej,
iwan kinmatiltis nochtin in tlakaj de ixko yin tlaltikpak ke kada se tlakatl nikixkomakas según tlan okichij.

¹⁹ Mach momagatinemis, nion mach tzajtzinemis,

nion mach akaj kikakis itlajtol ipan ojtle.

²⁰ Kipias kuale iyolo para nekatej katlej mach chijchikawakej,

iwan kinpalewis katlej yakin mewaj,

asta ikuak ma mochiwa nochí tlan kuale ken Yej kineki.

²¹ Iwan nochtin in tlakaj de ixko yin tlaltikpak kichiaskej momakixtiskej inawak.

Jesús kipia poder de toTajzin Dios

(Mr. 3:19-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² Satepan okiwilikijkej in Jesús se tlakatl katlej kipia se ejekatl mach kuale, iwan nojki mach tlachia iwan nontzin. Jesús okipajtij in tlakatl iwan ya owelik otlachixke iwan ya owelik otlajtoj.

[23](#) Nochtin in tlakaj sa otlajtlachixkej (omomaj-mawtijkej), iwan okijtojkej:

—¿Kox yen yin ikone in David katlej Dios okijtoj techwaltitlanilis?

[24](#) Pero nijuak in fariseos ijkón okikakej, okijtojkej:

—Yin tlakatl kinkixtia in ejekamej mach kualtin ika ipoder in Beelzebú, in tlayekanke demonio.

[25](#) Jesúz okimatia tlan okiyejyekoayaj, iwan okinmilwij:

—Tla in tlakaj de se país pewas momijmiktiskej entre yejwan mismo, yon país tlajtlamis. Iwan tla in tlakaj de se pueblo o noso de se familia sa tekitl pewas momagaskej, no mach wejkawitl yeskej san sekan. [26](#) Ijkón noiiki, tla Satanás kikixtis in Satanás, kijtosneki yej mismo momaga. Ipoder mach wejkawas iwan niman pojpoliwis. [27](#) Namejwan ankijtaj ke Nej nikinkixtia in ejekamej mach kualtin ika ipoder in Beelzebú. Tla ijkón yeni, ¿tonses akin kinmaka poder namomomachtijkawan para kinkixtiaj in ejekamej mach kualtin? Yejwan kiné ma kijtokan kox melawak o noso amo tlan namejwan annechilwiaj. [28](#) Pero Nej nikinkixtia in ejekamej mach kualtin ika ipoder iEspíritu in toTajtzin Dios, iwan yon kijtosneki nik in Dios ya pewa tlanawatia amonawak.

[29](#) ¿Welis akaj kalakis ichan se tlakatl katlej chikawak iwan kichtekilis tlan kipia, in tla amo achtoj kijlpia? Solamente tla kijlpis welis kit-lachtekis.

³⁰ 'Akin amo kajki nowan, kajki kontra Nej. Iwan akin amo nowan kinpixka animajtin, san kinmamayawi.

³¹ 'Por yonik namechilwia, nik in Dios kintlapojpolwis in tlakaj de noch i tlajtlakole iwan de noch tlan amo kuale kijtoskej, pero tla tlapoaskej biero de yen Espíritu Santo, Dios mach kintlapojpolwis. ³² Iwan tla akaj tlajtos kontra Nej katlej onimochij nitlakatl, Dios welis kitlapojpolwis, pero akin tlajtos biero de yen Espíritu Santo, Dios mach kitlapojpolwis, nion axan ixko yin tlaltikpak iwan nion satepan nikuak yopanok in yin tlaltikpak.

*Se kuawitl moixmati por yen itlakilo
(Lc. 6:43-45)*

³³ 'Se katlej kuale kuawitl, kitemaka itlakilo kuale. Iwan tla in kuawitl mach kuale, noijki kitemaka itlakilo mach kuale. Porke in kuawitl moixmati por yen itlakilo. ³⁴ ¡Namejwan kej ankoamej! Mach ankualtin, ¿kenik welis ankijtoskej itlaj tlan kuale? Porke tlan kijta se tlakatl ika iten kisa de tlan tentok ipan iyolo. ³⁵ Se kuale tlakatl kijta tlan kuale porke ipan iyolo onkaj tlan kuale, iwan se tlakatl mach kuale kijta tlan amo kuale porke ipan iyolo onkaj tlan amo kuale. ³⁶ Pero Nej namechilwia ke itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), nochtin namejwan ankitemakaskej kuenta de noch i tlajtole tlan amo kuale katlej ankijtojkej. ³⁷ Ijkón kiné, ika namotlajtol katlej kuale mach amechtlajtlakolmakaskej, pero ika namotlajtol katlej mach kuale ika amechtlajtlakolmakaskej.

*Okitlajtlanilijkej in Jesús se weyi milagro
(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)*

³⁸ Ijkuakón sekimej fariseos iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés, okilwijkej in Jesús:

—Tlamachtij, tiknekij tikitaskej xikchiwa se milagro kej se señas nik in Tej melawak tiwitz de Dios.

³⁹ Jesús okinnankilij:

—Namejwan mach ankualtin iwan mach ankitlakitaj in Dios. Iwan axan ankinekij ma nikchiwa se milagro para annechneltokaskej. Pero mach namechmakas oksé milagro, sino san yen milagro tlan opanok in profeta Jonás. ⁴⁰ Porke ijkón ken Jonás oyeka eyi tonale iwan eyi yuale ijtk se weyi michin, ijkón noijki in Nej katlej onimochij ntlakatl nietos ijtk tlale eyi tonale iwan eyi yuale. ⁴¹ In tlakaj de Nínive omoyolkuepkej nikuak in Jonás okintlapowij de itlajtol in Dios. Iwan itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos) yejwan kinmixkomakaskej in tlakaj de yin tiempo, porke mach omoyolkuepkej, maski onikintlapowij de itlajtol in Dios, iwan Nej okachi niweyikistok (niweyititok) ke Jonás. ⁴² Iwan in reina katlej ovalaj de ik tlani kan okachi wejka de ixko yin tlaltikpak para kikakilis iixtlamachilis in rey Salomón, yej noijki itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos) kinmixkomakas in tlakaj de yin tiempo, porke mach kinekij nechkakiliskej, iwan Nej okachi niweyikistok (niweyititok) ke Salomón.

*In ejekatl mach kuale katlej walmokuepa
(Lc. 11:24-26)*

43 'Nijuak se ejekatl mach kuale kisa de itech se tlakatl, nemí kan tlawaki kitemojtinemi kan mosewis. Iwan tla amo kajsis, kimolwia:
44 "Nimokuepas oksemi itech nekáj tlakatl kan onikiske." Iwan nijuak walmokuepa, kajsitajsi in yon tlakatl kej se kale kan mach akaj chanti, tlachipawkan iwan tlayektlalitok. **45** Satepan yawi kinnotzatij oksekimej chikomen ejekamej okachi bierojkej ke yej, iwan nochtin yawij mochantitiwej itech yon tlakatl, iwan satepan yon tlakatl mokawa okachi pior ke antes. Ijkón noijsi mochiwaskej in tlakaj katlej mach kualtin de yin tiempo.

*Imaman iwan ikniwan in Jesús
 (Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)*

46 Jesús ok okintlapowijtoka in tlakaj, iwan ikuakón oejkokej imaman iwan ikniwan. Omokajkej kalan, iwan okinekiaj motlapowianij Iwan.
47 Ijkuakón se tlakatl okilwij in Jesús:

—Momaman iwan mokniwan katej kalan mitznotzaj.

48 Pero Yej okinankilij:

—¿Akin nomaman, iwan akinmej nokniwan?

49 Ijkuakón Jesús okinmajpilwij imomachti-jkawan, iwan okijtoj:

—Yinmej yejwan nomaman iwan yejwan nokniwan. **50** Porke akin kichiwa tlan kimonektia noPapan katlej kajki ilwikak, yen yon nokni tlakatl, yen yon nokni siwatl, iwan yen yon nomaman.

13

*Ejemplo de se tlakatl tlatoookak
(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)*

¹ Yon tonale Jesús okiske kalijtik iwan omotlalito itempan lago. ² Iwan komo omololojkej miekej tlakaj kan Yej oyeka, okachi kuale in Jesús otlejkok itech se barko iwan ompa ipan omotlalij, iwan nochtin in tlakaj omokajkej atlalentle. ³ Ijkuakón okinmachtij miek tlamantle ika ejemplos. Okijtoj:

—Se tlakatl okiske otookato. ⁴ Iwan nijuak otookatoka, sekin semiya owetzke ipan ojtle. Toneses ovalajkej in totomej iwan okikuajkej. ⁵ Oksekin semiya owetzke ijlik teyoj, kan mach oyeka miek tlale. Yon semiya okiske totoka porke mach wejkatlan oyeka in tlale. ⁶ Pero nijuak okiske in tonale, okichichinoj, iwan komo mach okipiaya wejkatlan inelwayo, owakke. ⁷ Oksekin semiya owetzke itzalko in bierojxiwitl, omoskaltij okachi miek yon bierojxiwitl, iwan tlatoktle oxiwimikke. ⁸ Pero oksekin semiya owetzke kan kuale tlale, iwan otlakke. Sekin tlatoktle okitemakak san de se semiya se siento itliolo, iwan oksekin okitemakak eyinpoale itliolo, iwan oksekin okitemakak senpoale iwan majtlaktle itliolo. ⁹ Tla ankinekij ankimomakaskej kuenta, xikkakikan.

*Por tlanik otlamachtij ika ejemplos
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)*

¹⁰ Toneses imomachtijkawan in Jesús omijkuani-jkej inawak iwan okitlajtlanjkej:

—¿Tlanik tikintlapowia in tlakaj ika ejemplos?

¹¹ Yej okinnankilij:

—Namejwan Dios amechkawilia xikmatikan tlan oyeka tlatitok de kenik Dios tlanawatia ompa ilwikak. Pero Dios mach kinkawilia yejwan ma kimatikan. ¹² Porke akin kinekis moskaltis okachi itech itlajtol in Dios, moskaltis okachi. Iwan katlej amo kinekis, kipolos asta tlan ya kimat. ¹³ Por yonik nikintlapowia ika ejemplos, porke maski kitaj tlan nikchiwa iwan maski kikakij tlan nikijta, yejwan mach kimomakaj kuenta. ¹⁴ Ijkón, mochiwa itech yejwan tlan okijtoj in profeta Isaías:

Namejwan ika amotlakakilis antlakakiskej, pero mach itlaj ankimomakaskej kuenta.

Ika amoixtololowan antlachiaskej, pero mach ankimatiskej tlanon kijtosneki tlan ankitaskej.

¹⁵ Porke in yinmej tlakaj wel oyoltlakuawakej, yejwan omonakastzajtzakej,
iwan omoitzajtzakej
para amo tlachiaskej ika inmixtololowan,
iwan nion amo kinekij tlakakiskej ika intlakakilis,
nion mach itlaj kinekij kimomakaskej kuenta ipan inyolo,
iwan nion mach kinekij moyolkuepaskej non-awak para ma niginmakixti.

¹⁶ 'Pero namejwan xipakikan, porke antlachiaj ika amoixtololowan, iwan ankimatiij tlan kijtosneki tlan ankitaj. Iwan ankimomakaj kuenta tlan ankikakij nikijta. ¹⁷ Ipan melajka namechilwia, ke miekej profetajtin iwan miekej tlakaj katlej kualtin de nekáj tiempo okinekiaj kitaskej iwan kikakiskej tlan namejwan axan

ankitaj iwan ankikakij, pero mach okitakej iwan nion mach okikakej.

*Jesús okintomilij in ejemplo de yen tlatoookak
(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)*

¹⁸ 'Xikkakikan kiné tlan kijtosneki in ejemplo de yen tlatoookak. ¹⁹ Katlej okikakej in tlajtole de kenik in Dios tlanawatia, iwan amo kimomakaj kuenta, yonmej ken semiya katlej owetzke ipan ojtle. Witz in Amo Kuale Tlakatl iwan kinkixtilia in tlajtole katlej omotoookak ipan inyolo. ²⁰ In semiya katlej owetzke ijtik teyoj, kijtosneki in tlakaj katlej kikakij in tlajtole iwan niman kiresibiroaj ika pakilistle, ²¹ pero como mach wejkatlan monelwayotiaj, niman nelwayowakij. Iwan nikuak pewa trabajopanoaj o noso pewa kintlatlalochtiaj por yen itlajtol in Dios, walmosotlawaj iwan kikawaj in Dios. ²² In semiya katlej owetzke itzalko in bierojxiwitl, kijtosneki yejwan katlej kikakij itlajtol in Dios, pero sa tek-
itl tlanemiliaj itech tlamantin de yin nemilistle iwan kinkajkayawa in rikojyotl. Nochi in yin tlamantle kijyomiktia itlajtol in Dios katlej omotoookak ipan inyolo, iwan mach tlakij. ²³ Pero in semiya katlej omotoookak kan kuale tlale, kijtosneki yejwan katlej kikakij itlajtol in Dios iwan kimomakaj kuenta, iwan kitemakaj miek tlakilotl. Iwan sekimej san de se semiya kitemakaj se siento intliolo, sekimej kitemakaj eyinpoale intliolo, iwan sekimej kitemakaj senpoale iwan majtlakte intliolo.

Ejemplo de yen mach kuale xiwitl

²⁴ Jesús okinmilwij oksé ejemplo, okijtoj:

—Iwan ixko yin tlaltikpak kan Dios tlanawatia no ijkón ken se tlakatl katlej okitookak kuale semiya itlalaj.²⁵ Pero nijuak in tlaltekowaj iwan itekipanojkej okochtokaj, owalaj in tlakatl katlej kikokolia in tlaltekowaj iwan okitookak xiwitl mach kuale kan toktok trigo, iwan oyáj.²⁶ Nijuak in trigo omoskaltij iwan omiawatik, ijkukón oneske noijski in mach kuale xiwitl.²⁷ Tones in tekipanojkej oyajkej okilwitoj in tlaltekowaj: “Señor, tla tejwatzin otiktookak kuale semiya, ¿de kan okiske kiné, in mach kuale xiwitl?”²⁸ Pero yej okinmilwij: “Se katlej nechkokolia ijkón okichij.” In tekipanojkej okitlajtlanijkej: “¿Tikneki ma tiwian ma tikwiwitlatij in mach kuale xiwitl?”²⁹ Pero yej okinmilwij: “Amo, porke tla ankiwiwitlaskej in mach kuale xiwitl, welis noijski ankiwiwitlaskej in trigo.³⁰ Okachi kuale xikkawakan ma moskaltikan san sekan asta ijkukak se kololos. Iwan ijkukón nikintitlanis sekimej tekipanojkej para achtoj ma kololokan in mach kuale xiwitl iwan ma kimanojoijilpikan para kichichinoskej. Iwan satepan nikinmilwis ma kololokan in trigo para niktlaatis ijtki nokueskon.”

Ejemplo de iyolo in mostaza katlej okachi tzikitzin ke iyolo in miltomatil

(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹ Jesús noijski okintlalilij yin ejemplo:

—Kan Dios tlanawatia yon noijski ken iyolo in mostaza katlej se tlakatl kitooka itlalaj.³² Iwan iyolo in mostaza yen okachi tzikitzin de nochtin semiyas. Pero nijuak moskaltia, yen moskaltia

okachi weyi tlatoktle iwan motlami weyi kuawitl,
ke asta in totomej motepajsooltiaj ipan imamayo.

*Ejemplo de yen levadura
(Lc. 13:20-21)*

³³ Noijki okinmilwij in yin ejemplo:

—Kan Dios tlanawatia yon noijki ken levadura para pan katlej se siwatl kineloa ika eyi tlata-machiwale de arina, para kisamawas nochi in yon tixtle.

*Tlanik in Jesús okintekipanoltij ejemplos
(Mr. 4:33-34)*

³⁴ Nochtin in yinmej tlamantin Jesús okinmil-wij in tlakaj ika ejemplos. Iwan nochipa ni-ikuak okintlapowiaya, okintlapowiaya ika ejemplos. ³⁵ Para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta: Nitlapoas ika ejemplos.

Nikinmijtos tlamantin katlej mach akaj kinmati desde ikuak in Dios okichij in tlaltikpak.

Jesús okintomilij in ejemplo de yen mach kuale xiwitl

³⁶ Tones in Jesús okinmakaj in tlakaj iwan okalakke kalijtik, kan imomachtijkawan omikuaniijkej inawak iwan okitlajtlaniijkej:

—Xitechtomili in ejemplo de yen mach kuale xiwitl katlej okiske itzalko in trigo.

³⁷ Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Nej katlej onimochij nitlakatl, yen Nej in nekáj tlakatl katlej okitookak in kuale semiya.

³⁸ Iwan notlalaj, yen tlaltikpak. In kuale semiya, yejwan in tlakaj katlej kipiaskej parte kan Dios tlanawatia. In mach kuale semiya, yejwan in tlakaj katlej kinnawatia in Amo Kuale Tlakatl.

³⁹ Iwan in tekokolij de yen tlaltekwaj katlej okitookak in mach kuale xiwitl, yen diablo. Iwan nikuak kololoskej in trigo, yen yon kijtosneki nikuak tlamis in tlaltikpak. Iwan katlej kololoaj in trigo, yejwan in angelestín. ⁴⁰ Ijkón ken mowiwitla in mach kuale xiwitl iwan mochichinoa ijtilt, ijkón noijki yetos nikuak tlamis in tlaltikpak. ⁴¹ Nej katlej onimochij nitlakatl nikualintlanis noangelwan kan katej noaxkawan, para ma kinkixtikij nochtin katlej tetlajtlakolmayajkej iwan katlej kichiwaj tlan mach kuale. ⁴² Iwan kintlamotlaskej ijtilo, kan chokaskej iwan motlanteteyitzaskej. ⁴³ Iwan katlej kichiwaj tlan Dios kineki, petlaniskej ken tonale ompa kan tlanawatia inPapan. Akin kineki kimomakas kuenta, ma kikaki.

Ejemplo de yen tomin tlalpachitok

⁴⁴ 'In tlakatl katlej kikawilia in Dios ma kinawati, yon ken se tlakatl katlej okajsik tomin tlalpachitok itech se tlale. Nijuak okajsik in yon tomin, oksemi ompa okitlaatij. Iwan ika pakilistle oyáj ichan, iwan okinamakak nochí tlan kipia. Iwan okikoj in yon tlale kan okajsik in tomin tlalpachitok.

Ejemplo de se perla patíoj

⁴⁵ 'Noijki, in tlakatl katlej kikawilia in Dios ma kinawati, no ken se tlasemanke kintemojtinemi perlas patiojkej, ⁴⁶ iwan nikuak kajsi se perla katlej patíoj, yawi ichan, iwan kinamaka nochí tlan kipia, iwan kikowa yon perla.

Ejemplo de se michmatlatl

47 'Kan Dios tlanawatia yon noijki ken se michmatlatl katlej kitlamotlaj ijtik atl iwan kinmololoa nochि tlatlamantle de michimej. **48** Nijuak temi in michmatlatl, in michmajkej kikixtiaj atlatentle, iwan ompa motlaliaj kinpejpenaj in michimej. In michimej katlej kualemej kintlaliaj ijtik chikiwitl, iwan katlej mach kualemej kintlamotlaj. **49** Ijkón yetos noijki nijuak tlamic in tlaltikpak. Kisaskej in angelestин iwan kinxeloskej in tlakaj katlej mach kualtin de intech in tlakaj katlej kualtin. **50** Iwan kintlamotlaskej in tlakaj katlej mach kualtin ijtik tliko, kan chokaskej iwan motlanteteyitzaskej.

Tlamantle yankuik iwan tlamantle katlej mach yankuik

51 Toneses Jesús okintlajtlanij:

—¿Ankimomakaj kuenta namejwan nochि in yin tlamantle?

Yejwan otlanankilijkej:

—Aján, Señor, tikmomakaj kuenta.

52 Ijkuakón okimilwij:

—Nijuak se tlamachtij itech tlanawatile de Moisés momachtia kenik in Dios tlanawatia, weli tlamachtia ika yankuik tlamachtile iwan ika katlej mach ok yankuik. No ijkón ken se chanej katlej kimati kinkixtia de tlan kintlaatijtok ikalijtik, kinkixtia ikosaswan katlej yankuikej iwan katlej mach ok yankuikej.

In tlakaj de pueblo de Nazaret mach otanel-tokakej inawak Jesús

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Nijuak in Jesús otlanke okinmilwij in yinmej ejemplos, oyáj de ompa. ⁵⁴ Iwan oajsito ipueblo. Ompa opéj tlamachtia itech tiopan, iwan tlakaj sa otlajtlachiayaj (omomajmawtiayaj), iwan okij-toayaj:

—¿Kan okikuito yin tlakatl nochí yin ixtlamachilstle? ¿Kenik weli kinchiwa in yinmej milagrostín? ⁵⁵ ¿Amo yen yin itelpoch in kuawxinke? ¿Amo imaman itoka María, iwan ikniwan intoka Jacobo, José, Simón, iwan Judas? ⁵⁶ ¿Amo nian chantij noijki in siwamej katlej ikniwan? ¿Kan okikuito kiné, nochí yin ixtlamachilstle?

⁵⁷ Iwan por yonik in tlakaj mach ok okiwelitekaj, iwan mach ok okinekej okikakej. Pero Jesús okinmilwij:

—Akin tlapoa de Dios se kitlakitas ik nian nepa, menos itech ipueblo iwan itech ichan.

⁵⁸ Iwan mach okinchij miekej milagrostín ompa, porke yejwan mach otlaneltokakej inawak.

14

*In Juan Tlakuateekij okimiktijkej
(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)*

¹ Itech nekatej tonaltin Herodes in tetrarca katlej oyeka gobernador de estado de Galilea, okikakke de tlan Jesús okichiwaya, ² iwan ikuakón okinmilwij itekipanojkawan:

—Nekáj tlakatl yen Juan Tlakuateekij. Yomoy-olkuik oksemi satepan de omikke, iwan por yonik kinchiwa wejweyin milagrostín.

³ Herodes ijkón okijtoj, porke itech nekatej tonaltin yej otlanawatij ma kikitzkikan in Juan,

ma kikadenaijilpikan iwan ma kitzakuakan telpiloyan. Ijkón okichij in Herodes porke okitlankuamotlatoka in Felipe maski oyeka ikni. In siwatl oyeka itoka Herodías. ⁴ Juan okilwiaya in Herodes:

—Tikchijtok se weyi tlajtlakole porke iwan tikaj mokoñada.

⁵ Herodes okinekia kimiktiani in Juan, pero okinmiimakasia in tlakaj. Porke nochtin okimatiāj nik in Juan oyeka profeta de Dios. ⁶ Pero nikuak okumpliroj xiwitl in Herodes, ichpoch in Herodías omijtotij inmixpan nochtin iinbitadoswan in Herodes, iwan Herodes sa tekitl okiwelitak. ⁷ Iwan okilwij ipan melajka nik kimakas nochí san tlan yej kitlajtlanilis. ⁸ Tones in ichpochtle achtoj omotlapowij iwan imaman, iwan satepan okilwij in Herodes:

—Xinechmaka ika se plato itzontekon in Juan Tlakuateekij.

⁹ Nikuak ijkón okikakke in rey Herodes, omoyolkokoj, pero como yokilwinka ipan melajka nik kimakas nochí san tlan kitlajtlanilis iwan inmixpan iinbitadoswan, tones otlanawatij ma kimakakan. ¹⁰ Iwan otlanawatij ma kikechtzontekikan in Juan ompa telpiloyan. ¹¹ Iwan okualkuikej ika se plato itzontekon, iwan okimaktilijkej in ichpochtle, iwan yej okimakak imaman.

¹² Satepan oejkokej imomachtijkawan in Juan, okitkikej itlalnakayo iwan oyajkej okitookatoj. Satepan oyajkej okimatiltitoj in Jesús.

*Jesús okintlamakak makuile mil tlakaj
(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

¹³ Nijuak in Jesús okimatke, oyáj de ompa iselti itech se barko, iwan oyáj se lugar kan tlalkawale kan mach akaj tlakatl nemi. Pero in tlakaj okimatkej, okiskej de inueblojwan iwan oyajkej okajsitoj nejnentiwej. ¹⁴ Nijuak Jesús otémok de itech barko, okinmitak miekej tlakaj, iwan okinmiknomaj, iwan okinpajtij in kokoxkej katlej okualinwikayaj. ¹⁵ Nijuak yopéj tiotlaki, imomachtijkawan in Jesús omijkuanijkej inawak, iwan okilwijkej:

—Yotiotlakik, iwan nian mach akaj chanti. Xikintitlani in tlakaj para ma wian ik pueblojtin, para ma kikowatij tlan kikuaskej.

¹⁶ Jesús okinmilwíj:

—Mach moneki ma wian. Namejwan xikintlamakanan.

¹⁷ Iwan yejwan okinankilijkej:

—Nian tikpiaj san makuile pan iwan ome michin.

¹⁸ Iwan Jesús okinmilwíj:

—Xinechinwalkuilkikan nian.

¹⁹ Ijkuakón Jesús otlanawatij ma motlalikan in tlakaj kan xiwyoj. Satepan okitilanke in makuile pan iwan ome michimej, oajkopantlachixke omotlaosojkamatke inawak Dios, iwan okipojpostekke in pan iwan okinmakak imomachtijkawan, iwan yejwan okinxejxelilijkej nochtin in tlakaj. ²⁰ Nochtin kuale otlakuajkej asta oixwikej. Satepan okintemitiijkej majtlaktle iwan ome chikimej de pantlapojpostektle iwan michintlakojkotonale de katlej osobraroj. ²¹ Iwan katlej otlakuajkej oyekaj kej makuile mil tlakaj, mach okinpojkej in siwamej nion pilalaktin.

*Jesús onejnenke ipan atl
(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)*

²² Satepan Jesús okinnawatij imomachtijkawan ma tlejkokan itech barko para ma panokan oksé lado de yen lago ma sa tlayekanakan, mientras in Yej ok okinmakawaya in tlakaj. ²³ Iwan satepan de okinmakaj, Jesús otlejkok itech se tepetl omotiotzajtzilito iselti. Nijuak owaltlatleyuak, Jesús ompa oyeka iselti. ²⁴ In barko yoyaya tlatlajko lago. In atl omajkokuia ipan barko porke in ejekatl inpan oyaya. ²⁵ Iwan san kualkan ok otlatleyuatoka, Jesús okinmajsito nejnentiw ipan atl. ²⁶ Iwan nijuak imomachtijkawan okitakej nejnentiw ipan atl, omomawtijkej iwan otzajtzikej:

—¡Se temawtij!

²⁷ Pero Jesús okinnotzke, iwan okinmilwij:

—Amo ximomawtikan, Nej niJesús.

²⁸ Ijkuakón Pedro otlanankilij, okijtoj:

—Señor, tla yen tejwatzin, xikchiwa ma ninejnemi ipan atl asta kan tejwatzin tikaj.

²⁹ Iwan Jesús okilwij:

—Xiliki kiné.

Ijkuakón Pedro otémok de itech barko iwan opéj nejnemi ipan atl para yas kinamikitij in Jesús. ³⁰ Pero nijuak okimomakak kuenta nik wel chikawak ejeka, omomawtij. Iwan komo opéj apolaki, otzajtzik:

—¡Señor, xinechmakixti!

³¹ San niman Jesús okimakitzkij, iwan okilwij:

—Wel tzikitzin motlaneltokalis. ¿Tlanik mach otinechneltokak?

³² Iwan nijuak otlejkokej itech barko, in ejekatl omoketzke. ³³ Ijkuakón katlej oyekaj itech

barko omotlankuaketzkej iyakapan Jesús iwan okiweyikixtijkej, okijtojkej:

—Melawak nik tejwatzin titeKone de Dios.

Jesús okinpajtij in kokoxkej de Genesaret

(*Mr. 6:53-56*)

³⁴ Satepan de otlankej opanokej de itech yon lago, oajsitoj itech tlale de Genesaret. ³⁵ Nijuak in tlakaj de yon lugar okixmatkej nik yen Jesús, oyajkej okitematiltijoj itech nochti yon regióñ, iwan okualinwikilijkej nochtin kokoxkej kan Yej oyeka. ³⁶ Okitlatlawtiayaj ma kinkawili ma kikitzkilikan itzotzol maski san yen itempantzин. Iwan nochtin katlej okikitzkilijkej itzotzol, opajtikej.

15

Katlej kiyolsokiotia in tlakatl

(*Mr. 7:1-23*)

¹ Ijkuakón sekimej fariseos iwan tlamachtiijkej de itlanawatil in Moisés katlej ovalajkej de Jerusalén, omijkuanijkej inawak Jesús, iwan okitlajtlanijkej:

² —¿Tlanik momomachtijkawan mach kitlakitaj in kostumbres katlej otechkajtewilijkej in ya wejkawitl toweyitajwan? Porke mach momajtekiaj nikuak tlakuaj ken otechmachtijkej.

³ Iwan Jesús okintlajtlanij:

—¿Tlanik namejwan noijki mach ankitlakitaj itlanawatil in Dios iwan yej okachi ankitlakitaj namokostubre? ⁴ Porke in Dios okijtoj: “Xiktlakita mopapan iwan momaman”, iwan “Akin biero kitenewilis ipapan o noso imaman, ma kimiktikan.” ⁵ Pero namejwan ankijtaj ke se

tlakatl welis kilwis ipapan o noso imaman: “Mach welis nimitzpalewis ika tlan mitzpoloa, porke tlan nikpia yonikmaktilij in Dios.” ⁶ Namejwan ankij-taj ke mach ok moneki se kinpalewis in tetajmiej. Ijkón namejwan ankijtlakoaj itlanawatil in Dios porke ankichiwaj yej tlan de amejwan amokos-tumbre. ⁷ ¡Teixkajkayajke! Yompa tlan okijtoj in profeta Isaías de amejwan, nikuak okijtoj:

⁸ Yinmej tlakaj nechtlakitaj san ika inten, pero inyolo kajki wejka de Nej.

⁹ San tekitl nechweyikixtiaj, tlamachtiaj ika intlayejyekolis in tlakaj kej yeskia itlanawatil in Dios.

¹⁰ Ijkuakón Jesús okinnotzke in tlakaj, iwan ok-inmilwij:

—Xikkakikan iwan xikmomakakan kuenta tlan namechilwis: ¹¹ Tlan kalaki ijtit iten se tlakatl mach yon kiyolsokiotia. Sino kiyolsokiotia yen tlan kisa de ijtit iten.

¹² Ijkuakón imomachtijkawan omijkuanijkej in-awak Jesús, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Tikmati nik in fariseos okualankej nikuak okikakej tlan otikijtoj?

¹³ Pero Yej okinnankilij:

—NoPapan katlej kajki ilwikak, kiwiwitlas ika nochí inelwayo nochí tlatoktle katlej mach okitoakak. ¹⁴ Xikinkawakan. Porke in yonmej fariseos katej kej yeskia mach tlachiaj. Iwan tla se katlej mach tlachia kiyekanas oksé katlej noiiki mach tlachia, san ken omen welis wetziskej ijtit se kuyoktle.

¹⁵ Pedro otlanankilij okijtoj:

—Xitechtomili in yon ejemplo.

16 Jesús okijtoj:

—¿Noijklí mach ankimomakaj kuuenta namejwan? **17** ¿Amo ankimomakaj kuuenta ke nochitlan kalaki ijtitk iten se tlakatl kalaki ijtitk itlalax, iwan satepan kisa kalan? **18** Pero tlan kisa de ijtitk iten se tlakatl, kisa de ijtitk iyolo. Iwan yen yon kiyolsokiotia. **19** Porke de ipan inyolo in tlakaj kisa in mach kuale tlayejyekolistle, temiktiaj, momekatiaj katlej tlanamiktiltin iwan katlej mach tlanamiktiltin, tlachtekij, tlakajkayawaj, iwan tewikaltiaj. **20** Yen yonmej tlamantin katlej kiyolsokiotia se tlakatl. Pero tla se tlakuas iwan mach se momajtekis, yon mach kiyolsokiotia in tlakatl.

*Se siwatl de Canaán okineltokak in Jesús
(Mr. 7:24-30)*

21 Jesús okiske de ompa iwan oyáj ik región de Tiro iwan de Sidón. **22** Se siwatl cananea katlej ochantia itech yon región, ovalaj kuawtzajtzitziwitz inawak Jesús. Okijtoj:

—¡Señor, tekone de David, xinechiknomati! Nochpoch kipia se ejekatl mach kuale iwan kitlajyowitzia.

23 Pero Jesús mach okinankilij. Ijkuakón imo-machtijkawan omijkuaniijkej inawak iwan okitlatlawtijkej, okilwijkej:

—Xiknawati in siwatl ma wia, porke kuawtzajtzitziwitz tokuitlapán.

24 Toneses Jesús okilwij in siwatl:

—Dios mach onechwaltitlanke para ma nikinpalewi oksekimej tlakaj, sino san yen tlakaj de Israel, katlej katej kej ichkamej katlej mopolojtokej.

25 Pero in siwatl omijkuanij inawak iwan omotlankuaketzke iyakapan, okilwij:

—Señor, xinechpalewi.

26 Iwan Jesús okilwij:

—Mach kuale kaj tla yej namejwan namechmakas tlan kintokaroa in judiojtin. Porke yon kej yeskia niktlamaka se chichij ika intlakual ikonewan in Dios.

27 Pero in siwatl okijtoj:

—Aján, Señor. Pero noijki in chichimej kikuaj in tlakualpayextle katlej tepewi itlampa mesa nikuak tlakuau intekowan.

28 Ijkuakón Jesús okilwij:

—Siwatl, sa tekitl weyi motlaneltokalis. Mamo chiwa ijkón ken tej tikneki.

Iwan san niman ijkuakón yon ichpoch opajtik.

Jesús okinpajtij miekej kokoxkej

29 Jesús okiske de ompa iwan oyáj itempan lago de Galilea. Satepan otlek Kok ipan se tepetl iwan ompa omotlalij. **30** Miekej tlakaj oajsitoj kan Jesús oyeka, ompa okinwikilijkej katlej koxomej, katlej mach tlachiaj, katlej nontzitzintin, katlej matepomej, iwan miekej oksekimej kokoxkej okachi. Okintlalijkej ikxitlan Jesús, iwan Yej okinpajtij. **31** Iwan in tlakaj sa otlajtlachiaj (omomajmawtiayaj), nijuak okinmitayaj in nontzitzintin opéj tlajtoaj, nijuak in matepomej okisaya oksé yankuik inma, nijuak in koxomej ya kuale onejnemiaj, iwan nijuak ya kuale otlachixkej katlej mach otlachiayaj. Iwan opéj kiweyikixtiaj in toTajzin Dios de Israel.

*Jesús okintlamakak nawi mil tlakaj
(Mr. 8:1-10)*

32 Ijkuakón Jesús okinnotzke imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Nikinmiknomati in yinmej tlakaj, porke ya kipia eyi tonale katej nian nowan iwan mach itlaj kipiaj tlan kikuaskej. Mach nikneki nikinti tlantis inchan ma tiojsijtiwian, porke welis kuatleyuiliskej ipan ojtle.

33 Tones imomachtijkawan okilwijkej:

—Nian mach akaj chanti, ¿kan tikkixtiskej tanto pan para tikintlamakaskej asta achinmej tlakaj?

34 Jesús okintlajtlanij:

—¿Keski pan ankipiaj?

Iwan yejwan okinankilijkej:

—Chikome pan iwan kanaj keskimej michimej.

35 Tones Jesús otlanawatij ma motlalikan in tlakaj ipan tlale. **36** Okintilanke in chikome pan iwan michimej, iwan omotlasojkamatke in awak Dios. Satepan okikojkotonke in pan iwan michimej iwan okinmajmakak in imomachtijkawan, iwan yejwan okinxejxelilijkej nochtin in tlakaj. **37** Nochtin otlakuajkej asta oixwikej. Iwan asta okintemiti kej chikome chikimej de yen pedasos katlej osobraroj. **38** Iwan tlakaj katlej otlakuajkej oyekaj kej nawi mil tlakaj, mach okinpojkej in siwamej nion pilalaktin. **39** Satepan Jesús okinmakaj in tlakaj, otlekkok itech barko iwan oyáj itech región de Magdala.

16

*In fariseos iwan saduceos okitlajtlanilijkej in Jesú ma kichiwa se milagro
(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)*

¹ Oejkokej in fariseos iwan saduceos para kitlajtla kolmayawiskej in Jesú, iwan okitlajtlanilijkej ma kichiwa se milagro kej se señas para kitaskej kox melawak in Yej witz de Dios. ² Pero Yej okin-nankilij:

—Nikuak tiotlaki, namejwan ankijtaj: “Yetos kuale tiempo, porke tlachichiliwia ik ilwikak.”

³ Iwan nikuak tlanesi ankijtaj: “Axan yetos mach kuale tiempo porke tlachichiliwia iwan tlamixtemi.” ¡Teixkajkayajkej! Namejwan kuale ankixyejyekoaj tlan ankitaj itech ilwikak pero mach ankixyejyekoaj nochí tlan ankitaj tlan tlamochijtok itech yin tiempo. ⁴ Namejwan mach ankualtin iwan mach ankitlakitaj in Dios. Iwan axan ankinekij ma nikchiwa se milagro para annechnel-tokaskej. Pero mach namechmakas oksé milagro, sino san yen milagro tlan opanok in profeta Jonás.

Jesús ompa okinkajtej iwan oyáj.

*Jesús okijtoj ke intlamachtilis in fariseos mach melawak
(Mr. 8:14-21)*

⁵ Nikuak in momachtijkej opanokej oksé lado de yen lago, okelkajkej de kitkinij in pan.

⁶ Ijkuakón Jesú okinmilwij:

—Ximotlachilikan de yen inlevadura in fariseos iwan saduceos.

⁷ Imomachtijkawan opéj kimolwiaj entre yejwan:

—Ijkón techilwia porke mach otikualkuikej in pan.

⁸ Jesúś okimomakak kuenta, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik ankimolwiaj ke mach ankipiaj pan? Namejwan wel tzikitzin namotlaneltokalis.

⁹ ¿Ayamo ankimomakaj kuenta, iwan nion mach ok ankelnamikij de yen makuile pan katlej onikinxejxelilij in makuile mil tlakaj, iwan keski chikiwitl osobraroj? ¹⁰ ¿Iwan nion mach ok ankelnamikij de yen chikome pan katlej onikinxejxelilij in nawi mil tlakaj, iwan keski chikiwitl ankololojkej de tlan osobraroj? ¹¹ ¿Kenik mach ankimomakakej kuenta nik in Nej mach onitlapoaya de yen pan, nijuak onamechilwij ximotlachilikan de yen ilevadura in fariseos iwan saduceos?

¹² Ijkuakón imomachtijkawan okimomakakej kuenta nik in Jesúś mach okinmilwiaya ma motlachilikan de yen ilevadura in pan, sino okinmilwij ma motlachilikan de yen intlamachtil in fariseos iwan saduceos.

Pedro okijtoj Jesúś yen Cristo

(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

¹³ Nijuak Jesúś oajsito itech regióñ kan kajki in weyikan de Cesarea de Filipo, ijkuakón okintlajtlanij imomachtijkawan:

—Nijuak in tlakaj motlapowiaj de Nej katlej onimochij nitlakatl, ¿ken kijtaj? ¿Akin Nej?

¹⁴ Yejwan okijtojkej:

—Sekimej kijtaj tejwatzin tiJuan Tlakuateekij. Oksekimej kijtaj tejwatzin tiElías, iwan oksekimej kijtaj tejwatzin tiJeremías o noso akaj oksé profeta.

15 Iwan Yej okintlajtlanij:

—Iwan namejwan, ¿ken ankijtaj? ¿Akin Nej?

16 Simón Pedro okinankilij:

—Tejwatzin tiCristo, titeKone de Dios katlej nochipa yolitok.

17 Iwan Jesús okilwij:

—Xipaki tej, Simón, titekone de Jonás, porke mach akaj tlakatl mitzajsikamatiltia nik in Nej niCristo, sino yen noPapan katlej kajki ilwikak.
18 Iwan Nej noijki nimitzilwia nik in tej tiPedro (kijtosneki tetl), iwan itech yin tetl nikinnotzas notlaneltokawan. Porke tej otiknextij tlan melawak. Iwan nochtin katlej nechneltokaskej, kiresibiroskej tlan melawak. Iwan ipoder in mikilistle mach semi welis kintlanis. **19** Iwan tej nimitzinmakas in yabejtin de ilwikak kan Dios tlanawatia para tikintlatlapolis in tlakaj. Iwan katlej tikijtos kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noijki kijtos nik kipiaj intlajtlakol. Iwan katlej tikijtos mach kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noijki kijtos nik mach kipiaj intlajtlakol.

20 Ijkuakón Jesús okinnawatij imomachti-jkawan amakaj itlaj ma kilwikan kox yen Cristo.

Jesús okinmilwij kenik mikis

(Mr. 8:31–9:1; Lc. 9:22-27)

21 Ijkuakón Jesús opéj kinyekilwia imomachti-jkawan, nik kipia de yas Jerusalén iwan kitlajy-owiltiskej miek in tlayekankej tetajtzitzintin, in tlayekankej tiopixkej, iwan in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés. Iwan okinmilwij nik kimikitiskej, pero ipan eyi tonale moyolkuis (moyolitis).

22 Tones in Pedro okiwikak in Jesús ik se lado iwan opéj kajwa por ijkón okijtoj, okilwij:

—Amo Dios ma kimonekilti, Señor. Amo semi ijkón xipano de tlan tikija.

23 Pero Jesús omokuepke iwan okilwij in Pedro:

—Xitzinkisa de Nej, Satanás. San tinechtzatzakuilia. Porke mach mitztekipachoa tlan Dios kineki, sino mitztekipachoa tlan kinekij in tlakaj.

24 Satepan Jesús okinmilwij imomachtijkawan:

—Tla akaj kineki witz nonawak, ma wiki kiné, pero moneki ayakmo ma kichiwa san tlan yej kinekis. Sino kipia de kixikos nochí san tlan panos, ma wiki nowan iwan maski ma kimiktikan itech krus. **25** Porke tla akaj kineki kipalewis inemilis, kipolos. Pero tla akaj kipolos inemilis por Nej, kipalewis inemilis. **26** Mach itlaj ipatij tla se tlakatl kimoaxkatis nochí in tlaltikpak iwan satepan kipolos ianima. Porke mach itlaj onkaj ixko yin tlaltikpak tlan ika welis kitlaxtlawas para kipalewis ianima. **27** Porke Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz ika imawisotlanex in noPapan iwan iangelwan, iwan ikuakón kada se tlakatl niktlaxtlawis según tlan okichij. **28** Ipan melajka namechilwia, ke sekimej tlakaj katlej nian katej, mach kixmatiskej in mikilistle asta amo ma nechitakan Nej katlej onimochij nitlakatl ma pewa nitlanawati.

17

*Jesús otlakenpetlanke
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)*

1 Chikuasen tonale satepan, Jesús okiwikak in Pedro, in Jacobo iwan ikni itoka Juan, oyajkej

itech se weyi tepetl. ² Jesús omoixpatlak ompa immixpan. Ixko opetlanke ken tonale, iwan itzotzol opetlankaistayak ken tlanextle. ³ Iwan owalmonextijkej in Moisés iwan Elías, motlapowijtokej iwan Jesús. ⁴ Ijkuakón Pedro okilwij in Jesús:

—Señor, sa kuale nian tikatej. Tla tikneki, nian ma tикинчиwakan eyi akawalkaltin, se para tejwatzin, se para Moisés, iwan se para Elías.

⁵ Nijuak ok otlapojojtoka in Pedro, ijkuakón se mixtle okinkenke iwan omokakke se tlajtole de ijlik yon mixtle, okijtoj:

—Yen yin notlasojKone, akin inawak nipaki. Xikkakilikan itlajtol.

⁶ Nijuak ijkón okikakej, in momachtijkej omotlankuaketzkej asta okitennamikej in tlale, iwan sa tekitl omomawtijkej. ⁷ Ijkuakón Jesús omijkuanij innawak imomachtijkawan, okintlalij imawan inpan iwan okinmilwij:

—Ximoketzakan. Amo ximomawtikan.

⁸ Iwan nijuak otlajtlachixtewakej, mach ok akaj okitakej, sino sa yen Jesús.

⁹ Nijuak otemoayahaj de ipan tepetl, Jesús okinnawatij:

—Amakaj itlaj xikilwikan de tlan ankitakej, asta ijkuak Nej katlej onimochij nitlakatl ma nimoyolkui oksemi de itech nomikilis.

¹⁰ Tones imomachtijkawan okitlajtlanjikej in Jesús:

—¿Tlanik kiné, kijtaj in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés nik in Elías yen kipia de witz achtoj antes de witz in Cristo?

¹¹ Jesús okinnankilij:

—Melawak, Elías achtoj witz, iwan yej kiyek-talis nochí. ¹² Pero Nej namechilwia ke Elías yowitza, iwan yejwan mach okineltokilijkej iwan yej san tlan amo okitoktijkej. Iwan Nej katlej onimochij nitlakatl no ijkón nechtlajyowiltiskej.

¹³ Ijkuakón imomachtijkawan okimomakakej kuenta nik in Jesús okintlapowiaya de yen Juan Tlakuateekij.

Jesús okipajtij se nontzin

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Níjkuak oajsitoj kan oyekaj in tlakaj, se tlakatl omíjkuanij inawak Jesús omotlankuaket-zke iyakapan, iwan okilwij:

¹⁵ —Señor, xikiknomati notelpoch, mimiki iwan sa tekitl panoa tekokojkayotl. Miekpa wetzi ijtk tilitl iwan ijtk atl. ¹⁶ Nian onikinwalwikilij momomachtijkawan, pero mach welij kipajtiaj.

¹⁷ Níjkuak Jesús ijkón okikakke, okijtoj:

—¡Namejwan wel mach antetlakitakej iwan ankiyejyekoaj tlan mach kuale! ¿Asta keman nietos amowan? ¿Asta keman ijkón namechxikojtos? Xinechwalwikilikan nian in telpochtle.

¹⁸ Ijkuakón Jesús okajwak in ejekatl mach kuale, iwan okiske de itech yon telpochtle. Iwan san niman ijkuakón opajtik.

¹⁹ Satepan imomachtijkawan omíjkuanijkej inawak Jesús se lado, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Tlanik in tejwan mach otiwelikej otikixtijkej in ejekatl mach kuale?

²⁰ Jesús okinmilwij:

—Porke amechpoloa miek tlaneltokalistle. Ipan melajka namechilwia, tla ankipiaskej tlaneltokalistle maski san ken se semiyajtzin de mostaza, anweliniij ankilwianij in yin tepetl: “Ximikuani de nian iwan xiwia ik ne”, iwan in tepetl mijkuaniani. Nochi anweliniij ankichiwanij tla melawak namejwan ankipianij tlaneltokalistle. ²¹ Pero in yinmej ejekamej mach kualtin welis ankinkixtiskej tla anmotiotzajtziliskej iwan anmosawaskej (onmayunarioskej).

*Jesús oksemi okitematiltij imikilis
(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)*

²² Se tonale, nijuak ok oyekaj itech estado de Galilea, Jesús okinmilwij nik in Yej katlej omochij tlakatl kitemaktiskej (kitemaktiliskej) inmak in tlakaj katlej mach kualtin, ²³ iwan nechmiktiskej, pero ipan eyi tonale nimoyolkuis (nimoyolitis).

Iwan imomachtijkawan sa tekitl omoyolkoko-jkej.

Jesús okitlaxtlaj impuesto para in weyi tiopan

²⁴ Nijuak Jesús iwan imomachtijkawan oajsitoj itech pueblo de Capernaum, katlej tlakobraroaj ika impuestos para in weyi tiopan omijkuanijkej inawak in Pedro, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Namotlamachtij kox kitlaxtlawa impuesto para in weyi tiopan?

²⁵ Pedro otlanankilij:

—Kenik amo.

Satepan nijuak in Pedro okalakke kalijtik kan oyeka in Jesús, yen Jesús achtoj okilwij in Pedro:

—¿Ken tikita, Simón? In reytin de ixko yin tlaltikpak, ¿akinmej kinkobraroaj ika impuestos? ¿Kinkobraroaj katlej chantij itech se pueblo o noso katlej mach ompa chantij?

²⁶ Pedro okinankilij:

—Katlej mach ompa chantij.

Jesús okilwij:

—Tones kijtosneki in chanejkej mach kipiaj de kitlaxtlawaskej. ²⁷ Pero maski amo tikpij de tikt-laxtlawaskej, iwan para amakaj ma kualani, xiwia kan lago, xikkajkawa moanzuelo ijtil atl, iwan in michin katlej achtoj tikixtis, xikkamachalolti iwan tikkajxilis se tomin, iwan ika xiktlaxtlawa in de Nej noimpuesto iwan de tej moimpuesto.

18

*¿Akin okachi weyikistok?
(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)*

¹ Itech yonmej tonaltin imomachtijkawan omijkuanijkej inawak Jesús iwan okitlajtlanijkej:

—¿Akin okachi weyikistok (weyititok) kan Dios tlanawatia?

² Ijkuakón Jesús okinotzke se chokotzin, okitlalij tlatlajko de kan yejwan oyekaj, ³ iwan okijtoj:

—Ipan melajka namechilwia, tla namejwan amo anmoyolkuepaj iwan amo anmochiwaj ken pilalaktin, mach ankalakiskej kan Dios tlanawatia. ⁴ Ijkón kiné, akin okachi weyikistok (weyititok) kan Dios tlanawatia, yen katlej moiknomati iwan mochiwa ken yin chokotzin. ⁵ Iwan akin kiresibiroa se chokotzin ken yin itech notoka, kijtosneki Nej nechresibiroa.

*Dios kintlajtlakoltis katlej tlajtlakolchiwaj
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)*

⁶ 'Tla akaj kitoktis ma wetzi ipan tlajtlakole se de yinmej tzitzikinmej katlej nechneltokaj, okachi kuale ma kilpilikan ikechtlan se metlatl iwan ma kiwitlazokan ijtit atl kan okachi tlawejkatlan.
⁷ ¡Pobrestin tlaltikpaktlakaj! Porke sa tekitl onkaj tlan ika se wetzis ipan tlajtlakole. Nochipa ijkón yetos, pero ¡pobre in tlakatl katlej kitoktis akaj oksé ma wetzi ipan tlajtlakole!

⁸ 'Por yonik, tla moma o noso mokxi mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale xikinmotzon tekili iwan wejka xikintlamotla. Porke okachi kuale xikalaki ilwikak timatepoj o noso tikoxo, ke ma mitztlamotlakan ijtit tlitl katlej mach keman sewis ika nochí ome momawan o noso ika nochí ome mokxiwan. ⁹ Iwan tla moixtololo mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale xikmokixtili. Porke okachi kuale xikalaki ilwikak ika se moixtololo, ke ika nochí ome moixtololowan ma mitztlamotlakan ijtit tliko kan xotlatok in tlitl.

*Ejemplo de se ichka katlej opoliwik
(Lc. 15:3-7)*

¹⁰ 'Amo xikchiwakan menos se de yin achintzin. Porke ompa ilwikak iángel nochipa kajki ixpan noPapan katlej kajki ilwikak. ¹¹ Porke Nej katlej onimochij nitlakatl oniwalaq onikinmakixtiko katlej mopolojtinemij.

¹² '¿Kenamij ankitaj? Tla se tlakatl kinpia se siento ichkamej, iwan tla kipolos se, ¿amo kinkajtewas in nawinpoale iwan kaxtole iwan nawi ipan tepetl iwan yas kitemotij katlej opoliwik?
¹³ Iwan tla kajsi, ipan melajka namechilwia ke

okachi pakis por yon ichka, ke por nekatej in nawinpoale iwan kaxtole iwan nawi katlej mach okinpoloj. ¹⁴ Ijkón noiiki, namoPapan katlej kajki ilwikak mach kineki ma mopolon se de yinmej achintzitzintin.

*Kenik tiktlapojojpolwiskej in se tokni
(Lc. 17:3)*

¹⁵ 'Tla se mokni omitzotkij itlaj amo kuale, xiknotza iselti iwan xikilwi tlan omitzotkij. Tla mitzkaki, kijtosneki yotikmotlanilij, porke oksemi anmowikaskej kuale. ¹⁶ Pero tla amo mitzkaki, ikuakón xiknotza se o kanaj omen tlaneltokakej, para ke nochitlan mijtos ma kimatikan omen o noso eyin testigojin. ¹⁷ Iwan tla nion yejwan mach kinkaki, ikuakón xikinmilwi nochtin in tiopantlaneltokakej. Iwan tla nion yejwan noiiki mach kinkaki, tones xikitakan yon tlakatl kej se katlej mach kineltoka Dios o noso kej se katlej tlakobraroa ika impuestos.

¹⁸ 'Ipan melajka namechilwia, ke nochit katlej tikijtos kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noiiki kijtos nik kipiaj intlajtlakol. Iwan katlej tikijtos mach kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noiiki kijtos nik mach kipiaj intlajtlakol.

¹⁹ 'Noiiki namechilwia, tla omen de amejwan anmotlaliskej san se tlajtole ixko yin tlaltikpak para ankitlajtlaniskej itlaj ika tiotzajtziliste, noPapan katlej kajki ilwikak amechmakas. ²⁰ Porke kan mololoaj omen o noso eyin katlej nechneltokaj, Nej noiiki ompa inwan nikaj.

21 Ijkuakón Pedro omijkuanij inawak Jesús iwan okitlajtlanij:

—Señor, ¿keski buelta niktlapojojpolwis se nokni tla onechtoktij itlaj mach kuale? ¿Asta chikome buelta?

22 Jesús okinankilij:

—Mach nimitzilwia xiktlapojojpolwi san chikome buelta, sino asta eyinfoale iwan majtlakte de chikome buelta, in tej moneki nochipa xiktlapojojpolwi.

Ejemplo de se tlakatl katlej mach okinekke otetlapojojpolwij

23 'Por yonik, kan Dios tlanawatia yon ken se rey katlej okinekke kichiwas kuenta iwan itekipanojkawan. **24** Iwan nijuak opéj kichiwa kuenta, okualwikilijkej se itekipanoj katlej okiwiliaya miek miyones de tomin. **25** Komo itekipanoj mach okipiaya tomin para kikuelpilis, ijkuakón in rey otlanawatij ma kinamakakan yon tlakatl iwan isiwa, iwan ipilwan, iwan nochi tlan kipia, para ika ma kitlaxtlawa tlan kitewikilia.

26 Ijkuakón itekipanoj omotlankuaketzke iyakapan rey iwan okitlatlawtij: "Señor, nimitzlatlawtia xinechonchia ok keski tonale iwan nimitzuepilis nochi tlan nimitzwikilia." **27** In rey okiknomatke, okitlapojojpolwij de nochi tlan okiwiliaya iwan okikajkaj ma wia. **28** Pero niman nijuak in yon tlakatl okiske, okinamikke se ikompañero noijki tekipanoj de yen rey, katlej okiwiliaya kanaj kexkich tomin. Okikechkitzkij iwan opéj kikechpatzka, iwan okilwij: "¡Xinechkuepili

tlan tinechwikilia!” ²⁹ Toneses ikompañero omotlankuaketzke iyakapan iwan okitlatlawtij, okilwij: “Nimitzlatlawtia xinechonchia ok keskitonale, iwan nimitzkuepilis nochi tlan nimitzwikilia.” ³⁰ Pero yej mach okinekke kichias, sino yej okiwikak okitzakuato telpiloyan para ma kikuepili nochi tlan kiwikilia. ³¹ Nijuak oksekimej itekipanojkawan in rey ijkón okitakej, sa tekitl omoyołkokojkej. Iwan oyajkej okilwitoj in rey nochi tlan okitakej otlapanok. ³² Ijkuakón in rey otlanawatij ma kinotzatij yon itekipanoj, iwan okilwij: “Tej mach tikuale tinotekipanoj. Nej onimitzlapojpolwij de nochi tlan otinechwikiliaya, porke otimotlatlawtij nonawak. ³³ Tej noijsi omonekia tikiknomatini mokompañero, ijkón ken nej onimitziknomatke.” ³⁴ In rey sa tekitl okualanke, iwan otlanawatij ma kitlajyowiltikan asta kan ma kitlaxtlawa nochi tlan kitewikilia.

³⁵ Satepan de ijkón okinmilwij, in Jesús okijtoj:
—NoPapan katlej kajki ilwikak, no ijkón kitoktis akin amo kinekis kitlapojpolwis se ikni ika nochi iyolo.

19

*Jesús otlamachtij mach se ma mosiwakawa
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)*

¹ Nijuak Jesús otlanke okijtoj yin tlajtole, ijkuakón okiske de estado de Galilea iwan oyáj itech estado de Judea, ik ne lado de yen weyatl Jordán ik ikisayan tonale. ² Sa tekitl miekej tlakaj ikuilapan oyajkej, iwan ompa okinpajtij in kokoxkej.

³ Ijkuakón sekimej fariseos omijkuanijkej inawak Jesú斯 para kitlajtlakolmayawiskej, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Kox kuale kajki in se tlakatl kikawas isiwa san ika itlaj tzikitzin?

⁴ Jesú斯 okinnankilij:

—¿Amo ankileroaj in tiotlajkuilole kan kijta nikuak in Dios opéj kichiwa in tlaltikpak, iwan ijkuakón noijki okinchij in tlakatl iwan siwatl?

⁵ Iwan noijki kijta in tiotlajkuilole: “Por yonik in tlakatl kikawas ipapan iwan imaman para mosetilis iwan isiwa, iwan de omen, mochiwas sa se tlakatl.” ⁶ Mach ok yeskej omen, sino sa se. Por yonik, katlej Dios yokinsetilij mach kipia de kinxeelos akaj tlakatl.

⁷ Tones okitlajtlanijkej:

—¿Tlanik kiné, Moisés okitekawilij tla akaj tlakatl kineki mosiwakawas, moneki kimakas isiwa se amatl kan ma kijto nik mosiwakawa?

⁸ Jesú斯 okinmilwij:

—Moisés okitekawilij se tlakatl ma mosiwakawa, porke mach itlaj ankinekij ankimomakaskej kuenta de tlan kuale. Pero achtoj mach ijkón oyeka. ⁹ Nej namechilwia, tla se tlakatl kikawa isiwa, iwan monamiktis iwan akaj oksé siwatl, kijtosneki iwan momekatia. Pero tla isiwa kichiwa tlajtlakole de momekatia iwan akaj tlakatl, tones iokich welis kikawas in yon isiwa. Iwan tla akaj monamiktis iwan yon siwatl katlej yokikajkajkej, kijtosneki no iwan momekatia.

¹⁰ Ijkuakón imomachtijkawan okilwijkej:

—Tla melawak mach kuale se mokajkawas iwan isiwa, okachi kuale mach akaj ma monamikti.

¹¹ Jesús okinmilwij:

—Mach nochtin welij kimomakaj kuenta yin tlajtole, sino sanwel nekatej katlej Dios kinpalewia ma kimomakakan kuenta. ¹² Katej sekimej tlakaj katlej mach monamiktiaj porke desde intlakatilis otlakatkej mach welis kinpiaskej inkonewan. Sekimej mach monamiktiaj porke okintoktijkej amo ma welikan ma kinpiakan inkonewan. Iwan sekimej mach kinekij monamiktiskej porke kitemoaj kenik okachi kuale kitekipanoskej in Dios. Akin kinekis yetos iselti, ma yeto kiné iselti.

*Jesús okintiochij in pilalaktin
(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)*

¹³ Satepan okualinwikilijkej in Jesús sekimej pilalaktin, para inpan ma kintlali imawan, iwan para ma tiotzajtzi por yejwan. Pero imomachti-jkawan opéj kinmajwaj katlej okualinwikayaj in pilalaktin. ¹⁴ Pero Jesús okinmilwij:

—Xikinkawakan in pilalaktin ma wikikan nonawak, amo xikintzatzakuilikan. Porke in tlakaj katlej yolyamankej ken pilalaktin, kalakiskej il-wikak kan Dios tlanawatia.

¹⁵ Jesús okintlalij imawan inpan pilalaktin, iwan satepan oyáj de ompa.

*Se tlakatl katlej wel kimopialia omotlapowij
iwan Jesús
(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)*

16 Se tlakatl omijkuanij inawak Jesúś iwan okitlajtlanij:

—Tlamachtij, tejwatzin wel tikuale tlakatl.
¿Tlan welis itlaj kuale nikchiwas para nikpias nemilistle katlej mach keman tlamis?

17 Jesúś okilwij:

—¿Tlanik tinechilwia nikuale tlakatl? Mach onkaj oksé kuale tlakatl, sino san yen Dios. Pero tla tikneki tikalakis ilwikak, moneki xikintlakita itlanawatilwan in Dios.

18 Iwan tlakatl okilwij in Jesúś:

—¿Katlij yejkej tlanawatiltin?

Iwan Jesúś okilwij:

—Amo xitemikti, amo ximomekati,
amo xitlachteki, amakaj xiktlajtoltlatlalili,
19 xikintlakita mopapan iwan momaman, iwan xiktlasojtla mokni ken tej timotlasojtla.

20 Iwan yon tlakatl okilwij:

—Nochi yon nikchijtiwitz desde nitzikitzin.
¿Tlan oksé nechpoloa nikchiwas?

21 Jesúś okilwij:

—Tla tikneki tietos entero tikuale tlakatl, xiwia mochan iwan xiknamaka nochi tlan tikpia iwan tomin xikinmaka katlej pobrestin. Ijkón welis tikpias rikojoyotl ompa ilwikak. Iwan ijkuakón kemaj xiwiki iwan xinemí nowan.

22 Pero in tlakatl nijuak ijkón okikakke, oyáj omoyolkokojtaij, porke sa tekitl okimopialaya.

23 Ijkuakón Jesúś okinmilwij imomachtijkawan:

—Ipan melajka namechilwia, nik sa tekitl owij para katlej kimopialiaj kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia. **24** Oksemi namechilwia, ke okachi mach owij para se kameyo panos kan

kuyontok in akuxaj ke para se katlej kimopialia kalakis kan Dios tlanawatia.

²⁵ Imomachtijkawan sa otlajtlachixkej (omoma-jmawtijkej) nikuak ijkón okikakej, iwan okimol-wiayaj entre yejwan:

—¿Akin kiné welis momakixtis?

²⁶ Jesús okintlatak, iwan okinmilwij:

—Yin tlamantle in tlakaj mach welij kichiwaj, pero Dios nochí weli kichiwá.

²⁷ Toneses in Pedro okilwij:

—Señor, tejwan otikwalkajtejkej nochí tlan otikpiayaj porke tiknekij tiaskej mowan. ¿Tlan tikkajsiskej kiné?

²⁸ Jesús okinankilij:

—Ipan melajka namechilwia, itech nekatej tonaltin nikuak nochí moyankuilis, nikuak Nej katlej onimochij nitlakatl nimotlalis itech nosiya katlej kipia weyi imawisotlanex, namejwan noijki katlej nowan anwalajkej anmotlaliskej noijki ipan majtlaktele iwan ome siyajtin, para ankinmixkomakaskej in majtlaktele iwan ome familias de Israel. ²⁹ Iwan akinmej okiwalkajtejkej inkal, inmikniwan okichtin o noso siwamej, inpapan, inmaman, insiwa, inpilwan, o noso intlal, por Nej, kiresibiroskej sien buelta okachi de tlan okikajtejkej, iwan noijki Dios kinmakas nemilistle katlej mach keman tlamic. ³⁰ Pero miekej yeskej salúltimo katlej axan katej achtoj, iwan yeskej achtoj katlej axan katej salúltimo.

20

Ejemplo de sekimej tlapalewijkej

¹ 'Porke ompa ilwikak kan Dios tlanawatia yon ken se tlaltekwaj, katlej okiske kualkan okintemoto sekimej tlapalewijkej para kitekiskej uvas. ² Iwan omokajkej kintlaxtlawis se denario tomin por se tonale. Iwan okintitlanke ma tekipanotij itlalaj. ³ Satepan in tlaltekwaj okiske kej las nuebe de kualkan, iwan okinmitak itech tiankistle oksekimej tlapalewijkej katlej omajxilijtokaj. ⁴ Iwan okinmilwij: "Xiwian namejwan noijski xitekipanotij notlalaj, iwan namechtlaxtlawis ijkón ken moneki ankitlaniskej." Iwan yejwan oyajkej. ⁵ In tlaltekwaj oksemi okiske kej tlajko tonale, iwan noijski kej las tres de tiotlakke, okintemoto oksekimej tlapalewijkej. ⁶ Iwan kej las sinko de tiotlakke, oksemi oyáj itech tiankistle iwan okinmajsik oksekimej tlapalewijkej katlej omajxilijtokaj, iwan okinmilwij: "¿Tlanik nian antleyuilijkej iwan mach antekipanoaj?" ⁷ Yejwan okinankilijkej: "Porke mach akaj techtlakewa." Ijkuakón in tlaltekwaj okinmilwij: "Namejwan xiwian noijski xitekipanotij notlalaj, iwan namechtlaxtlawis ijkón ken moneki ankitlaniskej." ⁸ Nijkuak otleyuak, in tlaltekwaj okilwij itekipanoj katlej kita in tekitl: "Xikinnotza in tlapalewijkej iwan xikintlaxtlawi, achtoj xikintlaxtlawi katlej okalakej satepan, iwan satepan xikintlaxtlawi katlej achtoj okalakej." ⁹ Toneses oejkokej in tlapalewijkej katlej okalakej kej las sinko de tiotlakke, iwan kada se de yejwan okitlaxtlawijkej se denario tomin. ¹⁰ Iwan nijkuak okintokaroto kintlaxtlawiskej in tekipanojkej katlej achtoj okalakej, okiyeyekojkej kintlaxtlawianij okachi. Pero noijski okintlaxtlawijkej kada se de yejwan se denario tomin.

11 Pero nikuak okintlaxtlawijkej, opéj kixnamikij in tlaltekwaj, **12** iwan okilwijkej: “Nekatej katlej okalakej satepan otekipanojkej san se ora, iwan otikintlaxtlawij no ken tejwan.” **13** Pero in tlaltekwaj okinankilij se de yejwan: “Amigo, mach nimitztoktia itlaj tlan amo kuale. ¿Amo otimokajkej ke nimitztlaxtlawis se denario tomin por tinechpalewis? **14** Xikitzki motlaxtlawil iwan xiwia. Nej nikneki nikmakas katlej okalakke satepan noiiki ken tej onimitzmakak. **15** ¿Amo welis nikchiwas san tlan nej niknekis ika notomin? ¿O noso timoxikoa por wel nikuale tlakatl?”

16 ’Ijkón kiné, miekej katlej axan katej salúltimo, yeskej achtoj. Iwan katlej axan katej achtoj, yeskej salúltimo. Porke Dios kinnotza miekej tlakaj pero san sekimej kinpejpena para ma yekan iaxkawan.

*Jesús okitematiltij de imikilis ya eyi buelta
(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)*

17 Nikuak Jesús yoyaya para Jerusalén, okinwikak ik se lado in majtlakte iwan ome imomachtijkawan iwan okinmilwij:

18 —Axan tejwan tiawij Jerusalén. Iwan Nej katlej onimochij nitlakatl nechtemaktiskej (nechtemaktiliskej) inmak in tlayekankej tiopixkej iwan inmak in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés. Iwan yejwan nechtlajtakoltiskej para ma nechmiktikan. **19** Nechtemaktiskej inmak in tlakaj katlej mach judiojtin para ma nechpijpinatikan, para ma nechwitekikan iwan para ma nechmajmasoltikan

itech krus. Pero ipan eyi tonale nimoyolkuis (nimoyolitis).

Jacobo iwan Juan iwan inmaman okitlajtlankej se favor

(*Mr. 10:35-45*)

²⁰ Ijkuakón isiwa in Zebedeo, omijkuanij inawak Jesús inwan omen itelpokawan, omotlankuaketzke iyakapan para kitlajtlanilis se favor. ²¹ Jesús okilwij:

—¿Tlan tikneki?

In tenan okijtoj:

—Nimitztlatlawtia xitlanawati ma motlalikan in yinmej notelpokawan, se ik moyekma iwan oksé ik moopochma, nikuak tejwatzin pewas tllanawatis.

²² Pero Jesús okinankili:

—Namejwan mach ankimatij tlan ankitlajtlanij.

Jesús okintlajtlanij itelpokawan in yon tenan:

—¿Kox welis namejwan ankixikoskej anpanoskej ken tlan Nej nipanos? ¿Kox welis anmokuateekiskej ika tekokojkayotl katlej ika nimokuateekis?

Iwan yejwan okijtojkej:

—Tiweliskej.

²³ Jesús okinmilwij:

—Ipan melajka, namejwan anpanoskej ken Nej nipanos, iwan anmokuateekiskej ika tekokojkayotl katlej ika nimokuateekis. Pero tla anmotlaliskej ik noyekma o noso ik noopochma, mach Nej nikijtos, sino noPapan kintlalis ompa katlej Yej yokinpejpenke.

²⁴ In oksekimej majtlakin momachtijkej ni-
jkuak ijkón okikakej, okualankej innawak in yon-
mej omen iknimej. ²⁵ Pero Jesú斯 okinnotzke, iwan
okinmilwij:

—Namejwan kuale ankimatiј ke akinmej
mochiwaj gobiernojtin de se país, tlanawatiaj
ika miek tlanawatile. Iwan tlakaj katlej
okachi weyikistokej (weyititokej), yejwan
okachi tlanawatiaj chikawak itech se pueblo.
²⁶ Pero namejwan mach ijkón xiekan, sino tla
se de amejwan kineki weyikistos, kipia por
kintekichiwilis in oksekimej. ²⁷ Iwan akin
kineki tlayekantos de yen namejwan, kipia por
kintekichiwilis nochtin in oksekimej, ²⁸ ijkón
ken Nej katlej onimochij nitlakatl mach oniwalaj
para ma nechpalewikan, sino Nej oniwalaj para
nitlapalewis iwan para niktemakas nonemilis,
iwan ijkón niktlaxtlawas para nikitmakixts
miekej de intlajtlakol.

*Jesú斯 okintlachialtiј omen tlakaj katlej mach ot-
lachiayaj*

(*Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43*)

²⁹ Nijuak yejwan yokistiayaj de itech weyikan
de Jericó, miekej tlakaj oyajkej ikuitlapan Jesú斯.
³⁰ Omen tlakaj katlej mach tlachiaj oewatokaj
ipan ojtle, iwan nijuak okikakej nik in Jesú斯
opanoaya ik ompa, otzajtikej chikawak okijo-
jkej:

—Señor, iKone in David, xitechiknomati.

³¹ In tlakaj okinmajwakej para ayakmo ma tza-
jtzikan, pero yejwan okachi otzajtikej chikawak:

—Señor, iKone in David, xitechiknomati.

³² Ijkuakón Jesús omoketzke, okinnottzke in omen tlakaj katlej mach tlachiaj, iwan okintlajtlanij:

—¿Tlan ankinekij ma namechtokti?

³³ Tones yejwan okilwijkej:

—Señor, tiknekij titlachiaskej.

³⁴ Jesús okinmiknomatke, okintlalij imawan ipan inmixtololowan, iwan san niman ijkuakón ya kuale otlachixkej, iwan oyajkej iwan Jesús.

21

Jesús okalakke itech weyikan de Jerusalén

(*Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19*)

¹ Nijuak oajsitoj itech pueblo de Betfagé, inakastlan Olivostepetl mach ok wejkatzin de Jerusalén, ijkuakón Jesús okintitlanke omen imomachtijkawan ² iwan okinmilwij:

—Xiwian itech nekáj pueblo katlej kajki tlayakapan. Ompa ankajtsitiwej se burra ilpitok iwan ikone. Xikintotomakan iwan xinechinwalwikilikan. ³ Iwan tla akaj itlaj amechilwis, xikilwikan nik in Señor kinneki, iwan san niman amechinkawiliki.

⁴ Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta:

⁵ Xikinmilwikan in tlakaj de Sión:

“Xikita, moRey walmuika monawak, pasensiatszin, yetiowitz ipan se burrajtzin, ipan ikone in burra katlej tlamama.”

⁶ Ijkuakón imomachtijkawan oyajkej iwan okichijkej ijkón ken Jesús okinmilwij.

⁷ Okualwikakej in burra iwan ikonetzin, iwan okinkentilijkej intlakenwan inpan iwan Jesús

otlejkok ipan burra. ⁸ Iwan tlakaj, sa tekitl miekej oyekaj, okinsojsojkej intlakenwan ipan ojtle, iwan oksekimej okisojsojkej ixiwyo in kuanmej. ⁹ In tlakaj katlej oyayaj tlayakapan iwan katlej oyayaj tlakuitlapan, otzajtziaj okijtoayaj:

—¡Hosana! ¡Oejkok iKone in rey David! ¡Ma Dios kitiochiwa katlej okiwal titlanke para tlanawatis! ¡Hosana! ¡Ma weyijkatlalito in toTajzin Dios katlej kajki ilwikak!

¹⁰ Nijuak Jesús okalakke itech weyikan de Jerusalén, nochtin oyomonkej iwan otlajtlaniaj:

—¿Akin yin tlakatl?

¹¹ Iwan tlakaj okijtoayaj:

—Yin yen Jesús, in profeta de pueblo de Nazaret, de estado de Galilea.

Jesús okinkixtij in tlanamakakej de ijtk in weyi tiopan

(*Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22*)

¹² Satepan Jesús okalakke ijtk weyi tiopan de Dios, iwan okinkixtij nochtin katlej ompa otlamakatokaj iwan otlakojtokaj. Okintlatlamochilij inmesajwan in tominpatlakej, iwan okintlatlamochilij insiyajwan in palomasnamakakej. ¹³ Iwan okinmilwij:

—Itech tiotlajkuilole kijta: “Nokal kinotzaskej kale de tiotzajtzilistle”, pero namejwan ya ankikuepkej se kale de ichtekej.

¹⁴ Ompa ijtk in weyi tiopan omijkuanijkej inawak Jesús sekimej tlakaj katlej mach tlachiaj iwan sekimej koxomej, iwan Jesús okinpajtij.

¹⁵ Pero in tlayekankej tiopixkej iwan tlamachtijkej

de itlanawatil in Moisés, sa tekitl okualankej ni-jkuak okitakej in milagrostin katlej Jesús okinchiwaya, iwan nijuak okinkakej kenik in pilalaktin otzajtziaj chikawak ijtik in weyi tiopan, nijuak okijtoayaj: “¡Hosana! ¡Oejkok iKone in David!”

16 Ijkuakón okilwijkej in Jesús:

—¿Tikkaki tlan kijtaj in yinmej pilalaktin?

Iwan Jesús okinnankilij:

—Aján, nikinkaki. ¿Amo semi ankileroaj in tiotlajkuilole kan tlapoа de yon tlajtole? Kan kijta: Otikchij ke in pilalaktin iwan konemej katlej ok chiichij,

ma mitztlakuikilikan ika melajka kuale weyikixtilistle.

17 Ijkuakón Yej okinkajtej, okiske de itech yon weyikan, iwan oyáj itech pueblo de Betania iwan ompa omokaj yon yuak.

Jesús okajwak in igoskuawitl

(Mr. 11:12-14, 20-26)

18 In kualkan, nijuak Jesús yomokuepaya para Jerusalén, otiojsij. **19** Okitak ipan ojtle se igoskuawitl, omijkuanij kan oyeka yon kuawitl, pero mach itlaj igos okajsik, sino okipiaya san puro ixiwyo. Ijkuakón, Jesús okilwij in igoskuawitl:

—Mach ok semi xitlaki.

Iwan san niman ijkuakón in igoskuawitl owakke. **20** Nijuak imomachtijkawan ijkón okitakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) iwan okitlajtlanijkej in Jesús:

—¿Kenik in igoskuawitl owakke san niman?

21 Jesús okinnankilij:

—Ipan melajka namechilwia, tla ankipiaj tlaneltokalistle iwan amo ammoijtitlapowiskej, amo san yen igoskuawitl welis ankiwatzaskej, sino asta welis ankilwiskej yin tepetl: “Ximikuani de nian iwan ximotlamotla ijtil atl”, iwan ijkón tlapanos.²² Tla amejwan ankineltokaj nik in Dios amechmakas nochi tlan ankitlajtlaniliskej, tonses xikmatikan nik in Dios melawak amechmakas nijuauk anmotiotzajtziliskej.

Jesús okitlajtlanijkej akin okimakak tlanawati-jkayotl

(*Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8*)

²³ Iwan ijkauakón Jesús okalakke ijtil in weyi tiopan, iwan mientras otlamachtijtoka, ijkauakón omikuaniijkej inawak in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtzitzintin judiojin, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Ika tlan tlanawatijkayotl tikchiwa nochi yin tlamatle tlan tikchijtinemi? ¿Akin omitzmakak yon tlanawatijkayotl?

²⁴ Jesús okinnankilij:

—Nej noijki namechtlatlantis se tlajtole, tla namejwan annechnankiliskej, tonses Nej noijki namechilwis ika tlan tlanawatijkayotl nikchiwa.
²⁵ ¿Akin okinawatij in Juan ma tlakuateeki? ¿Yen Dios okinawatij, o noso yen tlakaj okinawatijkej?

Iwan opéj kimolwiaj entre yejwan, okijtoayaj:

—Tla tikijtoskej yen Dios okinawatij, techilwis: “¿Tlanik mach ankineltokakej?”²⁶ Iwan tla tikilwiskej ke okinawatijkej in tlakaj, kualaniskej nochtin. Tejwan tikanmiimakasij in tlakaj porke nochtin kimatij nik in Juan oyeka profeta.

²⁷ Tones okinankilijkej in Jesús:
 —Mach tikmatij akin okinawatij.
 Ijkuakón Jesús noijki okinmilwij:
 —Pues Nej noijki mach namechilwis ika tlan
 tlanawatijkayotl nikchiwa.

Ejemplo de se tlakatl iwan omen itelpokawan

²⁸ Jesús okinmilwij:
 —¿Kenamij ankiyejyekoaj yin ejemplo? Se
 tlakatl okinpiaya omen itelpokawan. Omikuani
 inawak se, iwan okilwij: “Nokone, xiwia
 xitekipanoti axan itech nouvasyoj.” ²⁹ Itelpoch
 okinankilij: “Mach nias.” Pero satepan okipatlak
 itlayeheyekol iwan oyáj otekipanoto. ³⁰ In tetaj
 omikuani inawak oksé itelpoch, iwan noijki
 okilwij ma wia ma tekipanoti itech iuvasyoj, iwan
 itelpoch okinankilij: “Kuale kajki, nias.” Pero
 mach oyáj. ³¹ ¿Katlij yen de yonmej omen okichij
 tlan okinekia in tetaj?

Yejwan okijtojkej:

—Yen katlej achtoj okinawatij.

Tones in Jesús okinmilwij:

—Ipan melajka namechilwia, ke katlej
 tlakobraroaj ika impuestos iwan siwamej
 momekatijkej, yejwan achtoj kalakiskej kan
 Dios tlanawatia iwan namejwan satepan.
³² Porke Juan owalaj oamechmatiltiko kenik welis
 anmoyolkuepaskej inawak Dios, iwan namejwan
 mach ankineltokakej. Pero katlej tlakobraroaj ika
 impuestos iwan siwamej momekatijkej, yejwan
 okineltokakej. Pero namejwan maski ankitakej
 nik in yejwan omoyolkuepkej, namejwan mach

anmoyolkuepkej iwan nion mach ankineltokakej tlan oamechilwij in Juan.

*In tlatookej mach kualtin
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)*

³³ 'Xikkakikan yin oksé ejemplo: Oyeka se tetaj katlej ouvastookak. Okikorraltiij ika kuawitl. Okichij se tanke para ompa kipatzkas uvas, iwan okichij se torre wejkapan para ipan tlejkos para kimonekuitlawis iuvasyoj.

'Satepan okinkajtewiliij sekimej tekipanojkej para ma kimonekuitlawikan iwan satepan kimokawiskej tlaatlajko de tlan kisas, iwan yej oyáj wejka itech oksé país. ³⁴ Nijuak oajsik in tonale para uvastekiskej, ijkuakón okintitlanke sekimej itekipanojkawan para ma kikuitij tlan kitokaroa. ³⁵ Pero in tekipanojkej okinkitzkijkej iwan okinmagakej itekipanojkawan in tlaltekwaj. In se okimagakej, in se okimiktijkej, iwan oksekimej okinmojomtlakej ika tetl. ³⁶ In tlaltekwaj oksemi okintitlanke oksekimej itekipanojkawan, okachi miekej ke achtoj. Pero in tekipanojkej no ijkón okintoktijkej ken katlej achtoj okintitlanke.

³⁷ 'Salúltimo okititlanke ikone, iwan okimolwij: "Kitlakitaskej in nokone." ³⁸ Pero nijuak okitakej ikone, in tekipanojkej okimolwijkej entre yejwan: "Yin ikone yen kimokawis in tlale. Ma tikmiktikan, iwan tejwan tikmoaxkatiskej itlal." ³⁹ Ijkuakón kiné, okikitzkijkej, okikixtijkej de itech yon uvasyoj, iwan okimiktijkej.

40 'Nikuak witz in tlaltekowaj de yon uvasyoj, tlan kintoktis in yonmej tekipanojkej katlej okinkajtewilij iuvasyoj?

41 Okilwijkej:

—Kinmiktis in yonmej tekipanojkej mach kualtin, iwan mach kinmiknomatis. Iwan satepan kinmaktilis iuvasyoj oksekimej tekipanojkej, katlej kimakaskej tlan kitokaros nikuak ajsis tonale.

42 Toneses Jesús okintlajtlanij:

—¿Amo semi ankileroaj in tiotlajkuilole? In tiotlajkuilole ijkín kijta:

In tetl katlej in kalchijkej mach okixitakej, omochij yen tetl katlej okachi kichikajtok in kale. Yin tetl owalaj de yen toSeñor iwan tejwan tik-motetzawiaj.

43 Por yonik namechilwia, nik namejwan mach okamechtokaros anyeskej kan Dios tlanawatia, sino kintokaros in tlakaj katlej kitemakaskej in tlakilotl katlej Dios kineki. **44** Iwan akin wetzis ipan yon tetl, kipojpostekis. Iwan tla yon tetl wetzis ipan akaj, sa tekitl kikuejkuechos.

45 Nikuak in tlayekankej tiopixkej iwan fariseos okinkakej yonmej ejemplos katlej Jesús okinmij-toj, okimomakakej kuenta nik yejwan okimilwi-jtoka. **46** Ijkuakón okinekiaj kikitzkianij in Jesús, pero okinmiimakaskej in tlakaj, porke in tlakaj okineltokayaj nik in Jesús Yej se profeta.

22

Ejemplo de kan monamiktiaj

1 Jesús oksemi opéj kintlapowia ika ejemplos, okinmilwij:

² —Kan Dios tlanawatia yon ken se rey katlej okichij se ilwital nijuak okinamiktij itelpoch.

³ In rey okintitlanke itekipanojkawan ma kinnottatij iinbitadoswan, pero iinbitadoswan mach okinekej oyajkej. ⁴ In rey oksemi okintitlanke oksekimej itekipanojkawan, okinmilwij: “Xikinmilwikan noinbitadoswan, in tlakuale yokualtik. Notorojwan iwan noyolkawan katlej tojtomawakej yonikinmiktij, iwan nochi ya tlayektlalitok. Ma wikikan ilwital.” ⁵ Pero iinbitadoswan mach okichijkej kuenta. Se oyáj otekipanoto itlalaj, se oyáj otlasemanato, ⁶ iwan oksekimej okinkitzkijkej itekipanojkawan in rey, okinmagakej iwan okinmiktijkej. ⁷ Ijkuakón in rey sa tekitl okualanke, iwan okintitlanke isoldadojwan para ma kinmiktij katlej otemiktijkej iwan para ma kinchichinilikan inpueblo. ⁸ Tones okinmilwij itekipanojkawan: “In tlakuale yokualtik para yen ilwital, pero nochtin katlej onikinminbitaroj mach okintokaroaya para witzej porke mach kualtin.

⁹ Xiwian ipan ojtle iwan xikinminbitarokan nochtin akinmej ankinmajsiskej, ma wikikan nian itech ilwital kan monamiktiaj.” ¹⁰ Ijkuakón itekipanojkawan in rey oyajkej ipan ojtle iwan okinmololojkej nochtin katlej okinmajsikej, katlej mach kualtin iwan katlej kualtin. Iwan ijkón in kalijtik otenke de tlakaj itech yon ilwital kan monamiktiaj.

¹¹ 'Ijkuakón in rey okalakke kalijtik para kinmitas katlej inbitadostin, okitak ompa oyeka se tlakatl katlej mach omotzotzoltij ken omonekia

motzotzoltiani para yon ilwitr kan monamiktiaj. ¹² Iwan rey okitlajtlanij: “Amigo, ¿kenik otikalakke nian iwan mach otimotzotzoltij ken moneki para tietos itech yin ilwitr kan monamiktiaj?” Pero in tlakatl mach okinankilij. ¹³ Toneses in rey okinmilwij katlej otlaserbirojtokaj: “Xikijilpikan itech ikxiwan iwan itech imawan, iwan xiktlamotlakan kalan ijlik tlatleyualotl, kan chokas iwan motlanteteyitzas.”

¹⁴ ’Porke Dios kinnotza miekej tlakaj pero san sekimej kinpejpena para ma yekan iaxkawan.

*Kox se kitlaxtlawas impuestos para César
(Mr. 12:13-17; Lc. 20:19-26)*

¹⁵ Ijkuakón in fariseos oyajkej, iwan omotlatlalwijkej kenik kimayawiskej in Jesús ika itlaj tlajtote para ika kitilwiskej. ¹⁶ In fariseos okintilankej sekimej intekipanojkawan iwan sekimej itekipanojkawan in Herodes, para ma kitlajtlanij in Jesús:

—Tlamachtij, tikmatij nik tejwatzin tikipta tlan melawak, iwan titlamachtia ipan melajka kenik se nemis ken Dios kineki, iwan mach timotekawilia akaj ma mitzkajkayawa, porke mach tikitakin tejwan kox tirikojtin o noso tipobrestin. ¹⁷ Xitechilwi kiné, kenamij tkiyejyeko: ¿Kox kuale se kitlaxtlawas impuestos para César o noso amo?

¹⁸ Pero Jesús okimatia nik mach kuale tlan yejwan okiyejyekoayaj, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik ankinekij annechmayawiskej ika itlaj tlajtote? Namejwan san anteixkajkayajkej. ¹⁹ Xinechititikan se tomin katlej ika motlaxtlawa impuesto.

Yejwan okimakakej se denario tomin.

²⁰ Ijkuakón Jesús okintlajtlanij:

—¿De akin ixko in yin iwan de akin itoka katlej nian ijkuilitok?

²¹ Okinankilijkej:

—De César.

Iwan Jesús okinmilwij:

—Xikmakakan in César tlan de yen César, iwan xikmakakan Dios tlan de yen Dios.

²² Nijuak ijkón okikakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej). Satepan okikajtejkej iwan oyajkej.

Okitlajtlanijkej in Jesús kox moyolkuiskej in mikkamej

(*Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40*)

²³ Itech yon tonale noijki, in saduceos omijkuanijkej inawak Jesús, katlej kijtaj mach melawak moyolkuiskej (moyolitiskej) in mikkamej. Iwan okitlajtlanijkej:

²⁴ —Tlamachtij, Moisés okijtoj tla se tlakatl yomonamiktij iwan miki iwan mach okinpixke ipilwan, in ikni in yon difunto kipia de monamiktis iwan viuda para kinpialis ipilwan in ikni in difunto.

²⁵ Ijkón kiné, nian entre tejwan oyekaj chikomen iknimej.

In tetiachka achtos omonamiktij, iwan omikke. Komo amo okinpixke ipilwan, okajtej isiwa para ikni.

²⁶ No ijkón omochij ikni katlej kiwaltoka, iwan satepan no ijkón omochij in oksé katlej kiwaltoka, iwan ijkón omochijkej san ken nochtin chikomen iknimej.

²⁷ Iwan satepan de omijmikkej nochtin iknimej noijki omikke in siwatl.

²⁸ Tones,

itech nekáj tonale nijuak moyolkuiskej (moyolitiskej) in mikkamej, ¿katlij yej de nochtin yonmej chikomen iknimej yetos isiwa? Porke nochtin omonamiktijkej iwan yon siwatl.

²⁹ Jesús okinnankilij:

—Namejwan mach ompa tlan ankijtaj, porke mach ankimomakaj kuenta in tiotlajkuilole nion mach ankimomakaj kuenta de ipoder in Dios. ³⁰ Porke nijuak moyolkuiskej (moyolitiskej) in mikkamej, in tlakaj iwan siwamej mach monamiktiskej, sino yeskej kej angelestin de Dios ompa ilwikak. ³¹ Pero ken ya timotlapowijitokej de yen mikkamej moyolkuiskej, ¿amo ankileroaj tlan Dios oamechilwij? Porke okijtoj: ³² “Nej niDios de Abraham, de Isaac iwan de Jacob.” In Dios mach Dios de mikkamej, sino de katlej yolitokej.

³³ In tlakaj nijuak ijkón okikakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) por yen itlamachtil in Jesús.

*Itlanawatil in toTajzin Dios katlej okachi kuale
(Mr. 12:28-34)*

³⁴ Nijuak in fariseos okimatkej nik in Jesús okinkamatzakke in saduceos, ikuakón yejwan omololojkej inawak Jesús. ³⁵ Iwan se de yejwan katlej tlamachtij itech tlanawatile de Moisés, okitlajtlanij para kitlajtlakolmayawis:

³⁶ —Tlamachtij, ¿katlij yen tlanawatile okachi weyi de nochtin in tlanawatiltin?

³⁷ Jesús okilwij:

—“Xiktlasojtla in Señor moDios ika nochí moyolo, ika nochí moanima, iwan ika nochí motlalnamikilis.” ³⁸ Yen yin tlanawatile okachi

weyi iwan yen tlayekantok. ³⁹ Iwan onkaj oksé tlanawatile, ikniyo: “Xiktlasojtla mokni ken tej timotlasojtla.” ⁴⁰ Yinmej omen tlanawatiltin kijtosneki yen nochi tlan kijta itlanawatil in Moisés iwan nochi tlan kijta intlamachtil in profetajtin.

*¿De akin iKone in Cristo?
(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)*

⁴¹ Iwan mientras ok oololitokaj in fariseos, Jesús okintlajtlanij, ⁴² okinmilwij:

—¿Tlan ankiyejyekoaj namejwan de yen Cristo?
¿De akin iKone?

Yejwan okilwijkej:

—De yen rey David.

⁴³ Toneses Jesús okinmilwij:

—Tla namejwan ijkón ankiyejyekoaj, toneses, ¿tlanik kiné in David ika Espíritu Santo okinotzke “noSeñor”? Porke David okijtoj:

⁴⁴ In toTajtzin Dios okilwij in noSeñor yin tlajtole: “Ximotlali ik noyekma,

asta ikuak Nej nimitztlalis titlayekanke de yejwan katlej mitzkokolaj.”

⁴⁵ Ijkón kiné, tla David okinotzke “noSeñor”, ¿kenijki kiné ma yeto ikone?

⁴⁶ Iwan mach akaj owelik okinankiliј nion se tlajtole, iwan desde yon tonale nion se mach ok omixewij ok itlaj okitlajtlanij.

23

*Jesús okijtoj mach kuale tlan kichiwaj in fariseos
iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés*

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

¹ Ijkuakón Jesúś okinmilwij in tlakaj iwan imo-machtijkawan:

² —In tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan fariseos motlaliaj para amechmachtiskej ken otlamachtij in Moisés. ³ Ijkón, nochi tlan amechilwiskej xikneltokakan iwan xikchiwakan. Pero amo xikchiwakan tlan yejwan kichiwaj, porke yejwan mach kichiwaj tlan kijtaj. ⁴ Porke yejwan kintoktiaj in tlakaj ma kinmamakan miekej tlanawatiltin, katlej sa tekitl owijtitok para se kinxikos. Pero yejwan nion siera ika se inmajpil mach kinekij kajkokuiskej yon tlamamale. ⁵ Teixkajkayawaj kichiwaj tlan kuale para ma kinmitakan. Noijki teixkajkayawaj ke yolchipawakej, kitkij wejweyin textos de tiotlajkuilole ijtiik kajajtzitzintin de kuetlaxtle iwan kimotlaliliaj inmixkuak iwan itech inma. Iwan noijki kiwelitaj kitlaliskej intlaken okachi tenweweyakej ken katlej kinmonakiaj oksekimej tlakaj. ⁶ Iwan itech se tlakuale kitemoaj katlej okachi kuale lugar para tlakuaskej, iwan itech tiopanmej kinekij motlaliskej tlayakapan kan motlaliaj katlej okachi tlayekantokej, ⁷ iwan kinekij ma kinyektlajpalokan itech tiankistle iwan kinekij ma kinmilwikan tlamachtijkej.

⁸ 'Pero namejwan amo xikchiwakan de ma amechilwikan antlamachtijkej, porke nochtin namejwan anmiknimej iwan ankipiaj san se amoTlamachtij, yen Cristo. ⁹ Iwan amakaj xikilwikan "papan" ixko yin tlaltikpak, porke san se namoPapan ankipiaj, katlej kajki ilwikak. ¹⁰ Nion amo xikchiwakan ma amechilwikan antlayekankej, porke san se namoTlayekanke

ankipiaj, yen Cristo. ¹¹ Akin kintekichiwilis oksekimej, yen okachi weyikistos de yen namejwan. ¹² Porke akin moweyinekis, mopinatis. Pero akin amo moweyinekis, weyikistos.

¹³ 'jAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan amejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke ankintlatzakuiaj in tlakaj para amo ma kalakikan ilwikak kan Dios tlanawatia. Iwan nion amejwan mach ankalakij, iwan nion amo ankinkawiliaj ma kalakikan akinmej kinekij kalakiskej.

¹⁴ 'jAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankinkalkixtiliaj in viudajtin, iwan antlaixkajkayawaj anmotiotzajtziliaj sa tekitl para ma amechitakan ke ankichiwiwaj tlan kuale. Iwan por yonik namejwan ankitlaxtlawaskej okachi weyi namotlajtlakol.

¹⁵ 'jAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke ik nowian (nian nepa) tlaltikpak ankitemoaj akin welis ankitlaneltokitiskej ika namotlamachtil. Iwan nijuak ya ankajsikej, ankikuepaj okachi sa tekitl yolbierotik de ke namejwan. Iwan ijkón aminochtin anyaskej ijtik tlako.

¹⁶ 'jAy de amejwan, ankatej kej antlayekankej katlej mach antlachiaj! Porke namejwan ankitjtaj tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in weyi tiopan, yon mach itlaj kijtosneki, pero tla se tlakatl kijtos nik

melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in oro katlej kajki ijlik in weyi tiopan, yon kipia por kichiwas. ¹⁷ ¡Melawak mach antlachiaj iwan antzontemej! ¿Katlil yen okachi importante: yen oro, o noso yen weyi tiopan katlej kitiochijtok in oro? ¹⁸ Iwan noiiki namejwan ankijtaj tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in artal, yon mach itlaj kijtosneki. Pero tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in ofrenda katlej kajki ipan artal, yon kipia por kichiwas. ¹⁹ ¡Melawak mach antlachiaj iwan antzontemej! ¿Katlil yen okachi importante: yen ofrenda, o noso yen artal katlej kitiochijtok in ofrenda? ²⁰ Porke tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in artal, kijtosneki noiiki tlachixtok nochí tlan ompa kajki ipan artal. ²¹ Iwan tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in weyi tiopan, kijtosneki noiiki tlachixtok in Dios katlej ompa chanti. ²² Iwan noiiki tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in ilwikak, kijtosneki noiiki kijtojtok tlachixtok isiya in Dios, iwan noiiki kijtojtok tlachixtok in Dios katlej motlalia itech yon siya.

²³ 'Ay de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankitemakaj namodiesmo de xiwitl ajwiakayotl de menta, de anís iwan de komino. Pero mach ankichiwaj katlej okachi importante tlan kijta in tlanawatile, de se ma kichiwa tlan melawak, de se ma teiknomati, iwan de se ma tlaneltoka inawak Dios. Kuale in

sla se kitemakas diesmo, pero noijki moneki se kichiwas katlej okachi importante. ²⁴ Namejwan ankatej kej antlayekankej katlej mach tlachiaj, ankitzejtzeloaj tlan ankonij para amo ma pano kanaj itlaj sayolintzin, ipero ankitoloaj asta se kamayo!

²⁵ 'jAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankichepawaj in vaso iwan plato san ik tlixko, pero ik tlijtik anyolbierotikej. Porke namoijtik antentokej de ichtekayotl iwan de nochitlan amo kuale tlan namejwan ankichiwaj. ²⁶ Namejwan anfariseos mach antlachiaj. Achtój xikchipawakan in vaso iwan plato ik tlijtik, iwan ijkón anyeskej anchipawakej noijki ik tlixko.

²⁷ 'jAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankatej ken mikkakuyoktin katlej ik tlixko motaj kuakualtzitzintin, pero ik tlijtik tentokej de omitl de mikkamej iwan de nochitl pitzoyotl. ²⁸ Ijkón noijki namejwan, ik tlixko anmotaj kej ankuaultin tlakaj, pero ik tlijtik antentokej de teixkajkayawalistle iwan de tlajtlakole.

²⁹ 'jAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan kuakualtzin ankinchiwiliaj inmikkakuyokwan in profetajtin, iwan antlachijchiwaj kan toktokej katlej oyajkej kualtin tlakaj. ³⁰ Iwan ankijtaj: "Tla tejwan ya tienij itech nekatej tonaltin nikuak oyekaj in ya

wejkawitl toweyitajwan, mach tикиnparewianij tикиnmiktianij in profetajtin.”³¹ Ika yon, namejwan amonewian ankimokuitiaj nik antepilwan de nekatej tlakaj katlej okinmiktijkej in profetajtin.³² Xikyakatlamican kiné, in tlajtlakole katlej okipewaltijkej in ya wejkawitl namoweyitajwan.

³³ ’¡Koamej! ¡Namejwan kej ankoamej! ¿Kenik ancholoskej de yen tlajyowilistle de ijlik tliko?³⁴ Por yonik, Nej ok namechinwalintlanilijtos sekimej profetajtin iwan sekimej tlamachtijkej itech yankuik tlanawatile. Pero namejwan sekimej ankinmiktiskej iwan sekimej ankinmajmasoltiskej itech krus, iwan oksekimej ankinwitekiskej itech namotiopanwan, iwan oksekimej ankintlatlalochtijinemiskej nian nepa itech pueblojin kan ajsiskej.³⁵ Ijkón kiné, amopan wetzis in tlajtlakole de noctin in tlakaj katlej kualtin katlej okinmiktijkej, desde yen Abel katlej oyáj kuale tlakatl asta Zacarías ikone in Berequías, katlej namejwan ankinmiktijkej ijlik in weyi tiopan iyakapan artal.³⁶ Ipan melajka namechilwia, nik nochí in yon tlajtlakole wetzis inpan tlakaj katlej axan katej.

*Jesús ochokak por yen weyikan de Jerusalén
(Lc. 13:34-35)*

³⁷ ’¡Ay, Jerusalén, Jerusalén, tej tикиnmiktia in profetajtin iwan tикиnmojmotla ika tetl katlej Dios kualintitlani monawak! ¡Miekpa oniknekke nikinmololos mokonewan, ken se pio kinmololoa ikonewan itlampa iajaswan, pero mach otiknekke!³⁸ Axan Dios mach

ok amechpalewis, sino amechkawas. ³⁹ Por yonik kiné, namechilwia nik mach oksemi annechitaskej asta ma ajisiki nekáj tonale nijkuak namejwan ijkín ankijtoskej: “¡Ma Dios kitiochiwa katlej okiwaltitlanke para tlanawatis!”

24

Jesús okijtoj in weyi tiopan xitinis (Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Jesús okiske de kan weyi tiopan, iwan nijkuak yoyaya, ijkauakón imomachtijkawan omijkuani-jkej inawak iwan opéj kititaj in wejweyin kalmej katlej iaxkawan in weyi tiopan. ² Iwan Jesús okinmilwij:

—¿Ankinmitaj noctin in yonmej wejweyin kalmej? Ipan melajka namechilwia, nian mach ok mokawas pepechitos nion se tetl ipan oksé tetl, nochí xitinis.

Ijkín tlapanos antes de tlamis in tlaltikpak (Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Satepan oyajkej ipan tepetl katlej itoka Olivostepetl. Iwan nijkuak Jesús omotlalij ompa, imomachtijkawan omijkuani-jkej inawak ichtaka, iwan okilwijkej:

—Xitechilwi, ¿keman tlapanos iwan katlij yen señas tikchiaskej nijkuak tiwalmuikas? ¿Iwan ke-man tlamis in tlaltikpak?

⁴ Jesús okinnankilij:

—Xikpiakan kuidado, amakaj ma amechkakayawa. ⁵ Porke miekej witzej ika notoka ki-jtoskej: “Nej niCristo”. Iwan miekej kinkajkayawaskej. ⁶ Namejwan ankimatiskej onkaj

guerra iwan motlapowiskej yetos guerra, pero amo ximomawtikan, ijkón kipia de tlapanos. Pero ayamo tlamis in tlaltikpak. ⁷ Se país momagas iwan oksé país, iwan se pueblo momagas iwan oksé pueblo. Yetos apostle, yetos kokolistle, iwan tlalolinis nian nepa. ⁸ Pero nochí yon tlajyowitzle yakin ik pewas ken nikuak se siwatl pewa ijtkualo nikuak ya ajsi ora kitlakatilis ikone.

⁹ 'Ijkuakón namejwan amechtemaktiskej (omechtemaktiliskej) para amechkojkokoskej iwan amechmiktiskej. Nochtin amechkokoliskej por annechneltokaj. ¹⁰ Itech nekatej tonaltin miekej wetziskej ipan tlajtlakole iwan mach ok tlaneltokaskej inawak Dios, mokokoliskej se iwan oksé, iwan motemaktiskej se iwan oksé. ¹¹ Monextiskej miekej tekajkayajkej profetajtin, iwan kinkajkayawaskej miekej. ¹² Sa tekitl momiekilis miek tlajtlakole, iwan miekej mach ok motlasojtlaskej nion se iwan oksé. ¹³ Pero akin kixikos nochí tlan panos, Dios kimakixtis. ¹⁴ Iwan yin kuale tlajtole katlej temakixtia de kenik in Dios tlanawatia, motematiltis itech nochí in tlaltikpak, para ke nochtin in tlakaj de nochtin paismej ma kimatikan. Iwan ijkuakón tlamis in tlaltikpak.

¹⁵ 'Noijki namejwan ankitaskej tlapanos tlan okijkuij in profeta Daniel, okijtoj ajsis tonale namejwan ankitaskej moketos itlaj bierotik Kan Tlatiochiwalojkan de yen weyi tiopan kan amo kipia de ompa yetos —akin kileros yin tlan okijkuij in Daniel, ma kimomaka kuenta—, ¹⁶ ijkuakón katlej yeskej Judea, ma cholokan asta

inpan tepemej. ¹⁷ Iwan akin yetos ipan ikal amo ma temo ma kixtiti itlaj ikalijtik. ¹⁸ Iwan akin yetos itlalaj, amo ma mokuepa ichan para ma kikuiti itzotzol. ¹⁹ ¡Pobrestin siwamej katlej itech nekatej tonaltin kipiaskej inkone intlalaxko iwan katlej selikkonewajkej! ²⁰ Xiknotzakan Dios amo ma amechtokaro ancholoskej nikuak meroj sewa, iwan nion nikuak weyi tonale. ²¹ Porke ikuakón yetos miek tlajyowilistle iwan temawtij, ken mach semi ijkón tlamochiwa desde ikuak opéj in tlaltikpak asta axan, iwan nion mach oksemi ijkón tlamochiwas satepan. ²² Iwan tla Dios amo kitzikitziniliani in yonmej tonaltin mach akaj momakixtiani. Pero yokitzikitzinilij por yejwan katlej Dios kintlasojtla katlej Yej yokinpejpenke.

²³ 'Ijkuakón, tla akaj amechilwis: "Xikitakan, nian kajki in Cristo", o noso "Xikitakan, nepa kajki", amo xikneltokakan. ²⁴ Porke monextiskej Cristojtin iwan profetajtin tekajkayajkej, iwan kinchiwaskej señalestin iwan milagrostin, para ika tlakajkayawaskej, iwan kinekiskej kinkajkayawaskej noijki katlej Dios yokinpejpenke. ²⁵ Nej yonamechilwij antes de tlamochiwas. ²⁶ Por yonik, tla amechilwiskej: "Xikitakan, nepa kajki kan tlawaki", amo xiwan. Iwan tla amechilwiskej: "Xikitakan, nian kajki itech kuarto", amo xikneltokakan. ²⁷ Porke ijkón ken ikuak tlapejpetlani ik ikisayan tonale iwan tlawia asta ik ipoliwian tonale, ijkón Nej noijki akin onimochij nitlakatl ik nian nepa nechitaskej nikuak niwitz. ²⁸ Ijkón ken nikuak tikinmitaj in tzopilomej pewa mololoaj kan kajki se mikkatl.

*Jesús walmokuepas oksemi
(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)*

²⁹ 'Iwan san niman nikuak panos in tlajyowilistle itech nekatej tonaltin, in tonale tlanexoseewis, in metztle sewis, mach ok metztonas, in sitlaltin wetziskej de ilwikak, iwan chikawalistin katlej katej ilwikak papatlakaskej (bibikaskej). ³⁰ Iwan ikuakón motas se señal de Nej katlej onimochij nitlakatl, ninesis itech ilwikak, iwan ikuakón nochtin in tlajtlakolejkej de ixko yin tlaltikpak chokaskej nikuak nechitaskej niwitz ijtk mixtle de ilwikak, ika miek nopoder iwan ika weyi nomawisotlanex. ³¹ Iwan nikinwalintlanis noangelwan, iwan ika se chikawak tlapitzalistle, kinmololoskej in tlakaj katlej Nej yonikinpejpenke de ik nowian (nian nepa) ixko yin tlaltikpak.

³² 'Xikmomakakan kuenta in ejemplo de yen igoskuawitl: Nikuak pewa moselialtia imamayo iwan pewa moxiwyotia, namejwan ya ankimati jnik ya pewas tlaxiwyosas. ³³ Ijkón noi jki, nikuak namejwan ankitaskej nochti in yon ya pewas tlapanos, ikuakón noi jki xikmatikan nik in Nej katlej onimochij nitlakatl ya niwalkistiwitz kaltempan. ³⁴ Ipan melajka namechilwia, nik nochti in yin tlapanos antes de mikiskej in tlakaj katlej katej itech yinmej tonaltin. ³⁵ In ilwikak iwan yin tlaltikpak mach ok yetoskej, nochti poliwi skoj, pero notlajtol mach poliwi, sino kipia de mochiwas.

³⁶ 'Mach akaj kimati tlan tonale iwan tlan ora nikuak niwalmokuepas, nion yen angelesti de ilwikak mach kimati, nion Nej niiKone in Dios no mach nikmati, san yen noPapan Dios kimati.

³⁷ 'Iwan ijkón ken oyeka itech tiempo de Noé, no ijkón yetos nijuak niwitz Nej katlej onimochij nitlakatl. ³⁸ Itech nekatej tonaltin, antes de moka-jkawani in tlamawisolkiaawatl, in tlakaj oilwit-lakuayaj iwan okoniaj, omonamiktiayaj iwan ok-intlajtlaniaj ichpokamej. Ijkón okichijtokaj asta itech nekáj tonale nijuak in Noé okalakke ijtik in weyi barko. ³⁹ In tlakaj mach okichijkej kuenta asta ijkuaak ovalaj in tlamawisolkiaawatl iwan nochtin okinmiktij. No ijkón tlapanos nijuak niwitz Nej katlej onimochij nitlakatl. ⁴⁰ Nijuak Nej niwitz, omen tlakaj sepantekipanojtoskej intlalaj. Se kiwikaskej iwan oksé kikajtewaskej. ⁴¹ Omen siwamej sepantostoskej inkalijtik. Se kiwikaskej iwan oksé kikajtewaskej.

⁴² 'Xiijsatokan, kiné, porke mach ankimatij tlan ora witz namoSeñor. ⁴³ Xikmomakakan kuenta yin tlamantle, tla se tetaj kimatini tlan ora witz in ichtekke, ijsatoni iwan amo kitekawiliani akaj ma kalaki ikalijtik para ma kitlachteki. ⁴⁴ Por yonik, namejwan noijki kuale ximoyektlalikan. Porke Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz nijuak namejwan mach annechchiaj.

*In tekipanojkej katlej kualtin iwan katlej mach kualtin
(Lc. 12:41-48)*

⁴⁵ ¿Namejwan kox antekipanojkej de konfiansa iwan antlalnamikilisejkej, katlej toSeñor oamechtalij xikitakan in tekitl itech ichan iwan xikintlamakakan in tekipanojkej nijuak ajsis ora? ⁴⁶ Xipakikan namejwan tla ijkuaak niwalmokuepas namechajsiki ankichijtokej

tlan onamechnawatij. ⁴⁷ Ipan melajka namechilwia, nik namechtalis xikitakan nochi tlan noaxka. ⁴⁸ Pero tla amejwan mach ankualtin antekipanojkej iwan ankiyejyekoskej ke niwejkawas para niwalmokuepas, ⁴⁹ iwan tla peva ankinwitekij in oksekimej tekipanojkej, iwan peva anmiilwitlakuaj iwan antlawanaj, ⁵⁰ namoSeñor witz itech se tonale nijuak namejwan mach ankichiaj, iwan itech se ora katlej namejwan mach ankimatij. ⁵¹ Sa tekitl amechwitekis, iwan amechtlalis inwan teixkajkayajkej kan anchokaskej iwan anmotlanteteyitzaskej.

25

Se ejemplo de majtlakin ichpokamej

¹ 'Kan Dios tlanawatia tlamochiwas ken omochijkej in majtlakin ichpokamej katlej okitkikej inkandil iwan oyajkej okinamikitoj in novio. ² Makuile de yonmej ichpokamej oyekaj tlalnamikilisejkej iwan ok makultin amo. ³ Katlej mach oyekaj tlalnamikilisejkej, nijuak okitkikej inkandil, mach okitkikej inmaseite para kintemitiskej oksemi. ⁴ Pero oksekimej ichpokamej katlej tlalnamikilisejkej okitkikej inboteya de aseite iwan inkandil. ⁵ Iwan komo in novio mach oejkoya totoka, okochisnekkej in ichpokamej, iwan okochkej. ⁶ Satepan, kej tlajko yuak, okikakej se tlajtole: “¡Ompa witz in novio, xiknamikitij!” ⁷ Tones nochtin in ichpokamej omejtewakej iwan okinyektlalijkej inkandilwan. ⁸ Iwan in makultin ichpokamej katlej mach tlalnamikilisejkej okinmilwijkej in

oksekimej makultin katlej tlalnamikilisejkej: “Xitechmakakan sekin namoaseite, porke tokandilwan ya sewtokej.”⁹ Pero in ichpokamej tlalnamikilisejkej okinnankilijkej: “Amo, porke tla tamechmakaskej mach kajxilis nion para tejwan. Okachi kuale xiwian xikmokowitzij kan kinamakaj.”¹⁰ Pero nijuak in makultin ichpokamej katlej mach tlalnamikilisejkej oyajkej okimokowitzoj inmaseite, ijkuakón oejkok in novio. In ichpokamej katlej yomoyektlalijkej okalakej iwan novio itech yon ilwitl kan monamiktia in novio, iwan omotzakke in puerta.¹¹ Satepan oejkokej in oksekimej makultin ichpokamej katlej mach okipiayaj inmaseite, otlatatalatzkej iwan okijtojkej: “¡Señor, xitechtlatlapoli!”¹² Pero yej okinnankilij: “¡Mach namechixmati akin namejwan! ¡Xiwian!”

¹³ Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Por yonik, namejwan xijsatokan, porke mach ankimatiж tlan tonale nion tlan ora nijuak Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz.

Ejemplo de sekimej tekipanojkej iwan de sekin tomin

¹⁴ ’Kan Dios tlanawatia yon ken se tlakatl katlej antes de kisas para oksé país, okinnotzke itekipanojkawan iwan okinmakak itomin para ika ma tekipanokan.

¹⁵ ’Se itekipanoj okinmakak makuile mil pesos, oksé okinmakak ome mil pesos, iwan oksé okinmakak mil pesos. Okinmakak segúн tlan yejwan welinij kitekipanoltianij. Satepan yon tlakatl okiske iwan oyáj wejka. ¹⁶ In tekipanoj katlej

okimakakej makuile mil pesos, okichij negosio ika, iwan okitlanke ok makuile mil pesos. ¹⁷ Iwan tekipanoj katlej okimakakej ome mil pesos, noijki okitlanke ok ome mil pesos. ¹⁸ Pero oksé tekipanoj katlej okimakakej mil pesos, okitookak in tomin ijtit tlale para amo kipolos.

¹⁹ 'Opanok tiempo, inteko omokuepato, iwan opéj kinchiwilia kuenta. ²⁰ In tekipanoj katlej okimakakej makuile mil pesos, okimakak iteko ok makuile mil pesos, iwan okilwij: "Señor, otinechmakak makuile mil pesos, nian kajki ok makuile mil katlej oniktlanke." ²¹ Iwan iteko okilwij: "Kuale otikchij. Tej tikuale tinotekipanoj iwan de konfiansa. Iwan komo kuale otiktekipanoltij tlan tzikitzin onimitzmakak, por yonik axan nimitztalis xikita okachi miek tlamanthe. Axan, xikalaki iwan nowan xipaki." ²² In tekipanoj katlej okimakakej ome mil pesos okitemakak ikuenta ijkín: "Señor, otinechmakak ome mil pesos, nian kajki ok ome mil katlej oniktlanke." ²³ In iteko okilwij: "Kuale otikchij. Tej tikuale tinotekipanoj iwan de konfiansa. Iwan komo kuale otiktekipanoltij tlan tzikitzin onimitzmakak, por yonik axan nimitztalis xikita okachi miek tlamanthe. Axan, xikalaki iwan nowan xipaki." ²⁴ Pero in tekipanoj katlej okimakakej mil pesos, okilwij in iteko: "Señor, komo nikmati nik wel chikawak titlanawatia, iwan tikmoaxkatia tlan amo otiktlanke iwan tikmopixkia tlan amo otiktookak, ²⁵ onimomawtij, iwan okachi kuale oniktlaatij motomin. Pero nian kajki, ajsitok nochí motomin." ²⁶ Iteko okinankilij: "Tej mach tikuale tinotekipanoj iwan tiatlaziwke, tla otikmatia nik oniknekia nikmokaw-

iani tlan tiktlanini, ²⁷ siera tikonkawani notomin itech banko para kitlanini ikoneyo, para nijuak niejkoni, nikresibiroani notomin iwan tlan yokitlanke.” ²⁸ Ijkuakón iteko okinmilwij katlej ompa oyekaj: “Xikixtilikan in mil pesos, iwan xikmakakan katlej kipia majtlakte mil. ²⁹ Porke akin kipia, okachi kimakaskej, iwan kipias okachi miek. Iwan akin amo kipia, kikixtiliskej asta yen tzikitzin tlan kipia. ³⁰ Iwan yin tekipanoj tlatziwke, xiktlamotlakan kalan ijlik tlatleyualotl kan chokas iwan motlanteteyitzas.”

Tlaixkomakalistle para nochtin tlaltikpaktlakaj

³¹ ’Iwan nijuak Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz ika nomawisotlanex inwan nochtin noagelwan, ijkuakón nimotlalis itech nosiya katlej kipia imawisotlanex para nitlaixkomakas (nitlatzonmanas). ³² Iwan nochtin in tlakaj de nochtin paismej mololoskej noyakapan, iwan nikinseladojkixtis ken se tlajpixke kinseladojkixtia ichkamej iwan tentzomej. ³³ Nochkawan nikintlalis ik noyekma iwan tentzomej nikintlalis ik noopochma. ³⁴ Ijkuakón Nej niRey nikinmilwis katlej yeskej ik noyekma: “Xiwikikan namejwan, katlej oamechtiocchij noPapan. Xiwikikan iwan xikalakikan kan nitlanawatia kej niRey, kan Dios otlayektlalij para amejwan desde ijkuak okichij in tlaltikpak. ³⁵ Porke nijuak Nej onitiojsij, namejwan annechtlamakakej. Nijuak Nej onamikke, namejwan annechatlitijkej. Nijuak mach onikpiaya kan nimokalotis (nimotepialtis), namejwan annechkalotijkej.

³⁶ Nijuak mach onikpiaya tlan nikonakis, namejwan annechmakakej notzotzol. Nijuak onimokokoj, namejwan annechtajpalotoj. Nijuak onitzaktoka telpiloyan, namejwan annechitatoj.” ³⁷ Ijkuakón katlej oyajkej kualtin tlakaj kijtoskej: “Señor, ¿keman otimitzitakej otitiojsij, iwan otimitzlamakakej? ¿O noso keman otimitzitakej otamikke, iwan otimitzatlitijkej? ³⁸ ¿O noso keman otimitzitakej amo otikpiaya kan timokalotis, iwan otimitzkalotijkej, o noso amo otikpiaya tlan tikonakis, iwan otimitzmakakej motzotzol? ³⁹ ¿O noso keman otimitzitakej otimokokoj, o noso otitzaktoka telpiloyan, iwan otiajkej otimitzitatoj?” ⁴⁰ Nej niRey nikinnankilis: “Ipan melajka namechilwia, ke nochí tlan ankichijkej por nochtin yinmej nokniwan maski sensiyojtzitzintin, kijtosneki yen Nej nannechchiwilijkej.”

⁴¹ ’Ijkuakón noijki Nej niRey nikinmilwis katlej yeskej ik noopochma: “Xitzinkisakan de Nej, namejwan mach ankualtin. Xiwian ijlik tlitl katlej mach keman sewis katlej Dios okichij para yen diablo iwan iangelwan. ⁴² Porke ijkuak onitiojsij, namejwan mach annechtlamakakej. Nijuak onamikke, namejwan mach annechatlitijkej. ⁴³ Nijuak amo onikpiaya kan nimokalotis, namejwan mach annechkalotijkej. Nijuak amo onikpiaya tlan nikonakis, namejwan mach annechmakakej notzotzol. Nijuak onimokokoj iwan nijuak onitzaktoka telpiloyan, namejwan mach annechitatoj.” ⁴⁴ Iwan ijkuakón yejwan nechilwiskej: “Señor, ¿keman otimitzitakej otitiojsij o noso otamikke, o noso amo otikpiaya

kan timokalotis, o noso amo otikpiaya tlan tikonakis, o noso otimokokoj, o noso otitzaktoka telpiloyan, iwan amo otimitzpalewijkej?"

⁴⁵ Ijkuakón Nej niRey nikinnankilis: "Ipan melajka namechilwia, ke nijuak namejwan mach ankinekej ankinpalewijkej nokniwan, maski sensiyojtztzintin, kijtosneki yen Nej mach annechpalewijkej." ⁴⁶ Iwan yonmej katlej mach kualtin yaskej iktlanke (ik tlami) kan tlajyowiskej, iwan katlej yolchipawakej kalakiskej kan kipiaskej nemilistle kan mach keman tlamis.

26

*Okitemojkej kenik kimiktiskej in Jesús
(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)*

¹ Nijuak in Jesús otlanke okijtoj nochí in yon tlajtole, okinmilwí imomachtijkawan:

² —Namejwan ya ankimatij, nik sa ome tonale polawi para yen ilwitl itoka pascua. Iwan Nej katlej onimochij nitlakatl nechtemaktiskej (nechtemaktiliskej) para nechmajmasoltiskej itech krus.

³ Itech yonmej tonaltin in tlayekankej tiopixkej, iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan tlayekankej tetajtzitzintin judiojtin, omololojkej kan patio de yen palacio kan chanti in weyi tiopixke itoka Caifás. ⁴ Ompa omotlapowijkej para kitemoskej kenik kikitzkiskej in Jesús ika it-laj tlakajkayawalistle para ijkón welis kimiktiskej.

⁵ Pero okijtoayaj:

—Mach tikitzkiskej itech ilwitl, para amo kualaniskej in tlakaj iwan yomoniskej.

*Se siwatl okiteekilij ajwiakayotl in Jesús ipan itzontekon
(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)*

⁶ Jesús oyeka itech pueblo de Betania, ichan Simón, katlej Jesús okipajtij nikuak opalania in-akayo. ⁷ Ijkuakón se siwatl omikuani inawak Jesús katlej okitkia se boteyajtzin de alabastro tentok de ajwiakayotl katlej patíoj, iwan okiteekilij in Jesús ipan itzontekon kan oewatoka itech mesa. ⁸ Nikuak imomachtijkawan ijkón okitakej, okualankej iwan okijtojkej:

—¿Tlanik yin siwatl san okawiltij in ajwiakayotl?

⁹ Porke welini monamakaní patíoj, iwan se kin-makaní in tomin katlej pobrestin.

¹⁰ Jesús okikakke, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik anmokuejsoaj inawak yin siwatl? Porke kuale tlan okichij. ¹¹ In pobrestin nochipa ankinpiaskej, pero Nej mach nochipa annechpiaskej. ¹² Yin siwatl nikuak onechteekilij ajwiakayotl itech notlalnakayo, kijtosneki okiyektlaj notlalnakayo para nikuak nimotookas. ¹³ Ipan melajka namechilwia, ke ik nowian (nian nepa) ixko yin tlaltikpak kan motematiltis in tlajtole katlej temakixtia, noijkl se kitemakas kuenta de tlan okichij in yin siwatl iwan ijkón se kelnamikis.

*Judas okitemaktij (okitemaktij) in Jesús
(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)*

¹⁴ Ijkuakón se imomachtijkaw itoka Judas Iscar-iote de yen majtlaktele iwan omen momachtijkej, oyáj omotlapowito inwan tlayekankej tiopixkej ¹⁵ iwan okinmilwij:

—¿Kech annechmakaskej tla namechmaktilis in Jesús?

Toneses yejwan okilwijkej kimakaskej senpoale iwan majtlakte tomin de plata. ¹⁶ Iwan desde ikuakón Judas opéj kitemoa kenik welis kinmaktilis in Jesús.

*Tiotlakantlakuale de toSeñor
(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)*

¹⁷ Nijuak opéj in ilwitl de pascua yakin setonale, nikuak mokua in pan katlej mach kipia levadura, ikuakón imomachtijkawan Jesús omikuaniijkej inawak, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Kan tikneki ma tkiyeektlalitij in tiotlakantlakuale de pascua para tkmomajsewis?

¹⁸ Yej okinmilwij:

—Xiwian itech weyikan de Jerusalén, ichan setlakatl katlej iwan yonimotlapowij iwan xikilwijan: “In Tlamachtij kijta: Yoajsiko noora, moneki mochan nikmomajsewis in tiotlakantlakuale de pascua iwan nomomachtijkawan.”

¹⁹ Imomachtijkawan okichijkej ijkón ken okin-nawatij in Jesús, iwan okiyektlalijkej in tiotlakantlakuale de pascua.

²⁰ Nijuak olatleyuak, Jesús omotlalij itech mesa inwan majtlakte iwan omen imomachtijkawan. ²¹ Iwan nikuak otlakuajtokaj, Jesús okin-milwij:

—Ipan melajka namechilwia, nik se de amejwan nechtemaktis (nechtemaktilis).

²² Yejwan sa tekitl omoyolkokojkej, iwan opéj kitlajtlaniaj kada se de yejwan:

—Señor, ¿kox yen nej?

²³ Jesús okinnankilij:

—Katlej kajakia ipan ijtok plato kan Nej noi-
jki nikajakia nopen, yen yon katlej nechtemaktis
(nechtemaktilis). ²⁴ Nej katlej onimochij nitlakatl
nimikis ijkón ken kijta in tiotlajkuilole. Pero ipobre
in tlakatl katlej nechtemaktis! Okachi kuale mach
tlakatini yon tlakatl.

²⁵ Ijkuakón okitlajtlanij in Judas, katlej kitemak-
tis, iwan okilwij:

—Tlamachtij, ¿kox yen nej?

Jesús okinankilij:

—Aján, tej meroj.

²⁶ Mientras otakuajtokaj, Jesús okitilanke
in pan, iwan omotlasojkamatke inawak
Dios, satepan okipojpostekke in pan iwan
okinmajmakak imomachtijkawan, iwan
okinmilwij:

—Xikkuakan. Yin yen notlankayo.

²⁷ Ijkuakón okitilanke in kopa, iwan omotla-
sojkamatke inawak Dios, satepan okinpanoltlij
imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Xikonikan yin kopa aminochtin. ²⁸ Yin yen
noeso, katlej yankuik akuerdo, katlej toyawis
para ijkón miekej tlapojpolwiloskej de intlajtlakol.
²⁹ Pero namechilwia, ke desde axan mach ok niko-
nis iayo uvas asta nekáj tonale nikuak amowan
nikonis iayo uvas yankuik katlej onkaj kan noPa-
pan tlanawatia.

*Pedro okijtoj mach kixmati in Jesús
(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

³⁰ Satepan de okitlakuikakej se tiotlakuikale, oyajkej ipan Olivostepetl. ³¹ Iwan ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Namejwan aminochtin annechkajtewaskej noselti yin yuak, porke in tiotlajkuilole kijta: “Níkmiktis in tlajpixke iwan ichkamej xixiniskej.” ³² Pero satepan de nimoyolkuis (nimoyolitis), Nej sa nitlayekanas para Galilea iwan satepan namejwan ompa annechitajsij.

³³ Ijkuakón Pedro, okilwij:

—Maski nochtin ma mitzkajtewakan, nej mach nimitzkawas.

³⁴ Toneses Jesús okinankilij:

—Ipan melajka nimitzilwia nik yin yuak, antes de tzajtzis in kaxtil, ijkuakón tej yotikijtoj eyi buelta nik mach tinechixmati.

³⁵ Iwan Pedro okilwij:

—Maski mowan ma nechmiktikan, nej mach keman nimitzkawas.

Iwan nochtin imomachtijkawan no ijkón okijtojkej.

Jesús omotiotzajtziliј kan tlatokkuawyoj itoka Getsemaní

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶ Ijkuakón Jesús okinwikak imomachtijkawan se lugar tlatokkuawyoj itoka Getsemaní, iwan okinmilwij:

—Nian ximotlalikan, mientras Nej niawi nimo-tiotzajtziliti ik ne.

³⁷ Okiwikak in Pedro iwan omen ipilwan in Zebedeo, iwan Jesús opéj sa tekitl mosentiroa iwan opéj moyolkokoa sa tekitl. ³⁸ Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Nikmachilia itech noanima ya niixpoliwi de neyolkokole. Nian ximokawakan xijsatokan nowan.

³⁹ Jesús oyáj ok achitzin ik tlayakapan, ompa omotlankuaketzke asta okitennamikke in tlale, iwan omotiotzajtzilij okijtoj:

—Papan, in tla welis, xinechkixtili in yin tekoko-jkayotl. Pero amo ma mochiwa ken Nej nikneki, sino ken tejwatzin tikmonekiltia.

⁴⁰ Ijkuakón Jesús omokuepke kan oyekaj eyin imomachtijkawan, iwan okinmajsitajsik kochtoej. Iwan okilwij in Pedro:

—¿Amo ankixikojkej nion se ora anmijsatokej nowan? ⁴¹ Xijsatokan iwan ximotiotzajtzilij-tokan, para amo ma amechmayawi in tlajtlakole. Namoespíritu kineki kichiwas tlan kuale, pero namotlalnakayo mach tlaxikoa.

⁴² Jesús oyáj ipan ojpatian omotiotzajtzilito, iwan omotiotzajtzilij ijkín:

—Papan, tla amo welis nimakisas de itech yin tekokojkayotl, tones ma mochiwa kiné tlan tejwatzin tikmonekiltis.

⁴³ Oksemi omokuepke kan oyekaj imomachtijkawan, iwan oksemi okinmajsitajsik kochtoej, porke inpan omopachoj in kochilistle. ⁴⁴ Oksemi okinkajtej, iwan oyáj omotiotzajtzilito ya eyi buelta, iwan oksemi okijtoj tlan achtoj okijtoj.

⁴⁵ Satepan oyáj kan oyekaj imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Axan keman xikochikan iwan ximosewikan. Yoajsik ora, Nej katlej onimochij nitlakatl ya nechtemaktiskej (nechtemaktiliskej) inmak in

tlakaj tlajtlakolejkej. ⁴⁶ Ximewakan, ma tiwian. Yompa witz katlej nechtemaktis.

Jesús okikitzkijkej

(*Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11*)

⁴⁷ Jesús ok otlapoxtoka nikuak oejkok in Judas, katlej oyeka se de yejwan majtlakte iwan omen imomachtijkawan, okualinwikaya miekej tlakaj kiwalkuij espada iwan kiwalkuij kuawitl. Yinmej tlakaj okualintitlankej in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtzitzintin judiojtin. ⁴⁸ Pero in Judas antes de kinmaktilis in Jesús, achtoj okinmilwij in tlakaj kenik kinmititis. Okinmilwij:

—Katlej nej nikixpipitzos, yen yon Jesús. Xikitzikan iwan xikwikakan.

⁴⁹ Satepan in Judas omikuani inawak Jesús iwan okijtoj:

—¡Noltij Tlamachtij!

Iwan okixpipitzoj. ⁵⁰ Iwan Jesús okinankilij:

—Amigo, ¿tlan otikchiwako?

Ijkuakón omikuani kej okitzkijkej in Jesús, iwan okiwikakej.

⁵¹ Ijkuakón se imomachtijkaw in Jesús okikixtij iespada iwan okinakastzon tekke itekipanoj in weyi tiopixke. ⁵² Ijkuakón Jesús okilwij:

—Xiktlaati moespada. Porke nochtin akinmej kimomagaskej ika espada, nojki mikiskej ika espada. ⁵³ ¿Amo tikmati tla Nej niknekini, welini niktlajtlaniliani noPapan, ma kualintitlani miles de angelestín para ma nechpalewikij iwan san niman kualintitlanini? ⁵⁴ Pero tla ijkón nikchiwas, ¿kenik mochiwas tlan kijta tiotlajkuilole, katlej kijta nik ijkón nipanos?

55 Toneses Jesús okinmilwij in tlakaj:

—¿Annechkitzkikoj namejwan ika espada iwan ika kuawitl kej yeskia niichtekke? Nochipa onieka amowan itech in weyi tiopan onitlamachtijtoka iwan mach keman annechkitzkijkej. **56** Pero noch yin nipanoa para ma mochiwa tlan kijta in tiotlakuilole katlej okijuilojkej in profetajtin.

Ijkuakón nochtin imomachtijkawan okikajtejkej iselti in Jesús iwan ocholojkej.

*Jesús okiwikakej kan tlaixkomakaj
(latzonmanaj)*

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

57 Katlej okitzkijkej in Jesús okiwikakej ixpan weyi tiopixke Caifás, kan oololitokaj in tlamachti-jkej de itlanawatil in Moisés iwan tlayekankej tetajtzitzintin. **58** Pero in Pedro inkuitlapan oyáj de wejka asta kan patio de ichan in weyi tiopixke, ompa okalakke iwan omotlalij inwan mayoltin para kitas tlanon tlapanos.

59 In tlayekankej tiopixkej, iwan tlayekankej tetajtzitzintin, iwan nochtin de yen junta, okitemoayaj kenik kimayawiskej in Jesús ika tlajtoltlatlalilistle para kimiktiskej. **60** Pero mach itlaj okajxiliayaj tlan ika kistlakawiskej, maski miejek okijtojkej tlan amo melawak. Pero satepan omoketzkej omen tlakaj teistlakawijkej katlej mach kualtin, **61** iwan okijtojkej:

—Yin tlakatl okijtoj: “Nej welis nikxitinis in weyi tiopan de Dios, iwan san ika eyi tonale nikke-waltis oksemi.”

62 Toneses in tlayekanke tiopixke omoketzke, iwan okilwij in Jesús:

—¿Amo titlanankilis? ¿Melawak tlan yejwan mitzistlakawiaj?

63 Pero Jesús mach otlanankilij. Ijkuakón in tlayekanke tiopixke okilwij:

—Nimitznawatia ika itoka in toTajtzin Dios katlej nochipa yolitok, xitechilwi kox yen tej tiCristo, iKone in Dios.

64 Jesús okinankilij:

—Aján yen Nej, ijkón ken tej yotikijtoj. Iwan noijki namechilwia, nik namejwan annechitaskej Nej katlej onimochij nitlakatl niewatos ik iyekma in Dios katlej kipia weyi ipoder, iwan niwitz de ilwikak ijtk mixtle.

65 Ijkuakón in tlayekanke tiopixke omotlak-entzayanke, iwan okijtoj:

—¡Yin tlakatl kixpanawia in Dios! ¿Tlan para moneki ok akaj ma kistlakawi de tlan yokijtoj? Namejwan ya ankikakej tlan yej inewian yokimokuitij. **66** ¿Namejwan ken ankijtaj?

Iwan yejwan okijtojkej:

—¡Tlajtlakolej, moneki ma miki!

67 Ijkuakón okixchijchakej iwan okimaitenkej. Oksekimej okixtlajtlatzinijkej **68** iwan okilwijkej:

—Tej komo tiCristo, ¡tla xitlajto (xikadibinaro) akin omitzmaak!

Pedro okijtoj mach kixmati in Jesús

(*Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27*)

69 Pedro oewatoka kalan kan patio, iwan ijkuakón se tlapalewijkasiwatl omijkuanij inawak iwan okilwij:

—Tej noijki otinemia iwan Jesús katlej de estado de Galilea.

⁷⁰ Pedro mach okimokuitij, okijtoj:

—Mach nikmati tlan tikijta.

⁷¹ Pedro yokistiaya ik puertajko, oksé siwatl okitak, iwan okinmilwij katlej ompa oyekaj:

—Yin tlakatl noijki onemia iwan Jesús de pueblo de Nazaret.

⁷² Pedro oksemi mach okimokuitij, iwan asta okijtoj nik in Dios tlachixtok. Okijtoj:

—Mach nikixmati in yon tlakatl.

⁷³ Okachitzin satepan, katlej ompa oyekaj omikuaniijkej inawak in Pedro, iwan okilwijkej:

—Ya nele, tej noijki se de yejwan, porke mokaki oksé nik titlapoa.

⁷⁴ Ijkuakón opéj tlawikaltia iwan asta okijtoj nik in Dios tlachixtok mach melawak. Okijtoj:

—Mach nikixmati in yon tlakatl.

Iwan san niman ijkuakón owaltzajtzik in kaxtil.

⁷⁵ Ijkuakón Pedro okelnamikke tlan achtoj okilwij in Jesús: “Antes de tzajtzis in kaxtil, tej ijkuakón yotikijtoj ya eyi buelta nik mach tinechixmati.” Iwan Pedro okiske de ompa iwan ochokak sa tek-
itl.

27

Jesús okiwikakej inawak Pilato (Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Nijkuak otlaneske, nochtin in tlayekankej tiopixkej inwan tlayekankej tetajtzitzintin judio-jtin, omotlalijkej san se tlajtole kenamij kichi-waskej para kimiktiskej in Jesús. ² Okiwikakej

ilpitiw iwan okimaktilijkej in gobernador Poncio Pilato.

Judas omokechpiloj

³ Satepan Judas, katlej okitemaktij (okitemaktilij) in Jesús, nikuak okitak nik in Jesús yokitlajtlakoltijkej para mikis, omoyolpejpenke (omoyolkuepke) de tlan okichij, iwan oyáj okinkuepilito in senpoale iwan majtlakte tomin de plata in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtzitzintin. ⁴ Iwan okinmilwij:

—Yonitlajtlakoj, porke oniktemaktij yon tlakatl katlej mach itlaj tlajtlakole okichij.

Pero yejwan okilwijkej:

—Tejwan mach totekiw. ¡Ompa tej xikita!

⁵ Ijkuakón Judas okitlamotlak in tomin ijtk in weyi tiapan, okiske, iwan oyáj omokechpiloto.

⁶ In tlayekankej tiopixkej okololojkej in tomin iwan okijtojkej:

—Mach welis tiktlaliskej yin tomin ijtk kaja kan motlalia in ofrenda, porke ika okitlaxtlajkej imikilis se tlakatl.

⁷ Iwan satepan omotlalijkej san se tlajtote para ika yon tomin kikowiliskej itlal in Xoktzinchij, para kipiaskej kan kintookaskej in tlakaj katlej mach ompa chanejkej. ⁸ Por yonik yon tlale itoka asta axan, Tlale de Estle. ⁹ Iwan ijkón omochij tlan okijtoj in profeta Jeremías, nikuak okijtoj: “Okitilankej (okonankej) in senpoale iwan majtlakte tomin de plata, achón tomin katlej okitemakakej in tlakaj de Israel por Yej. ¹⁰ Iwan ika yon tomin okikowilijkej itlal in Xoktzinchij, ijkón ken onechnawatij in Señor.”

*Pilato okitlatzintokij in Jesús
(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)*

¹¹ Jesús oyeka ixpan gobernador itoka Pilato, iwan yin gobernador okitlajtlanij in Jesús:

—¿Yen tej tiRey de judiojtin?

Jesús okilwij:

—Aján, ijkón ken tej yotikijtoj.

¹² Iwan maski in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtzitzintin opéj kistlakawiaj, in Jesús mach itlaj okijtoj. ¹³ Ijkuakón Pilato okilwij:

—¿Amo tikkaki tlan yejwan kijtaj de tej?

¹⁴ Pero Jesús mach itlaj okinankilij. Iwan Pilato sa otlaajtlachixke (omomajmawtij).

Jesús okitemaktijkej (okitemaktilijkej) para makimiktikan

(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

¹⁵ In gobernador oki piaya kostumbre ke itech ilwitl de pascua kikajkawas se preso, san katlij yej kitlajtlaniliskej in tlakaj. ¹⁶ Ijkuakón otzaktoka telpiloyan se tlakatl katlej ik nowian (nian nepa) okitokayomatiaj itoka Barrabás. ¹⁷ Iwan nijuak omololojkej miekej tlakaj, in Pilato okintlajtlanij:

—¿Katlij yej namejwan nankinekij ma nikka-jkawa: yen Barrabás, o noso yen Jesús, katlej kinotzaj Cristo?

¹⁸ Porke in Pilato okimomakak kuenta nik in tiopixkej omoxikoayaj, iwan por yonik okitemaktijkej (okitemaktilijkej) in Jesús.

¹⁹ Mientras Pilato oewatoka ipan isiya para tlaixkomakas (tlatzonmanas), isiwa otlatitlanke ma kilwitij: “Amo ximokalaki iwan yon tlakatl

yolchipawak, porke yin yuak wel onechmaj-mawtij tlan onikteemikke de yej.”

²⁰ Pero in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtzitzintin okintlatlalwijkej in tlakaj para ma kitlajtlanilikan ma kikajkawakan in Barrabás, iwan ma kimiktikan in Jesús. ²¹ In gobernador oksemi okinmilwij:

—¿Katlij yej de yinmej omen ankinekij ma nikkajkawa?

Iwan yejwan okijtojkej:

—Xikkajkawa in Barrabás.

²² Pilato okintlajtlanij:

—¿Iwan tlan nikchiwas iwan Jesús, katlej kinotzaj Cristo?

Nochtin okilwijkej:

—¡Xikmajmasolti itech krus! ¡Ma miki!

²³ Toneses in Pilato okinmilwij:

—Pero, ¿tlan okichij?

Pero yejwan oksemi otzajtzikey:

—¡Xikmajmasolti itech krus! ¡ma miki!

²⁴ Nijuak in Pilato okitak nik mach itlaj owelia okichiwaya iwan yej okachi oyomoniaj, ijkuakón otlanawatij ma kikuitij atl iwan omomajtekij inmixpan nochtin tlakaj, iwan okijtoj:

—Nej mach nikmati de imikilis in yin tlakatl. Ompa amejwan xikitakan.

²⁵ Iwan nochtin in tlakaj okijtojkej:

—¡Yon xitechkawili tejwan iwan topilwan ma yeto tejwan totlajtlakol de imikilis!

²⁶ Toneses in Pilato okikajkaj in Barrabás. Iwan satepan otlanawatij ma kiwitikikan in Jesús, iwan okinmaktilij in tlakaj para ma kimajmasoltikan itech krus.

²⁷ Satepan isoldadojwan in gobernador okiwakej in Jesús kan palacio, iwan okiyawalojkej nochtin in soldadojtin. ²⁸ Satepan okixixinijkej (okixipetzojkej), iwan okonakiltijkej se tlakemidl weyak chichiltikatlilmiktik ken katlej konakiaj in reytin. ²⁹ Okichijkej se korona de witztle iwan okitlalilijkej ipan itzontekon. Okitzkiltijkej se vara itech iyekma kej tekiwaj. Iwan omotlankuaketzaj iyakapan, okipinawiayaj okijtoayaj:

—¡Viva in Rey de judiojtin!

³⁰ Iwan okichijchayaj, iwan okikixtilijkej in vara iwan ika okikuawijwitekiaj. ³¹ Satepan de okipinawijkej, okikixtilijkej in tlakemidl chichiltikatlilmiktik iwan oksemi okonakiltijkej itzotzol. Satepan okiwakej para kimajmasoltiskej itech krus.

*Jesús okimajmasoltijkej itech krus
(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)*

³² Nijuak yoyabaj ipan ojtle, okinamikej se tlakatl de pueblo de Cirene itoka Simón. Iwan okitoktijkej ma kimamali ikrus in Jesús.

³³ Nijuak oajsitoj se lugar itoka Gólgota, kitosneki Mikkatzontekomatl, ³⁴ okimakakej ma koni vino katlej okinelojkej ika se pajtle chichik. Pero nijuak okiyeko, mach okinekke okonik.

³⁵ Nijuak yokimajmasoltijkej itech krus, in soldadojtin omotlaankej para kimoxejxeliliskej entre yejwan itzotzol in Jesús. Ijkón omochij tlan ya wejkawitl okijtoj in profeta: “Omotlaankej, iwan okimoxejxelilijkej notzotzol entre

yejwan.” ³⁶ Iwan satepan omotlalijkej para kitlatoskej (kikuidarojtoskej). ³⁷ Ik ikuapak okitlalilijkej se letrero ikuilitok por tlanik okimajmasoltijkej itech krus. Kijtojtok: “Yin yen Jesús, inRey in judiojtin.”

³⁸ Noijki omen ichtekoj okinmajmasoltijkej itech krus san sekan iwan Jesús, se ik iyekma iwan oksé ik iopochma. ³⁹ Iwan katlej ik ompa opanoayaj otlajtoayaj biero de Yej, iwan okoliniayaj intzontekon ⁴⁰ okijtoayaj:

—¿Amo otikijtoaya nik welini tikxitiniani in weyi tiopan iwan san ika eyi tonale welini oksemi tikewaltiani? Ma tikitakan kiné. Xitemo de itech krus tla melawak tej titeKone de Dios.

⁴¹ No ijkón okipinawiayaj in tlayekankej tiopixkej iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés, noijki in fariseos iwan tlayekankej tetajtitzintin, okijtoayaj:

⁴² —Okinmakixtij oksekimej, pero yej inewian mach weli momakixtia. Tla melawak yen Rey de Israel, ma temo de itech krus, para tikneltokaskej nik melawak yen Cristo. ⁴³ Tla okitlalij itlaneltokalis inawak Dios, tones ma kimakixti in Dios, tla melawak kitlasojtla. Porke Yej okijtoj nik in Yej teKone de Dios.

⁴⁴ In ichtekoj katlej okinmajmasoltijkej itech krus iwan Jesús noijki otlajtoayaj biero de Yej.

Jesús omikke

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Ijkuakón itech nochí in tlaltikpak otlatleyuak, desde tlajko tonale asta las tres de tiotlakke.

46 Iwan itech yon ora kej las tres de tiotlakke, Jesús otzajtzik chikawak:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —kijtosneki: Dios mío, Dios mío, ¿tlanik otinechkaj noselti?

47 Sekimej katlej ompa oyekaj, okikakej iwan okijtokej:

—Yin tlakatl kinotza in profeta Elías.

48 San niman iikuakón se de yejwan omotlaloj okikuito se esponja, iwan satepan de okisiaj ika iayo uvas xokok, okilpij itech se kuawitl iwan okiyaktlij para ma koni. **49** Pero oksekimej okijtokej:

—Xikkawa. Ma tikitakan kox witz kimakixtiki in Elías.

50 Jesús oksemi otzajtzik chikawak, iwan omikke. **51** Iwan san niman iikuakón in kortina de yen weyi tiopan otlajkotzayanke, desde tlakpak asta tlaxxitlan. Otlalolinke ixko yin tlaltikpak, in temej otlajtlapankej, **52** in mikkakuyoktin otlatlapokej. Iwan miekej mikkamej omoyolkuikej katlej otlaneltokakej inawak Dios. **53** Yinmej katlej omoyolkuikej okiskej de ijtk inmikkakuyok satepan de omoyolkui in Jesús, iwan okalakej itech weyikan de Jerusalén, katlej tlatiochiwaloj, kan miekej tlakaj okinmitakej.

54 In kapitan iwan katlej iwan oyekaj okitlatokaj in Jesús, nijuak okitakej otlalolinke iwan nochitlan otlapanok, sa tekitl omomawtijkej iwan okijtokej:

—Yin tlakatl melawak nik yen iKone in Dios.

55 Ompa oyekaj miekej siwamej okonitokaj de wejka, katlej owalajkej iwan Jesús desde estado

de Galilea asta Jerusalén katlej okipalewijkej.
 56 Ompa oyeka in María de pueblo de Magdala, iwan María katlej inmaman in Jacobo iwan José, iwan noijki ompa oyeka inmaman katlej ipilwan in Zebedeo.

*Jesús okitookakej ijtk se mikkakuyoktle
 (Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)*

57 Níkuak owalixtlamikke, oejkok se tlakatl de pueblo de Arimatea katlej okimopialaya, itoka José, iwan katlej noijki oyeka imomachtijkaw in Jesús. 58 Yon José oyáj okitato in Pilato iwan okitlajtlanilij itlalnakayo in Jesús. Toneses in Pilato otlanawatij ma kimakakan. 59 José okitemowij itlalnakayo in Jesús de itech krus iwan okimiloj ika se sábana chipawak 60 iwan okitlalij ijtk imikkakuyok yankuik, katlej okikuyonijkej ikxitlan se tepejxitl. Okitankachojtiaj se weyi tetl tankachtiq para ika okikamatzzakke, iwan satepan oyáj. 61 Ompa oyeka in María de pueblo de Magdala iwan oksé María, oewatokaj iyakapan mikkakuyoktle.

In soldadojtin katlej okitlatokaj in mikkakuyoktle

62 Owalmostlatik, satepan de yen tonale níkuak in judiojtin omotlayektlaliliyaj para mosewiskej itech weyi tonale, in tlayekankeh tiopixkeh iwan fariseos, oyajkeh okitatoj in Pilato 63 iwan okilwijkej:

—Nian otimitzitakoj tejwatzin, porke otikel-namikej ke nekáj tekajkayaj, níkuak ok onemia, okijtoj ke satepan de mikini ipan eyi tonale moyolkui. 64 Por yonik, xitlanawati ma kitlatokan

in mikkakuyoktle asta ma ajsi eyi tonale, amo san kichiwa imomachtijkawan yaskej kikixtitiwej de yuak, iwan satepan kijtojtinemiskej nik omoyolkuij satepan de omikke. Porke in tlamo, okachi kinkajkayawas in tlakaj iwan amo san ken achtos okinkajkayaj.

⁶⁵ Pilato okinmilwij:

—Nian katej nosoldadojwan. Xikinwikakan iwan ompa namejwan xikitakan de kuale ma tlachixtokan asta kan welij.

⁶⁶ Tones oyajkej iwan kuale okiyekkamatzaej in mikkakuyoktle iwan okiseyarojkej in tetl katlej ika okamatzaej, iwan ompa okinkajtejkej in soldadojtin.

28

Jesús omoyolkuij

(*Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10*)

¹ Nijuak yopanok in weyi tonale, iwan yotlanestiwalaya de yen yakinika tonale de yen samana, María de pueblo de Magdala, iwan oksé María, oyajkej okitatoj in mikkakuyoktle. ² Iwan san niman ijkuakón owatlalolinke, porke se iángel in Señor owaltemok de ilwikak iwan ovalaj kan kajki in mikkakuyoktle, okijuanij in tetl katlej ika okamatzatoka iwan ipan omotlalij. ³ In ángel opetlania kej se tlapetlanalistle, iwan itzotzol oyeka istak kej mixtle katlej sa tekitl istak. ⁴ In soldadojtin nijuak okitakej sa tekitl opapatlakakej (obibiokakej) de nemajmawtile, iwan omokajkej kej mikkamej. ⁵ Ijkuakón in ángel okinmilwij in siwamej:

—Amo ximomawtikan. Nej nikmati nik ankitemoaj in Jesús, katlej okimajmasoltijkej itech krus. ⁶ Mach nian kajki, porke in Yej yomoyolkui, ijkón ken Yej okijtoj. Xiwikan xikitakij kan ankitlalijkej. ⁷ Iwan xiwian totoka iwan xikinmilwikan imomachtijkawan nik in Yej yomoyolkui de itech imikilis. Iwan Yej tlayekanas yas para Galilea iwan namejwan ompa ankitajsiskej. Yen yin tlan omonekia namechilwiani.

⁸ Ijkuakón in siwamej okiskej de kan mikkakuyoktle iwan oyajkej totoka ika miek nemajmawtile iwan ika miek pakilistle. Omotlalojkej okinmatiltitoj imomachtijkawan in Jesús. ⁹ Pero, Jesús okinnamikke ipan ojtle iwan okintlajpaloj. Toneses in siwamej omikuaniijkej inawak Jesús, okimetznapalojkej iwan okiweyikixtijkej. ¹⁰ Jesús okinmilwij:

—Amo ximomawtikan. Xiwian xikinmilwitij nokniwan ma wian para Galilea, iwan ompa nechitajsij.

In soldadojtin okintlaxtlawijkej para otlakajkayakej

¹¹ Mientras in siwamej oyajkej kan oyekaj in momachtijkej, sekimej soldadojtin katlej okitlatokaj in mikkakuyoktle oyajkej itech weyikan de Jerusalén okinmatiltitoj in tlayekankej tiopixkej nochí tlan otlapanok. ¹² Yonmej tlayekankej tiopixkej oyajkej omotlapowitoj inwan tlayekankej tetajtzitzintin, iwan satepan de omotlalijkej san se tlajtole, okinmakakej miek tomin in soldadojtin, ¹³ iwan okinmilwijkej:

—Namejwan xikijtokan ke imomachtijkawan oyajkej de yuak okichtekitoj itlalnakayo, mientras namejwan ankochtokaj. ¹⁴Iwan tla in gobernador kimatis ke ankochtokaj iwan kualanis, tejwan iwan timotlapowiskej para amitlaj ma amechilwi.

¹⁵Toneses in soldadojtin okitilankej in tomin iwan okichijkej ijkón ken okinmilwijkej. Iwan asta axan ijkón kineltokaj in judiojtin.

*Jesús okinnajnawatijewak imomachtijkawan
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)*

¹⁶In majtlaktin iwan se momachtijkej oyajkej para Galilea, ipan se tepetl kan Jesús okinmilwij ompa motaskej. ¹⁷Iwan nijuak okitakej in Jesús okiweyikixtijkej. Maski sekimej mach okinel-tokayaj kox yen Jesús. ¹⁸Jesús omijkuanij innawak iwan okinmilwij:

—NoPapan Dios onechmakak nochí tekiwajkayotl para ma nitlanawati ompa ilwikak iwan ixko yin tlaltikpak. ¹⁹Por yonik, xiwian iwan xik-inmachtikan nochtin in tlakaj de ixko yin tlaltik-pak para ma yekan nomomachtijkawan. Iwan xikinkuateekikan ika itoka noPapan, ika itoka iKone, iwan ika itoka in Espíritu Santo. ²⁰Iwan xik-inmachtikan ma kichiwakan nochí tlan Nej yonamechnawatij. Iwan xikelnamiktokan nik in Nej amowan nietos nochí tonale, asta ikuak tlamic in tlaltikpak. Ijkón ma yeto.

**Itlajtol totajtzin Dios = El Nuevo Testamento
New Testament in Nahuatl, Northern Oaxaca
(MX:nhy:Nahuatl, Northern Oaxaca)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nahuatl, Northern Oaxaca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Náhuatl, norte de Oaxaca [nhy], Mexico

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nahuatl, Northern Oaxaca

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b47d7de3-42f3-5a3f-bd32-a5fb1a3fa005